

طلای صوفی

۶

پرداختی بر افول
یک صنعت

۱۰

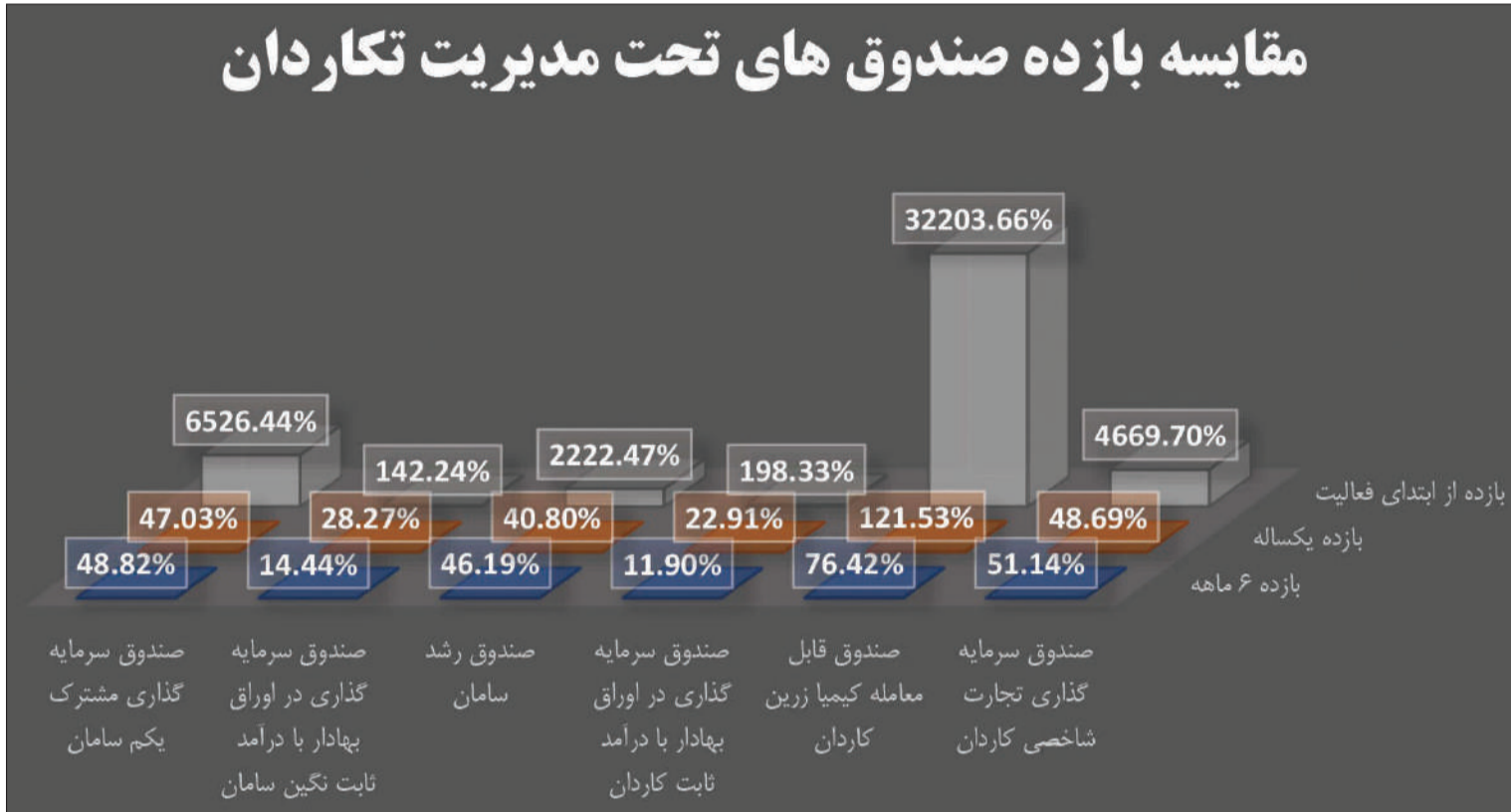
کوتاه‌ترین راه برای برون رفت
از معضل قطعی برق

۱۱

از انتخاب نظام ارزی
تا ثبات اقتصادی

نقش آفرینی "گنج" در میان صندوق‌های تحت مدیریت "تکاردان"

مقایسه بازده صندوق‌های تحت مدیریت تکاردان

شرکت تامین سرمایه کاردان با مدیریت صندوق سرمایه گذاری موفق به کسب درآمد قابل توجهی از این محل شد که در میان صندوق‌های تحت مدیریت، صندوق کیمیا زرین کاردان (گنج) بیشترین بازده را طی دوره‌های مورد بررسی محقق نمود. در ادامه به درآمد تکاردان از مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری و بازده محقق شده در هر یک خواهیم پرداخت.

شرکت تامین سرمایه کاردان در ۹ ماهه نخست سال جاری موفق به کسب درآمد حاصل از مدیریت صندوق‌های سرمایه‌گذاری به ارزش ۲,۳۱۲,۰۶۹ میلیون ریالی شد که نسبت به کل سال مالی ۱۴۰۲ سهم ۷۲ درصدی دارد. در بین درآمدهای حاصل از مدیریت صندوق، بیشترین درآمد از محل مدیریت صندوق سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت کاردان به میزان ۱,۶۸۸,۷۱۴ میلیون ریالی و صندوق سرمایه‌گذاری با درآمد ثابت نگین سامان (کارین) به میزان ۲۱۷,۲۹۷ میلیون ریالی کسب گردیده است.

این شرکت در حوزه مدیریت دارایی، صندوق‌های متنوعی را اداره می‌کند که شامل سهامی، سهامی شاخصی، درآمد ثابت (قابل معامله و صدور ابطالی) و کالایی (طلا) می‌باشند. از جمله صندوق‌های تحت مالکیت و مدیریت این شرکت می‌توان به صندوق کیمیا زرین کاردان با نماد گنج اشاره کرد که جزو پربازده‌ترین صندوق‌های کالایی در طی یک سال گذشته بوده است. این صندوق در تاریخ تهیه گزارش با تحقق بازده یکساله بیش از ۱۲۰ درصدی، در میان صندوق‌های مبتنی بر سپرده کالایی (طلا) در بین سه صندوق اول قرار دارد.

صندوق کیمیا زرین کاردان به سرمایه‌گذاری در حوزه طلا سرمایه‌گذاری می‌کند و ۹۹,۹۸ درصد سبد دارایی خود را به گواهی سپرده کالایی شمش طلا اختصاص داده است که طبق آخرین گزارشات منتشر شده، پرتفوی این صندوق شامل ۶,۸۱۲,۸۴۹ گواهی با خالص ارزش فروش بیش از ۴۷ هزار میلیارد ریالی در تاریخ ۳۰ دی بوده است که تاکنون افزایش قابل توجهی را نیز تجربه کرده است.

این صندوق با این ترکیب دارایی مذکور توانسته است بازده یکساله ۱۲۱,۵۳ درصدی تا ۲۲ بهمن ماه ۱۴۰۳ را به ثبت رساند. لازم به ذکر است بازده ۶ ماهه و سه ماهه این صندوق نیز به ترتیب ۷۶,۴۲ درصد و ۴۳,۶ درصد بوده است که جزو بالاترین بازدهی‌ها در بین صندوق‌های طلا بوده است.

کسب بازده مستمر و تحقق ارزش خالص دارایی ۶۱ هزار میلیارد ریالی در ۲۲ بهمن ماه، موجب رسیدن نرخ صدور به ۵۵,۰۲۵ ریالی و نرخ ابطال به ۵۴,۷۶۵ ریالی شده است. تعداد واحدهای سرمایه‌گذاری این صندوق در ۲۲ بهمن ۱,۱۱۸,۴۵۳,۴۶۱ واحد بوده است که با توجه به مجوز

با ۶,۱۶۸,۱۶۰,۳۷۹ واحد سرمایه‌گذاری و ارزش خالص دارایی‌های بیش از ۷۳ هزار میلیارد ریالی، بازده یک ساله ۲۸,۲۶۶ درصدی و بازده از ابتدای فعالیت ۱۴۲,۲۴۴ درصدی را به ثبت رسانده است.

صندوق رشد سامان (سهامی) در ۲۲ بهمن ماه سال جاری ارزش خالص دارایی‌های این صندوق به اوراق مشارکت و نقد و سپرده بانکی اختصاص یافته است. نرخ بازارگردانی فعلی این صندوق، بازدهی مؤثر سالانه ۳۳,۱۸٪ را محقق می‌نماید که جزو بالاترین نرخ‌ها در بازار صندوق‌های با درآمد ثابت محسوب می‌شود.

صندوق رشد سامان (سهامی) در ۲۲ بهمن ماه سال جاری ارزش خالص دارایی‌های این صندوق به اوراق مشارکت و نقد و سپرده بانکی اختصاص یافته است. نرخ بازارگردانی فعلی این صندوق، بازدهی مؤثر سالانه ۳۳,۱۸٪ را محقق می‌نماید که جزو بالاترین نرخ‌ها در بازار صندوق‌های با درآمد ثابت محسوب می‌شود.

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

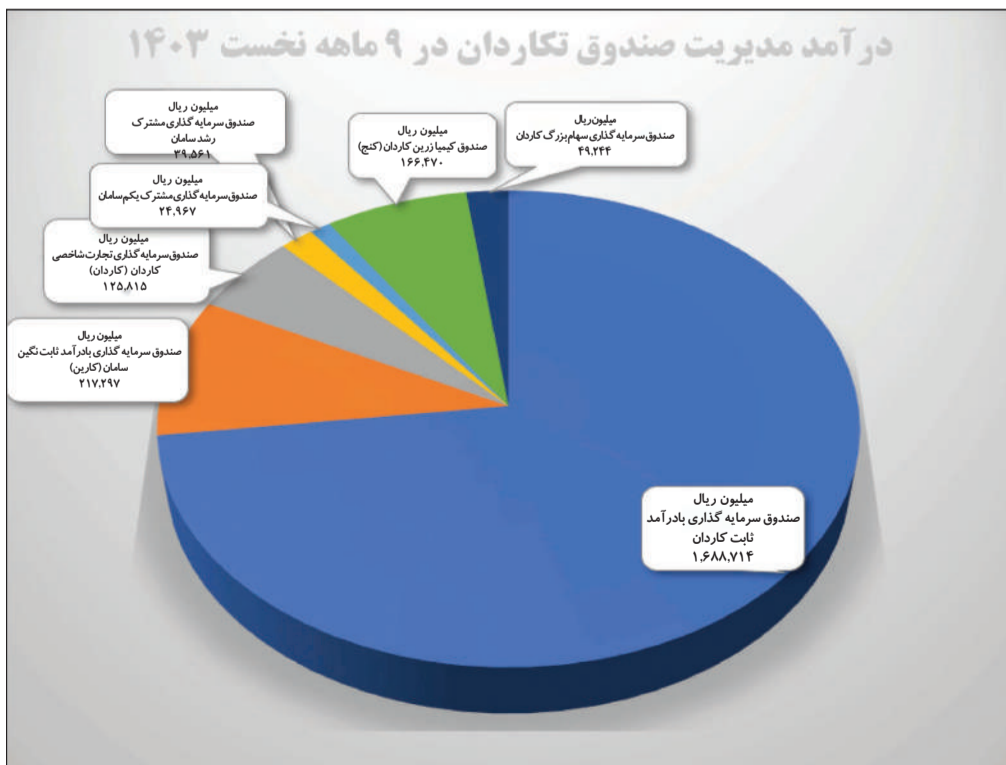
صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار با درآمد ثابت کاردان نیز در ۲۲ بهمن ماه ارزش دارایی‌های خود را به

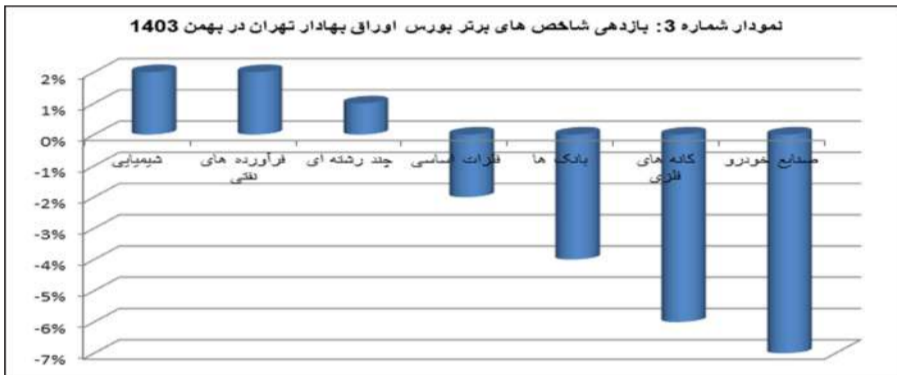
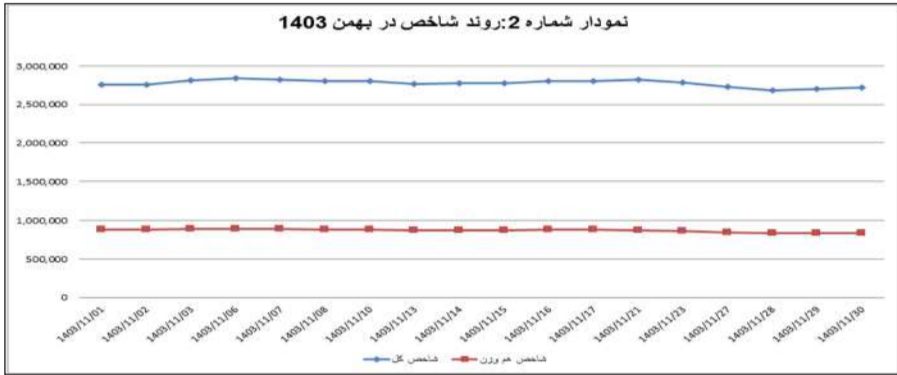
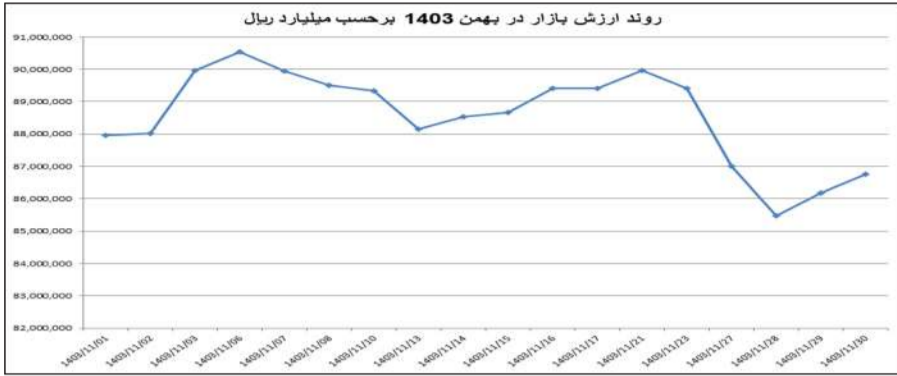

مروری بر عملکرد بازار بورس اوراق بهادار تهران در بهمن ۱۴۰۳ ارزش بازار بورس تهران یک درصد کاهش یافت

ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران از شروع بهمن ماه سال جاری تا اتمام آن با کاهشی یک درصدی همراه شد. ارزش این بازار که در ابتدای بهمن ۱۴۰۳ معادل ۸۷،۹۵۱،۵۲۳ میلیارد ریال بود در اواخر بهمن ۱۴۰۳ به ۸۶،۷۵۷،۷۷۵ میلیارد ریال رسید. روند ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران را در بهمن ۱۴۰۳ می توان در نمودار شماره (۱) مشاهده کرد.

همانطور که در نمودار شماره (۱) می بینیم، ارزش بازار بورس اوراق بهادار تهران در ۱۰ روز ابتدای بهمن ماه با افزایش ۱،۵ درصدی همراه شد و به ۸۹،۳۴۳،۰۵۷ میلیارد ریال رسید. همچنان این افزایش ادامه داشت و ارزش بازار در دهه دوم ماه جاری نسبت به ابتدای بهمن ماه تا ۲ درصد هم افزایش یافت و به ۸۹،۹۷۴،۳۴۷ میلیارد ریال رسید. در حالی که در دهه سوم بهمن ماه ارزش بازار افت کرد و به ۸۶،۷۵۷،۷۷۵ میلیارد ریال رسید. لازم به ذکر است که در دهه سوم از ماه جاری بازار کمترین ارزش خود را ۸۵،۴۷۵،۳۹۱ میلیارد ریال بود راطی دوره مذکور تجربه کرد.

روند شاخص کل و شاخص هم وزن
 شاخص کل در ابتدای بهمن سال جاری در ارتفاع ۲ میلیون و ۷۵۸ هزار و ۹۱۱ واحدی قرار داشت که تا پایان ماه جاری یک درصد افت کرده و تا ارتفاع ۲ میلیون و ۷۱۹ هزار و ۳۳۹ واحدی کاهش پیدا کرد.
 در ۲۸ بهمن سال شاخص کل بازار بورس و اوراق بهادار تهران کمترین ارتفاع خود را در طول این دوره یکماهه که ۲ میلیون و ۶۷۸ هزار و ۸۸۵ واحد بود را به خود اختصاص داد. همچنین

رونمایی از پروژه های توسعه ای فولاد سنگان

مدیرعامل فولاد سنگان با اشاره به خرید ماشین آلات معدنی گفت: شانزده دستگاه ماشین آلات معدنی وارد کرده ایم و اولین شرکتی بودیم که از شرکت ایرانی هیپکو نیز ماشین آلات خریداری نموده و به دنبال رفع یکی از بزرگترین معضلات این منطقه یعنی مشکل حمل ریلی هستیم.

امرای با تاکید بر ظرفیت های منطقه گفت: با توجه به ظرفیت انرژی تجدید پذیر منطقه ۳۰۰۰ هکتار زمین تحویل گرفته ایم و تلاش می کنیم با ایجاد نیروگاه بادی از توربین های نسل جدید تری استفاده کنیم و امروز شاهد کلنگ زنی این نیروگاه ۲۰۰ مگاواتی با سرمایه گذاری ۲۰۰ میلیون یورویی هستیم.

همچنین فولاد سنگان در حوزه مسئولیت های اجتماعی نیز کارهای ماندگاری را انجام داده که ایجاد اشتغال زایی ۴۰ نفره در مشاغل کوچک، مشارکت در انتقال آب در یای عمان به استان خراسان رضوی، ساخت نه باب مدرسه و ۱۴۴ کلاس درس از دیگر اقدامات ما در عمل به مسئولیت های اجتماعی می باشد.

امرای گفت: عملیات اجرایی ۲ قطعه جاده تربت حیدریه به خواف را آغاز نموده ایم و امید است سال آینده این قطعه به بهره برداری برسد.

وی در پایان از حمایت های مسئولین استان، شهرستان و تلاش های کارکنان این شرکت قدردانی نموده و گفت: امیدواریم که با همدلی و همکاری بیشتر، بتوان به موفقیت های بزرگتری دست یابیم.

در ادامه مظفری، استاندار خراسان رضوی نیز که در این مراسم حضور داشت، ضمن تجلیل از فولاد سنگان و پروژه های عظیم آن گفت: خواف و این مجموعه باید کانون توسعه شرق کشور باشد و لازم است از این ظرفیت عظیم برای توسعه شرق کشور استفاده کنیم.

کانون توسعه ای خواف باید برای کشور همسایه نیز منافع داشته باشد. امنیت مهمترین عامل توسعه است و راهی نداریم که پیوند اقتصادی بین کشورهای ایران و افغانستان برقرار کنیم و مهمترین عامل این پیوند شرکت فولاد سنگان و دیگر مجموعه ای این چنینی است.

مظفری در ادامه افزود: اختیارات شورای عالی معادن را وزیر صمت به استان تفویض کرده است و ما در این راستا برنامه و منسجم ورود خواهیم کرد.

مظفری افزود امید است بقیه شرکت های مانند فولاد سنگان متعهد به این موضوعات اجتماعی و زیست محیطی باشند.

۷،۵ میلیون تن، راه اندازی کارخانه گلوله های فلزی و سیستم مکانیزه انباشت باطله از دیگر طرح های در حال انجام در این مجموعه صنعتی در شرق کشور است.
 امرایی ادامه داد: ما خودمان را یک شرکت شهروندی می دانیم و تلاش می کنیم توسعه ای همه جانبه برای منطقه داشته باشیم.
 امرایی در خصوص توسعه پایدار با اشاره به اهمیت صیانت از محیط زیست عنوان کرد: سیستم انباشت باطله ما به عنوان یک طرح عظیم محیط زیستی در خاورمیانه نمونه ندارد و ما نخستین شرکت در راه اندازی این پروژه زیست محیطی در کشور و خاورمیانه هستیم.

همزمان با ایام پیروزی انقلاب اسلامی، شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان شاهد افتتاح و رونمایی از طرح های توسعه ای خود بود.

این مراسم با حضور محمد اتابک، وزیر صمت، معاون معدنی صمت، آقاجانلو ریاست ایمنیدرو، مظفری استاندار خراسان رضوی، محمدیاسر طیب نیا، مدیرعامل گروه فولاد مبارک، علی امرایی، مدیرعامل فولاد سنگان، امیرتوکل نماینده مردم خواف در مجلس شورای اسلامی و جمعی از مسئولین و کارکنان فولاد سنگان در محل این شرکت برگزار شد.

امرای، مدیرعامل شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان، در این مراسم گفت: فولاد سنگان با سرمایه گذاری برای تامین مواد اولیه فولاد مبارک که تاسیس شد و در دوره پنج ساله، تولیدات این شرکت را از ۲،۵ به ۹،۵ میلیون تن رساندیم. وی گفت: ما در فولاد سنگان تلاش کرده ایم ناترازی ها مدیریت شود و با توجه به ظرفیت تولید کارخانه های کنسانتره و گندله سازی که ۱۰ میلیون تن است، میزان تولید شرکت ۹،۵ میلیون می باشد.

امرای افزود: سال پیش از ۳۲۰ روز کاری ۹۰ روز قطع برق داشتیم اما امسال با مشارکت در طرح ملی خرید بخاری های گازی با بهره روری بالا و کم مصرف و اهدای آن به شهروندان، از محل صرفه جویی، ذخیره سازی گاز انجام و این مشکل تا حد زیادی مرتفع شد.

وی اظهار داشت: در چند سال گذشته حدود ۱۵۰ پروژه را برنامه ریزی نموده و به سرانجام رساندیم که میزان سرمایه گذاری آن ۳۷۰۰ میلیارد تومان بوده است.

امرای با اشاره به نتایج انقلاب چهارم صنعتی گفت: در راستای بهینه سازی مصرف انرژی و با هماهنگی فولاد مبارک به سمت هوشمندسازی و استفاده از هوش مصنوعی در بخش های مختلف به خصوص مدیریت انرژی حرکت کردیم.

مدیرعامل شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان با اشاره به ظرفیت های پروژه های توسعه ای عنوان کرد: در فولاد سنگان پروژه های توسعه ای متعددی با هدف توسعه حوزه صنعت و معدن، انرژی، محیط زیست و ... در حال انجام است و با نهایی شدن این پروژه ها شاهد اشتغال زایی قریب به دو هزار نفر خواهیم بود و ادامه داد: کارخانه کنسانتره هماتیت ۲،۵ میلیون تنی فولاد سنگان از طرح های بزرگ در حوزه صنعت است و افزایش ظرفیت کارخانه گندله سازی به

نواحی حمایتی سهام و پایان اصلاح بازار

علی پور رمضان

تحلیلگر سیدگردان ایستاتیس پویا

که نشان دهنده بازده منفی بازار سرمایه نسبت به دلار است.

در حال حاضر از منظر بنیادی و با بررسی پارامترهایی همچون ارزش دلاری، ارزش بازار نسبت به طلا، روند نسبت P/E و رشد آهسته دلار نیمابنظر می رسد بازار سرمایه از نگاه بنیادی با مشکل خاصی مواجه نیست و حتی می توان از این بازار نسبت به دیگر بازارهای موازی ارزنده نام برد اما ریسک های سیستماتیک باعث شده تا برخی از سرمایه گذاران ریسک گریز مقصد دیگری به جز بازار سرمایه را برای سرمایه های خود انتخاب کنند.

از منظر تکنیکالی نیز بسیاری از سهام ها بخش زیادی از رشدی که در آبان و آذر داشتند را پس گرفته اند و اکنون به نواحی حمایتی مهمی رسیده اند. به عنوان مثال نماد خودرو و محدوده حمایتی ۳۰۰ الی ۳۲۰ تومان را پیش روی خود دارد که بسیار حائز اهمیت است، نماد فولاد هم به عنوان یک نماد بزرگ و تاثیر گذار بر روند کلی بازار تا حمایت ۵۰۰ الی ۵۱۰ تومانی خود فاصله چندانی ندارد، صندوق اهرم نیز به عنوان یک نماینده از صندوق های اهرمی محدوده حمایتی ۲۳۵۰ تومان را پیش روی خود دارد. با بررسی و مقایسه همین نواحی حمایتی مهم با قیمت فعلی این نمادها، بنظر میرسد به اواخر اصلاح قیمتی نزدیک شده ایم و همانطور که در شماره قبلی نشریه نیز اشاره کردیم، به احتمال زیاد در صورتی که اتفاقات سیاسی خاصی را شاهد نباشیم، از نظر قیمتی در محدوده های اشاره شده و از منظر زمانی نیز نیمه دوم اسفند ماه، پایان اصلاح و شروع نوسانات مثبت دور از ذهن نخواهد بود.

شاخص کل پس از افتی که به دلایل شرایط سیاسی و نظامی از ابتدای سال دچار آن شده بود، از ابتدای آبان ماه تا اواسط دی ماه توانست بارشده ۵۰ درصدی به قله ۲۹۰۰ هزار واحد دست یابد. شاخص هم وزن نیز در همین مدت رشدی ۴۰ درصدی داشت و تا قله ۹۲۰ هزار واحد رشد کرد. با مقایسه بازده این دو شاخص می توان متوجه شد که نمادهای بزرگ بازار در این رشد لیدر بازار بوده و است، تغییرات نرخ دلار نیما و رشد دلار باعث شد تا تغییرات سودآوری نمادهای بزرگ بازار بیشتر مورد توجه سرمایه گذاران قرار گیرد و همین امر یکی از دلایل رشد بیشتر نمادهای بزرگ بوده است.

طی دو ماه اخیر بازار سرمایه در مسیر اصلاح قیمتی و زمانی حرکت کرده است و همین اصلاح در کنار رشد پرشتاب دلار باعث شد تا ارزش دلاری بازار سرمایه پایین تر از کف آبان ماه قرار گیرد. به بیان دیگر رشدی که در آبان و آذر ماه از بازار سرمایه شاهد بودیم از منظر دلاری کاملاً پس گرفته شده است و حتی شاهد بازده منفی نیز هستیم. به عنوان مثال شاخص کل در آبان ماه سال جاری در محدوده ۱،۹۷ میلیون واحد قرار داشت و ارزش دلاری بازار نیز حدود ۱۰۵ میلیارد دلار بود، در حال حاضر به رغم رشد ۵۰ درصدی شاخص کل، ارزش دلاری بازار سرمایه در محدوده ۱۰۴ میلیارد دلار قرار دارد

نقدینگی بازار سرمایه کجاست؟

بهناز اکبر پور

کارشناس بازار سرمایه

به محور پرتراکنش و کم تراکنش، می توان از تقسیم بندی سهام های بزرگ و سهام های متوسط و کوچک استفاده نمود. به طور مثال نمادهای پرتراکنشی همچون شستا، شپنا، شتران، فولاد، فملی، وغدیر، نوری و ... نمادهایی بزرگ و شاخص ساز می باشند. باید توجه داشت که ممکن است به صورت روزانه و کوتاه مدت نمادهایی کوچک و یا عرضه های اولیه در لیست پرتراکنش ها باشند اما بررسی های آماری نشان می دهد که در بلندمدت بیشترین حجم و ارزش معاملات مربوط به نمادهای بزرگ می باشد. بررسی ها نشان می دهد که از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا ۱۹ مرداد سال ۱۳۹۹ که رشد بزرگ بازار سرمایه رخ داد، شاخص کل در این بازه رشد ۲،۵۸۲٪ و شاخص هم وزن نیز رشد ۳،۲۶۲٪ درصدی را ثبت کرد. حال با نگاهی دقیق تر می توان متوجه شد که از ابتدای ۱۳۹۶ تا ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۸، بازدهی شاخص کل از هم وزن و حتی بازدهی شاخص ۳۰ شرکت بزرگ از شاخص کل و هم وزن بیشتری بوده است که این موضوع نشان می دهد در ابتدا سهام های بزرگ رشد داشته اند و اما از تاریخ ۱۴ اردیبهشت ۱۳۹۸ تا ۱۹ مرداد ۱۳۹۹، روند معکوس گردید و بازدهی شاخص هم وزن از دو شاخص کل و ۳۰ شرکت بزرگ بیشتر شد که نشان می دهد نمادهای کوچک و متوسط و به نوعی کم تراکنش تر رشد بهتری را تجربه کردند. حتی این الگو در رشد اخیر بازار که از ۲ آبان سال جاری شروع گردید نیز دیده می شود. به نحوی که از ۲ آبان تاکنون شاخص کل رشد ۳۹ درصدی در مقابل ۲۷ درصدی هم وزن ثبت کرده است. در نهایت می توان اذعان داشت که همواره شروع رشد بازار با سهام های بزرگ و پرتراکنش اتفاق می افتد زیرا مهم ترین پارامترهای بنیادی بازار همچون افزایش نرخ ارز اثر بااهمیت تری بر شرکت های بزرگ دارد و پس از پایان رشد شارپی سهام های بزرگ، رشد سهام های کوچک تر و کم تراکنش تر به دلایلی همچون جاماندگی از بازار، ارزش بالای دارایی ها و مباحث تجدید ارزیابی شروع می گردد. به طور معمول رشد سهام های کم تراکنش نیز هم زمان رخ نمی دهد و نقدینگی افراد حقیقی دائماً در میان صنایع و سهام های کوچک تر بازار در گردش بوده است.

با توجه به اشباع فروش نمادهای پرتراکنش، این سوال مطرح است که آیا این موضوع می تواند زمینه های برای خرید آن ها باشد؟ و آیا نمادهای کم تراکنش می توانند به صورت بخشی رشد کنند؟ برای بررسی این موضوع ابتدا باید به تعریف اشباع فروش پرداخت. اشباع فروش به معنای آنست که یک سهم در یک بازه زمانی کوتاه مدت بیش از حد فروخته شده و ممکن است در آینده نزدیک با اصلاح قیمتی یا بازگشت صعودی مواجه شود. اشباع فروش (OVERSOLD) در کلیت بازار و در نمادهای پرتراکنش می تواند سیگنالی برای خرید باشد، اما به تنهایی کافی نیست و باید با سایر عوامل تأیید شود. از لحاظ تکنیکالی اشباع فروش را می توان در سه اندیکاتور شاخص قدرت نسبی (RSI)، استوکاستیک و باندهای بولینگر بررسی نمود. معمولاً اگر RSI به زیر ۳۰ برسد و یا استوکاستیک به زیر ۲۰ برسد، می توانند نشان دهنده اشباع فروش باشند. در خصوص باندهای بولینگر برخورد قیمت به باند پایینی می تواند نشانه ای از احتمال بازگشت باشد. در خصوص اشباع فروش باید در نظر داشت که این مورد به تنهایی تضمینی برای رشد قیمت نیست و ممکن است سهم همچنان به کاهش خود ادامه دهد. بهتر است بعد از تأیید تکنیکال اشباع فروش، از تحلیل بنیادی هم استفاده شود تا تصمیم بهینه ای اتخاذ شود. شاخص کل بورس در بسیاری از مواردی که اندیکاتور RSI به نقطه اشباع فروش رسیده است، رشد چند روزه و یا بلندمدتی را داشته است. به طور مثال در ۲ آبان سال جاری RSI شاخص کل با رسیدن به عدد ۲۰، منجر به رشد دو ماهه شاخص کل شد. این رشد های کوتاه مدت و یا بلندمدت را می توان در تاریخ هایی همچون ۲۳ مرداد ۱۴۰۳، ۷ خرداد ۱۴۰۳، ۸ اسفند ۱۴۰۲، ۱۶ آبان ۱۴۰۲ و ۴ آبان ۱۴۰۱ نیز مشاهده نمود که همین الگو را در سهام های بزرگ و شاخص ساز نیز می توان مشاهده نمود. حال برای برای تفکیک دقیق تر نمادهای بازار سرمایه در بلندمدت

پیشتازی "ساراب" در مدیریت انرژی

شرکت سیمان داراب در دوره منتهی به ۳۰ دی ماه ۱۴۰۳ موفق به کاهش ۸ درصدی شاخص مصرف انرژی الکتریکی خود شده است؛ این موضوع با مدیریت بار الکتریکی، در سایه خرد جمعی و کار تیمی حاصل شده است.

شرکت سیمان داراب با پیاده سازی استاندارد ISO50001 سعی بر آن داشته تا مدیریت انرژی در سازمان را بر اساس آخرین مدل های جهانی و به صورت نظام مند پیاده سازی و اجرا نماید. این شرکت موارد مدیریت انرژی را به صورت روزانه و دائم مورد و در صورت غیر معمول بودن شاخص های مصرف انرژی سعی در بررسی عوامل ریشه ای و ارائه راهکارهای عملی دارد. شرکت سیمان داراب جزء اولین شرکت های سیمانی بوده که در حوزه تامین برق سبز و تجدیدپذیر از تابلوی برق سبز ایران اقدام کرده است. این موضوع در راستای عملی کردن دستورالعمل های قانونی، توسعه و تشویق تولیدکنندگان انرژی حوزه پاک و تجدیدپذیر بوده است. مهمترین چالش چند سال اخیر در حوزه انرژی الکتریکی، محدودیت های شدید تامین این انرژی در فصل تابستان و زمستان بوده است. از اینرو شرکت سیمان داراب برنامه ریزی های لازم را انجام داده تا در راستای کمک به شبکه برق ملی، توسعه انرژی پاک نسبت به احداث نیروگاه خورشیدی در فاز اول با ظرفیت ۱۰ مگاوات و امکان توسعه آن تا ۳۰ مگاوات اقدام نماید. همچنین این شرکت بنیاداً برای عدم وقفه در امر تولید و تامین سیمان منطقه تحت پوشش خود و بازارهای دور دست، نسبت به احداث یک نیروگاه خود تامین ۱۲ مگاواتی CHP اقدام نماید. چالش دیگری که دامنگیر تمامی صنایع به خصوص صنعت سیمان در حوزه مصرف انرژی می باشد محدودیت مصرف گاز در فصل پاییز و زمستان است. شرکت سیمان داراب با پیش بینی هایی که در سسنوات گذشته برای این موضوع داشته، نسبت به احداث مخازن ذخیره سازی مازوت تا حجم ۱۵ میلیون لیتر را داشته و همواره تاسیسات و تجهیزات مصرف مازوت به عنوان سوخت جایگزین آماده به کار می باشد. علی رغم مشکلات و محدودیت هایی که در حوزه تامین و انتقال این سوخت به کارخانه وجود دارد، شرکت سیمان داراب

تلاش داشته تا از تمام ظرفیت ها و توانمندی های موجود استفاده نموده تا فرایند تولید کلینکر با توقف و خللی مواجه نشود. شرکت سیمان داراب در راستای تعهد به مسئولیت های اجتماعی و کمک به شبکه ملی انرژی نهایت همکاری با مرکز توزیع برق و گاز ایران را داشته است. اگرچه این محدودیت ها صدماتی را نیز به این واحد تولیدی وارد نموده اند اما با همه تلاشهایی که صورت گرفته سعی شده تا جایی که امکان داشته با کمترین خسارت از این بحران های انرژی عبور نموده تا معیشت خانواده هایی که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم با این مجموعه صنعتی گره خورده است دشتخوش ناملازمات قرار نگیرد. این شرکت با اجرای طرح خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست بصورت فصلی به اندازه گیری پارامترهای زیست محیطی خروجی ها و دودکش ها پرداخت تا از عملکرد مناسب آنها اطمینان حاصل کرده و میزان آلاینده ها را به محدوده پایین تر از حد مجاز برساند. ساراب ضمن تمدید گواهینامه ISO ۱۴۰۰۱ (سیستم مدیریت محیط زیست)، با توسعه فضای سبز رسانده که یکی گستره آن را به بیش از ۸۰ هکتار فضای سبز رسانده که یکی از اقدامات، اجرای طرح درخت من و کاشت نهال به نام هر یک از کارکنان شرکت صورت گرفته است. این فضای سبز با استفاده از پساب آبیاری می شوند و از این طریق نیز میزان مصرف آب واحدها را کنترل می کنند. از سوی دیگر با تکمیل و بهینه سازی محوطه های اطراف دیار تمان ها موفق شد تا از ایجاد و گسترش گرد و غبار جلوگیری نماید. ساراب با پایش لحظه ای غبار خروجی دودکش ها تمامی پارامترهای زیست محیطی را پایش نمود تا میزان انتشار آلاینده ها را تحت کنترل خود گیرد. راه اندازی و بهره برداری از الکترو فیلتر جدید توانست ساراب را در بالا رفتن پایداری کمک کرد و راندمان غبارگیری را افزایش داد.

اسکن کنید

هلو؛ همراه کسب و کارته

هلو
گروه فناوری اطلاعات

شماره تلفن فروش و پشتیبانی

۰۲۱-۲۳۰۶۷

احیای صنعت بانکداری سرمایه گذاری با بازگشت ترامپ:

افق صنعت تامین سرمایه در ۲۰۲۵

❖ **تأثیر سیاست های ترامپ بر معاملات ادغام و تملیک و خدمات اوراق بدهی**

بانکداران سرمایه گذاری در گزارش یاد شده معتقدند که دولت ترامپ می تواند به ویژه برای توسعه خدمات ادغام و تملیک مفید باشد، زیرا به نظر می رسد که او احتمالاً معاملات بیشتری را از طریق معاملاتی که در دولت قبلی به دلیل رقابت یا نگرانی های استراتژیک ایالات متحده مسدود شده بود، ایجاد کند.

همچنین بانکداران سرمایه گذاری که در حوزه تعهدپذیره نویسی و فروش اوراق بدهی برای شرکت ها و دولت ها فعالیت می کنند نیز می توانند شاهد جهش در فعالیت های خود باشند و به گفته این گزارش، ۴۹ میلیارد دلار درآمد داشته باشند که یک رکورد جدید است.

❖ **رشد چشم گیر بانکداری سرمایه گذاری با سیاست های ترامپ**

بر اساس گزارشات مختلف، برآورد می شود که حجم بازار خدمات بانکداری سرمایه گذاری رشد خوبی را در ادامه سال ۲۰۲۴ نیز تجربه نموده باشد و پیش بینی می شود حجم این بازار در سطح دنیا به بیش از ۴۰۰ میلیارد دلار در سال جاری رسیده باشد.

همچنین آخرین پیش بینی ها و برآوردها نشان می دهد که طی سال های ۲۰۲۴ تا ۲۰۲۸، یک رشد یکنواخت به میزان سالانه ۲٪ در این صنعت اتفاق بیفتد.

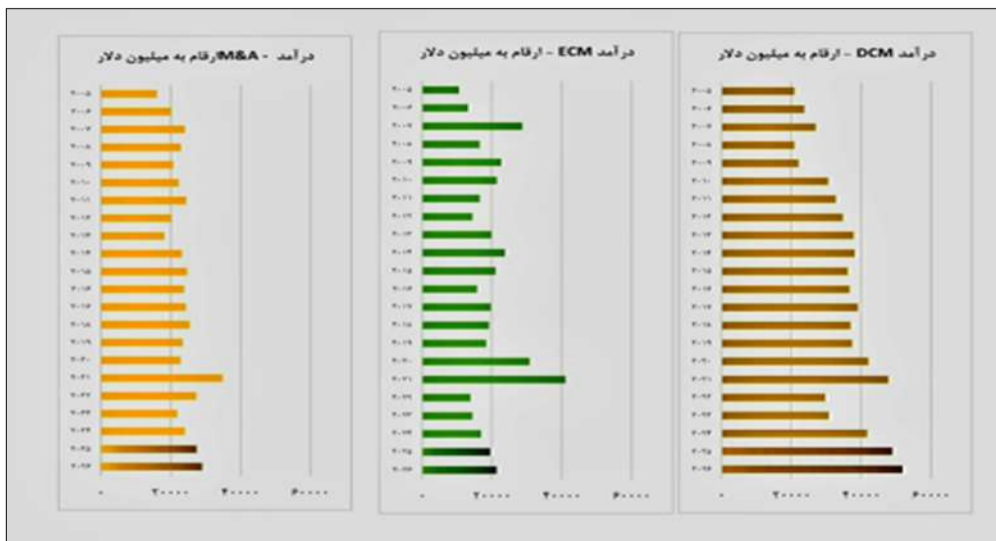
همچنین درآمد حاصل از تجارت اوراق بهادار - بزرگترین سهم در درآمد بانک سرمایه گذاری - پیش

بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید می تواند به احیای صنعت بانکداری سرمایه گذاری و افزایش درآمد آن به ۳۱۶ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۵ منجر شود. پیش بینی می شود که این رشد به دلیل افزایش فعالیت های ادغام و تملیک و همچنین تقویت معاملات فرامرزی در بازار جهانی باشد.

❖ **بازگشت ترامپ و رشد ۵،۷ درصدی در آمد بانکداری سرمایه گذاری**

به گزارش رویترز به نظر می رسد بازگشت دونالد ترامپ به کاخ سفید، می تواند منجر به احیای مجدد صنعت بانکداری سرمایه گذاری شود. این مسئله می تواند درآمد بانکداری سرمایه گذاری در سال آینده را در جهان به ۳۱۶ میلیارد دلار افزایش دهد که حاکی از جهشی حدود ۵،۷ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۴ خواهد بود. بر اساس اطلاعات ارائه شده توسط کولینش گرینویچ، بانکداران سرمایه گذار حوزه ادغام و تملیک حدود ۲۷،۶ میلیارد دلار کارمزد دریافت خواهند کرد، در سالی که می تواند دومین سال برتر آنها در حداقل دو دهه اخیر باشد. داده ها نشان می دهند که درآمد بانکداری سرمایه گذاری در سطح جهانی تنها پنج بار در ۲۰ سال گذشته از مرز ۳۰۰ میلیارد دلار گذشته است، در حالی که قدرت درآمد در سال های اخیر به دلایل همه گیری، تورم و ناآرامی سیاسی جهانی سرکوب شده است.

به گفته بانکداران سرمایه گذاری، تمایلات تجاری ترامپ باید به اقتصاد ایالات متحده کمک کند که به نوبه خود می تواند حجم بیشتری از معاملات فرامرزی و سرمایه گذاری شرکت های اروپایی را که به دنبال رشد هستند، تشویق کند.

سرمایه گذاری در دنیا پیش بینی می شود که در سال های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶، در سطحی بالاتر از ۳۰۰ میلیارد دلار قرار گیرد. روند درآمد بانک های سرمایه گذاری از سال ۲۰۰۵ تاکنون و پیش بینی سال های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ به شرح نمودار زیر است:

بینی می شود با ۲۲۰ میلیارد دلار برای سال ۲۰۲۵ بالاترین میزان از سال ۲۰۲۲ باشد. پیش بینی کولینش گرینویچ از درآمدهای سه حوزه اصلی خدمات بانکداری سرمایه گذاری تا سال ۲۰۲۶ به شرح شکل زیر است.

اقدامی استراتژیک در شرایط چالش برانگیز بازار؛

تنوع بخشی منابع درآمدی شرکت توسعه آرمان مهان

مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری توسعه آرمان مهان بازار سرمایه در هر شرایطی رشد خود را طی می کند اما دستیابی به توافق یا عدم توافق بر تداوم و پایداری آن در بلندمدت اثر میگذارد. در صورتی که توافقات حاصل شود، شرکت ها با توسعه فعالیت به افزایش تولید و درآمد خود خواهند پرداخت و بازدهی تولید و فروش را بهبود خواهند بخشید؛ لذا بازار مسیر صعودی خود را به صورت پایدار ادامه خواهد داد و بازدهی خوبی نیز به ارمان خواهد آورد.

افزایش نرخ دلار به عوامل متعددی همچون کسری بودجه نیز بستگی دارد، لذا پس از رفع تحریم ها، کسری بودجه نیز تا زمان رفع آن که طی ۳ الی ۴ سال طول خواهد کشید، بر افزایش نرخ دلار اثر خواهد داشت. رفع تحریم ها و ورود منابع به کشور، به رفع کسری بودجه نیز کمک خواهد کرد و در ادامه نرخ دلار مسیر رشد خود را منطقی تر ادامه خواهد داد.

در صورت فرض عدم توافق، به دلیل تشدید تحریم ها و سخت شدن نقل و انتقالات، ضمن آنکه ورود سرمایه با مشکل مواجه می شود، صادرات کشور کاهش یافته و نرخ دلار افزایش می یابد. در چنین شرایطی ریسک های سیستماتیک بازار افزایش یافته و نقدینگی به سمت بازارهای غیرمولدی همچون دلار به حرکت در می آید. چرا که با تشدید تحریم ها، فروش نفت و محصولات صادراتی کاهش یافته و دولت در رفع کسری بودجه خود با مشکل مواجه می شود که نتیجه آن افزایش انتظارات تورمی و تشدید ریسک های سیستماتیک بازار است. لذا در شرایط عدم توافق رشد بازار سرمایه به صورت مقطعی و ناشی از افزایش نرخ دلار خواهد بود.

● **بورس امروز: شرکت سرمایه گذاری توسعه آرمان مهان در چنین شرایطی چه برنامه ای برای آینده دارد؟**
مجید بهرامی: شرکت سرمایه گذاری توسعه آرمان مهان با توجه به کانال های درآمدی کنونی خود، متنوع سازی منابع درآمدی را در پیش گرفته است؛ در این راستا پس از بررسی منابعی همچون تأسیس شرکت مشاور سرمایه گذاری به کسب مصوبه هیئت مدیره و جلب موافقت سهامدار عمده خود اقدام کرده است تا با توسعه کانال های درآمدی، ریسک های شرکت در این زمینه کاهش یابد. در این مسیر شرکت بایستی پس از مصوبه هیئت مدیره و جلب نظر سهامدار عمده، مجوزات سازمان بورس را اخذ نماید.

شرکت سرمایه گذاری توسعه آرمان مهان با توجه به تغییر شرایط بازار و تأثیرپذیری از رخدادهای سیاسی و اقتصادی، برنامه گسترش منابع درآمدی خود را در دستور کار قرار داده است تا بتواند درآمد پایداری را برای خود ایجاد نماید. در این راستا گفت و گویی با مجید بهرامی مدیرعامل شرکت سرمایه گذاری توسعه آرمان مهان پرداخته شده که مشروح آن در ذیل آمده است:

● **بورس امروز: پیش بینی شما از آینده اقتصاد چیست؟**
مجید بهرامی: بازار سرمایه به عنوان دماسنج اقتصاد علاوه بر تأثیرپذیری از شرایط اقتصادی، از رخدادهای سیاسی نیز تبعیت می کند. شرایط سیاسی کنونی به گونه ای است که با هر یک از دو فرض توافق یا عدم توافق، پیش بینی های مختلفی از وضعیت اقتصاد و در ادامه بازار سرمایه برآورد می شود. در صورت رسیدن به توافق و برطرف شدن تحریم ها، سرمایه به کشور وارد شده و شرکت های می توانند به بازسازی ساختار مالی خود بپردازند. آنها با اجرای طرح های توسعه به کمک نقدینگی وارد شده، بازدهی تولید و در ادامه درآمد خود را افزایش می دهند. با توجه به ناترازی موجود در حوزه انرژی، رفع تحریم ها و ورود سرمایه به شرکت ها و دولت کمک می کند تا این مسئله را برطرف نمایند.

در صورت فرض عدم توافق، شرایط تحریمی به دلیل فعال شدن مکانیزم ماشه تشدید خواهد شد؛ مکانیزم ماشه بیانگر الزامی شدن تحریم های ایران از سوی اروپا و آمریکا برای تمامی کشورها می باشد. لذا ریسک کشورها در مبادله با ایران افزایش می یابد و صادرات محصولات همچون نفت، پتروشیمی و فولاد نسبت به گذشته کمتر خواهد شد. به این ترتیب، امکان رفع چالش های داخلی شرکت ها و نوسازی ساختار مالی آنها در کنار مسائل کلانی همچون ناترازی انرژی که در سال های آتی به دلیل کاهش بارش در حوزه آب نیز رخ خواهد داد، سخت تر می شود. از آنجا که سیاست بانک مرکزی کنترل تورم و نقدینگی است، در این شرایط مجبور به افزایش نرخ بهره می شود که این افزایش خود رشد هزینه شرکت ها را به دنبال دارد.

● **بورس امروز: بازار سرمایه چه تأثیری از وضعیت های مختلف پیش بینی شده اقتصاد به خود می گیرد؟**

رشد ۳۹ درصدی مطالبات بانک صادرات از دولت

که در ۶ ماهه مذکور سود و کارمزد دریافتی به مبلغ ۱۷۶،۷۳۳،۹۶۹ میلیون ریال و مانده وجه التزام دریافتی به ۵۰۳،۳۱۳،۷۳۸ میلیون ریال به آن افزوده شد. از سوی دیگر، بانک صادرات بخشی از مطالبات را به عنوان مطالبات مشکوک الوصول به ارزش ۱۳،۸۷۶،۵۸۶ میلیون ریال در نظر گرفت و با محاسبه سود سال های آتی را به میزان ۱۷۱،۶۳۵،۳۵۳ میلیون ریال، مجموع این مبالغ را از کل اصل و سود مطالبات کسر نمود.

از مبلغ ۱۰۷،۴۷۴،۴۷۴ میلیون ریال اصل و سود تسهیلات «بصادر» به دولت، ۵۷۸،۴۱۲،۴۱۲ میلیون ریال به تسهیلات تبصره ای به تعهد دولت (یارانه ای) اختصاص دارد که ۳۹ درصد از کل اصل و سود مطالبات از دولت را در بر می گیرد. در این بین، بانک صادرات هیچگونه مطالبات مشکوک الوصولی از این بخش شناسایی نکرد و با در نظر گرفتن سود سال های آتی به ارزش ۱۷۱،۶۳۵،۳۵۳ میلیون ریال، خالص مطالبات یارانه ای خود از دولت را برای پایان ۶ ماهه نخست سال جاری به ارزش ۲۷۵،۴۹۵،۹۱۶ میلیون ریال رساند. لذا با توجه به مطالبات «بصادر» از دولت، این بانک سهمی به ارزش ۲۱۰،۴۱۲،۵۷۸ میلیون ریالی در پرداخت یارانه به مردم تا پایان ۶ ماهه نخست سال جاری داشته است.

بانک صادرات ایران در ۶ ماهه نخست سال جاری طلبی معادل ۱۰۵۲،۷۸۵،۴۵۱ میلیون ریال از دولت ثبت کرده است که نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۳۹ درصد افزایش و نسبت به سال مالی ۱۴۰۲ حدود ۱۴ درصد رشد داشته است. بخش عمده این مطالبات شامل تسهیلات یارانه ای به ارزش ۵۷۸،۴۱۲،۴۱۲ میلیون ریال است که بیانگر نقش آفرینی بانک در پرداخت یارانه ها است.

رشد ۳۹ درصدی مطالبات دولت؛ حمایت از یارانه ها توسط بانک صادرات ایران. طلب بانک صادرات ایران از دولت در ۶ ماهه نخست سال جاری به مبلغ ۱۰۵۲،۷۸۵،۴۵۱ میلیون ریال رسید. این طلب نسبت به دوره مشابه سال گذشته که به مبلغ ۷۵۹،۳۸۰،۹۸۸ میلیون ریال بوده است حدود ۳۹ درصد افزایش یافت. از سوی دیگر، میزان مطالبات از دولت نسبت به سال مالی ۱۴۰۲ حدود ۱۴ درصد رشد پیدا کرد.

اگرچه خالص مطالبات بانک صادرات از دولت به ارزش ۱۰۳۸،۹۰۸،۸۶۵ میلیون ریال است، مانده اصل و سود سال های آتی و سود معوق این بانک از دولت به ارزش ۵۴۴،۴۷۲،۱۰۷ میلیون ریال بوده است

پیش بینی از روند قیمتی فرآورده‌های نفتی در عرصه جهانی

محمد رضا بابایی

کارشناس بازار سرمایه

طبق پیش بینی‌های EIA، قیمت نفت جهانی در سال ۲۰۲۵ برای نفت برنت ممکن است در محدوده ۷۰ تا ۸۰ دلار به ازای هر بشکه باشد. این پیش بینی بیشتر بر اساس رشد تقاضای جهانی از کشورهای در حال توسعه (به ویژه چین و هند) و ادامه سیاست‌های محدود کننده اوپک+ است.

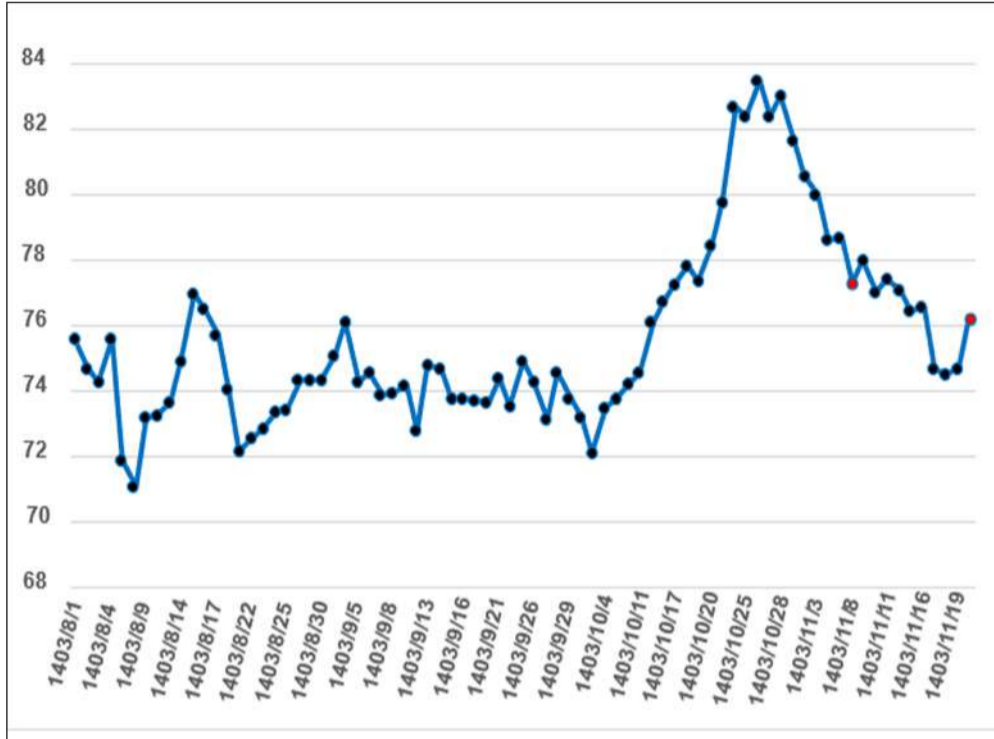
همچنین، تحولات اقتصادی و تأثیرات انرژی‌های تجدیدپذیر بر تقاضای نفت نیز ممکن است بر قیمت‌ها تأثیر گذارد. برای سال ۲۰۲۶، پیش بینی‌های EIA نشان می‌دهند که قیمت نفت ممکن است در محدوده ۷۵ تا ۸۵ دلار به ازای هر بشکه باشد. این افزایش قیمت‌ها به طور عمده به دلیل رشد مستمر تقاضای کشورهای نوظهور و روندهای اقتصادی جهانی است.

همچنین، محدودیت‌های عرضه نفت در صورت عدم افزایش تولید از سوی کشورهای تولیدکننده عمده مانند اوپک+، و همچنین نوسانات ناشی از تحولات ژئوپلیتیکی، می‌تواند باعث افزایش قیمت‌ها شود.

پیش بینی‌های GOLDMANS SACHS برای نفت برنت در سال ۲۰۲۵ معمولاً در حدود ۷۵ تا ۸۵ دلار به ازای هر بشکه است. این پیش بینی تحت تأثیر رشد اقتصادی جهانی، تقاضای مستمر از کشورهای نوظهور (به ویژه چین و هند) و محدودیت‌های عرضه از سوی اوپک+ قرار دارد.

همچنین، تولید نفت شیل در ایالات متحده می‌تواند نقش زیادی در شکل دهی به قیمت‌ها داشته باشد. هر چند که تولید شیل به علت مسائل زیست محیطی و چالش‌های مالی ممکن است رشد کمی داشته باشد.

وضعیت فرآورده‌های نفتی در حال حاضر تحت تأثیر

چندین عامل کلیدی قرار دارد که باعث ایجاد نوسانات قابل توجهی در بازار این محصولات شده است. نکات اصلی گزارش پلتس در این زمینه به شرح زیر است:

محدودیت‌های عرضه:

کاهش موجودی‌ها در پالایشگاه‌ها، مسائل لجستیکی و محدودیت‌های تولید در برخی مناطق باعث شده تا عرضه فرآورده‌های نفتی نسبت به تقاضا محدودتر شود. این شرایط فشار افزایشی بر قیمت‌ها وارد کرده است.

تنش‌های عرضه و تقاضا:

تقاضای بالا: در برخی بازارها، به ویژه در بنزین و دیزل، تقاضا همچنان قوی است. این امر ناشی از رشد فعالیت‌های

فشارهای اقتصادی و سیاسی:

تغییرات در سیاست‌های دولتی و محیط زیستی، از جمله مقررات سخت‌گیرانه‌تر در زمینه انتشار آلاینده‌ها، تأثیراتی بر نحوه تولید و ترکیب فرآورده‌های نفتی داشته و می‌تواند هزینه‌های تولید را افزایش دهد. نوسانات اقتصادی و تغییرات در بازارهای جهانی نیز بر روند تقاضا و عرضه تأثیرگذار است.

پیش بینی روند قیمتی:

کوتاه مدت: بر اساس گزارش پلتس، در کوتاه مدت انتظار می‌رود که قیمت فرآورده‌های نفتی به ویژه بنزین و دیزل تحت تأثیر تقاضای قوی و عرضه محدود، روند افزایشی را تجربه کنند.

متوسط مدت:

اگر مشکلات زنجیره تأمین و محدودیت‌های تولید همچنان ادامه داشته باشند، احتمال افزایش قیمت‌ها در بازه‌های زمانی نزدیک وجود دارد. با این حال، در صورت بهبود شرایط عرضه یا ورود ظرفیت‌های تولیدی جدید، ممکن است این روند تعدیل شود.

جمع بندی:

به طور کلی، گزارش نشریه پلتس نشان می‌دهد که وضعیت فرآورده‌های نفتی در حال حاضر با فشارهای قیمتی ناشی از تقاضای بالا و عرضه محدود مواجه است. در کوتاه مدت، روند افزایشی قیمت فرآورده‌های نفتی محتمل به نظر می‌رسد؛ اما تغییرات در شرایط عرضه، بهبود زنجیره تأمین و عوامل اقتصادی می‌توانند در بلندمدت جهت‌گیری نهایی قیمت‌ها را تحت تأثیر قرار دهند.

پرداختی بر افول یک صنعت

حسن خضوعی

تحلیلگر کارگزاری صبا تامين

مواجه شدند. ظهور ابزارهای نوین مالی نیز از دیگر عوامل کاهش درآمد کارگزاری‌هاست. هرچند این موضوع به خودی خود برای گرم کردن تنور بازار سرمایه و عمق بخشیدن به آن بسیار مفید است؛ اما واقعیت آن است که معاملات ابزارهای مالی نوظهور در بازار سرمایه کارمزد چندانی برای کارگزاری‌ها به همراه ندارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از ارزش معاملات در سال‌های اخیر به صندوق‌های سرمایه گذاری مربوط بوده و معاملات واحد صندوق‌ها جای معاملات سهام در بازار را گرفته است. با توجه به کارمزد بسیار پایین معاملات واحدهای صندوق‌ها نسبت به معاملات سهام، درآمد کارگزاری‌ها به شدت کاهش یافته است.

لغو ممنوعیت صدور مجوز فعالیت برای کارگزاری‌های جدید التاسیس نیز مورد دیگری است که به شدت به فعالیت کارگزاری‌های فعال در بازار اثر گذار بوده است. صنعت کارگزاری یک صنعت به شدت رقابتی محسوب شده و بنا به اطلاعات در دسترس تعداد کارگزاری‌های فعال در کشور نسبت به کشورهای مشابه و حتی پیشرو در زمینه بازار سرمایه بسیار زیاد است. در این راستا صدور مجوز جهت تأسیس و فعالیت کارگزاری جدید به مدت چندین سال از سوی سازمان بورس اوراق بهادار متوقف شده بود. در سال ۱۴۰۰ به بهانه رفع انحصار، با دخالت دولت و مجلس این ممنوعیت برداشته شده و راه برای صدور مجوزهای جدید برای صنعت کارگزاری هموار شد. این موضوع موجب پرانگند شدن مشتریان و در نهایت سنگین تر شدن رقابت در این صنعت شد. هر چند که افزایش رقابت موجب افزایش کیفیت خدمات شده اما در برخی از موارد رقابت‌های منفی و ناسالم و (همچون اعطای برگشت کارمزد‌های سنگین و خارج از مقررات) موجب ایجاد مشکلات برای فعالیت بسیاری از کارگزاری‌ها در چارچوب قانون رافراهم ساخت.

تمامی عوامل یاد شده در کنار مواردی همچون شرایط رکودی بازار در سال‌های اخیر، رشد بالای هزینه‌های پرسنلی و فناوری اطلاعات و... باعث شده تا صنعت کارگزاری در حال حاضر شرایط چندان مساعدی نداشته باشد. هر چند پیشنهاداتی از سوی برخی از مسئولان امر در کانون و مدیران کارگزاری‌ها در خصوص احیای کارگزاری‌ها مطرح شده اما به نظر می‌رسد به تداوم این روند صنعت کارگزاری چشم‌روشنی در پیش روی نداشته باشد.

کارگزاری‌ها یکی از قدیمی‌ترین نهادهای فعال در بازار سرمایه به شمار می‌روند. این نهاد در دهه‌های ۶۰ تا ۸۰ اصلی‌ترین نهاد بازار سرمایه به شمار می‌رفت. به گونه‌ای که تمام اقدامات موجود در بازار سرمایه توسط این نهاد به انجام می‌رسید. با این وجود، این نهاد از اواسط دهه ۹۰ رو به نزول رفت تا جایی که در حال حاضر بسیاری از فعالان صنعت نسبت به تداوم حیات صنعت و چشم‌انداز آن هشدار می‌دهند. کاهش قابل توجه سودآوری حتی زبان دهی بسیاری کارگزاری‌ها در سال‌های اخیر دلیل محکمی بر این ادعاست. نزول صنعت کارگزاری‌ها می‌تواند در عوامل متعددی جستجو کرد.

سراغ افول صنعت کارگزاری به اوایل دهه ۹۰ شمسی و تخصصی سازی فعالیت نهادها در بازار سرمایه مربوط می‌شود. با اجرائی شدن قانون جدید بازار اوراق بهادار رفته رفته مجوزهای جانبی کارگزاری‌ها (همچون سبدگردانی مشاور سرمایه گذاری، تصدی رکن مدیریت صندوق‌های سرمایه گذاری و...) از کارگزاری‌ها سلب شد. هر چند که سهامداران برخی از شرکت‌های کارگزاری فعالیت در حوزه‌های مورد اشاره را از طریق ایجاد نهادهای جدید مالی دنبال کرده و از منافع آن بهره‌مند شدند، اما در بسیاری از موارد نیز این اتفاق نیفتاده و کارگزاری‌ها از درآمدهای حاصل از این محل محروم شدند و درآمد کارگزاری به کارمزد معاملات اوراق بهادار، کالا و انرژی محدود شد.

دلیل اصلی دیگر در این زمینه به کاهش کارمزد معاملات مربوط می‌شود. این گزاره که هزینه معاملات در بازار سرمایه ایران نسبت به سایر کشورهای بسیار بالاتر است، همواره در بازار سرمایه مطرح بوده و تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان همواره به دنبال راهی برای کاهش این هزینه‌ها بوده‌اند. در همین راستا در سال ۱۳۹۹ و در بجهت‌ها رشد شاخص و اوج درآمد کارگزاری‌ها، کارمزد معاملات سهام با کاهش مواجه شد. هر چند در آن سال کارگزاری‌ها به دلیل درآمد بالا با مشکل چندانی مواجه نشدند اما در سال‌های بعد با کاهش تب و تاب معاملات سال ۱۳۹۹ با توجه به افزایش هزینه‌ها و کاهش درآمدها، بسیار از کارگزاری‌ها با کاهش چشمگیر سودآوری

بررسی سودآوری در شرکت‌های تابعه "همراه"

رشد پرشتاب سودآوری در کسب و کارهای هوشمند

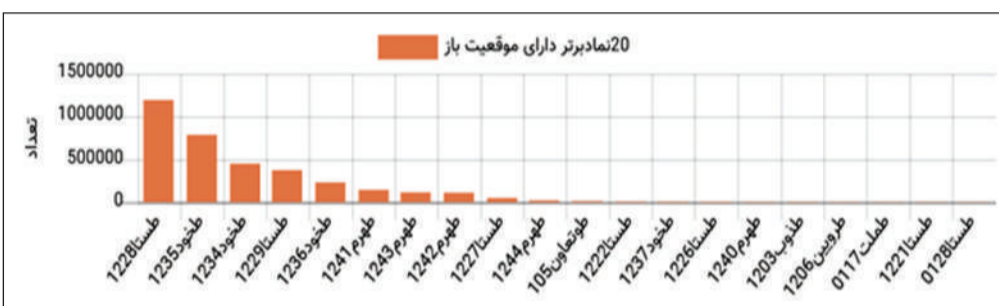
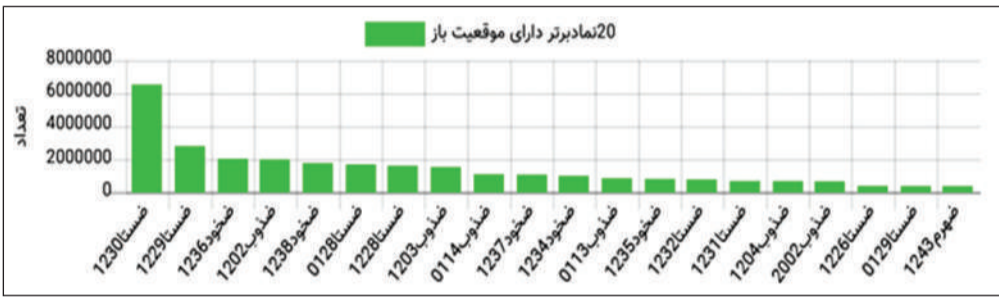
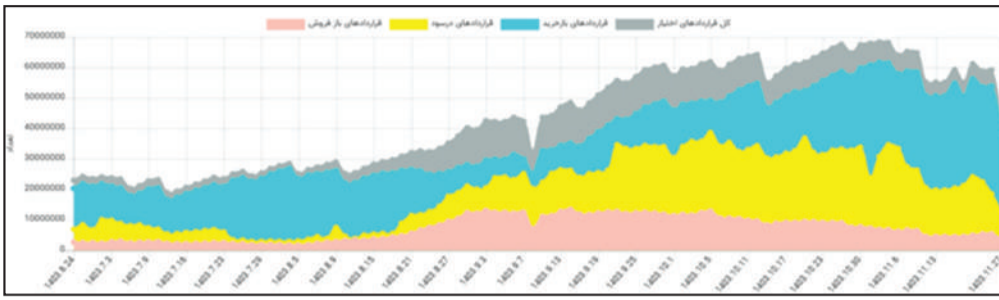
سامانه اول، ستاره درخشان همراه کیش، موسسه خدمات رفاهی کارکنان همراه اول، کسب و کارهای نوپای حرکت اول و همراه کسب و کارهای هوشمند صورت‌های مالی شش ماهه ۱۴۰۳ خود را در سامانه کدال درج نمودند. شرکت موسسه خدمات رفاهی کارکنان همراه اول بیشترین رشد سودآوری را در صورت‌های مالی شش ماهه خود نسبت به سایر شرکت‌های از خود درج نمود. این شرکت در دوره شش ماهه منتهی به تیر سال گذشته سود خالصی معادل با یک میلیارد و ۲۴۳ میلیون ریال را از خود ثبت کرد که در دوره شش ماهه سال جاری با افزایش بیش از ۴ هزار و ۴۰۰ درصدی به ۵۵ میلیارد و ۹۷۱ میلیون ریال افزایش یافت. سود خالص شرکت کسب و کارهای نوپای حرکت اول نیز در دوره شش ماهه منتهی به خرداد ۱۴۰۳ نسبت به دوره شش ماهه منتهی به خرداد سال گذشته با رشدی ۳۸۰ درصدی همراه شد و از ۱۳۰ میلیارد و ۶۸۸ میلیون ریال به ۶۲۷ میلیارد و ۳۷۱ میلیون ریال افزایش پیدا کرد. در عملکرد شش ماهه سال جاری شرکت‌های نقش اول کیفیت و همراه کسب و کارهای هوشمند نیز سود خالص نسبت به دوره مشابه سال گذشته به ترتیب افزایشی ۳۴ و ۲۱ درصدی را به همراه داشت. بر این اساس سود خالص شرکت نقش اول کیفیت از ۲ هزار و ۸۱۴ میلیارد و ۷۵ میلیون ریال به ۳ هزار و ۷۷۴ میلیارد و ۹۳۹ میلیون ریال و سود خالص شرکت همراه کسب و کارهای هوشمند از ۸۵۱ میلیارد و ۱ میلیون ریال به یک هزار و ۲۶ میلیارد و ۴۳۸ میلیون ریال رسید.

شرکت ارتباطات سیار ایران در دوره ۹ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳ توانست درآمدی معادل ۶۶۶ هزار و ۱۳۲ میلیارد و ۵۹۷ میلیون ریال را کسب نماید. با توجه به عملکردی که این شرکت در سال مالی ۱۴۰۳ داشته است پیش بینی می‌شود که درآمد آن تا پایان سال مالی جاری به حدود ۶۶۶ هزار و ۱۳۳ میلیارد ریال برسد و نسبت به درآمد آن در سال مالی ۱۴۰۲ رشدی ۳۰ درصدی را به همراه داشته باشد.

شرکت ارتباطات سیار ایران با هدف گسترش فضای کسب و کار خود و بهره‌گیری از منابع و ظرفیت‌های موجود، شرکت‌هایی را ایجاد کرده و یادر شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری نموده و آن‌ها را تحت کنترل خود درآورده است که از جمله این شرکت‌ها می‌توان از شرکت‌های سرمایه‌گذاری توسعه نور دنا، نقش اول کیفیت، ارتباطات مبین نت، پرداخت اول کیش، به پرداز همراه سامانه اول، پیش‌تازان تجارت و پستا، توسعه مجازی سارینا، ستاره درخشان همراه کیش، موسسه خدمات رفاهی کارکنان همراه اول، توسعه امن فناوری نامدار، کسب و کارهای نوپای حرکت اول و همراه کسب و کارهای هوشمند، نام برد.

از بین این شرکت‌ها، شرکت‌های سرمایه‌گذاری توسعه نور دنا، نقش اول کیفیت، ارتباطات مبین نت، به پرداز همراه

شرح	تعداد	ارزش اسمی	درصد	حجم معاملات روز	درصد	ارزش معاملات روز	درصد
مادهای پایه	37						
مادهای اختیار	1978						
قراردادهای باز	41,066,034	123,757,104,440,404	86.5	15,091,040	76.8	1,737,827,803,442	61.3
قراردادهای اختیار خرید	37,480,136	107,029,211,954,628	81.3	11,591,294	66.5	1,266,128,718,442	41.3
قراردادهای اختیار فروش	3,585,898	16,727,892,489,776	8.7	3,499,746	20.2	471,699,085,000	38.7
قراردادهای دیپوز	12,464,269	38,976,660,645,068	30.4	3,427,137	22.7	1,072,425,345,442	61.7

یک استراتژی برای آپشن قبل از روز سررسید

میثم مقدم

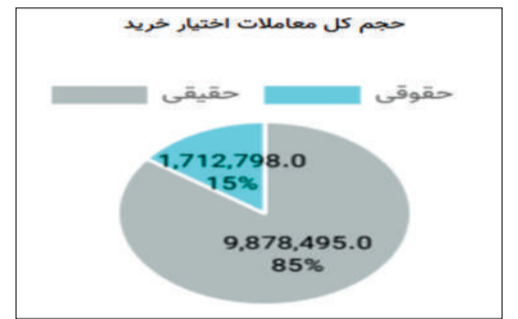
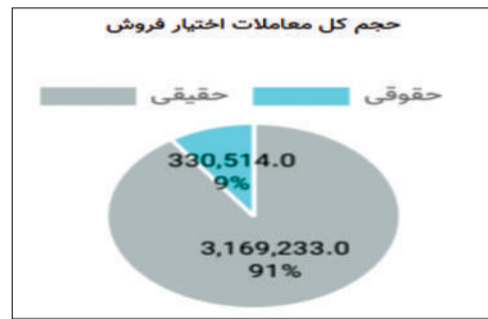
مدیر امور اقتصادی شرکت سرمایه گذاری پویا

در اتفاقی نادر در تاریخ سررسید با وجود اینکه سهم اهرم در قیمت ۲۵۳۸ با صاف فروش همراه بود اما کال و پوت آپشن های ITM وارد هیجان خاصی شدند به ترتیبی که برآورد از ۲ منفی کامل سهم رانیز در قیمت پرمیوم لحاظ کردن به نحوی که کال ۲۴۰۰ که فاصله تقریبی ۱۴۰ تومانی با قیمت سهم داشت و روز گذشته آن در محدوده ۱۶۰ معامله می شد با افت محسوس به یک ریال رسید. در طرف مقابل نیز پوت آپشن ۲۶۰۰ تا محدوده ۲۲۰ تومان معامله شد که عموماً این قیمت برای عدم تمایل فعالیت در تحویل گرفتن سهم و واگذار کردن آن به دیگری بود. به عبارت دیگر فعالین روز پایانی در آپشن اعتقاد داشتند سهم امکان رسیدن به محدوده ۲۴۰۰ الی ۲۳۸۰ را دارد به همین منظور قیمت آپشن های نزدیک ITM به این صورت پر هیجان معامله شدند.

با توجه به افزایش گاما در سررسید که اثر پذیری قیمت آپشن بسیار زیاد از نوسانات قیمت سهم می شود، باید یادآور شد که برای انجام استراتژی شاید بهتر باشد قبل از اتمام سررسید اقدام به آفست آن نمود و این موضوع را به روزهای پایانی به ویژه روز سررسید منتقل نکرد. هر چند تعطیلات غیر منتظره باعث شد در هفته چهارم تنها دو روز کاری داشته باشیم که فشار زیادی برای معامله گران آپشن ایجاد نمود و یکی از دلایل تغییرات زیاد در قیمت ها عدم تمایل فعالین برای حضور در تسویه بود.

در بهمن ماه سقف تعداد موقعیت های سال به ثبت رسید و سپس این روند به سمت کاهش پیش رفت. در حال حاضر تعداد موقعیت های باز بیش از ۴۱ میلیون قرارداد بر روی ۳۷ نماد پایه وجود دارد که ارزش آن بالغ بر ۱۲ همت است. از این میزان ۸۶.۵ درصد به کال آپشن ها و ۱۳.۵ درصد به پوت آپشن ها اختصاص دارد. همچنین هم اکنون ۳۱ درصد این موقعیت هادر سود هستند. فعالیت حقوقی هادر این بازار هم اکنون به این صورت است که ۱۵ درصد از حجم اختیارهای خرید و ۹ درصد از حجم معاملات اختیار فروش را در اختیار دارند. تمرکز در نمادهای پایه خودرو، اهرم، شستا و ذوب بیش از سایر نمادهاست به نحوی که در ۲۰ تبه نخست کال و پوت شاهد نمادهای آپشن این سهم ها هستیم:

در هفته چهارم بهمن ماه با توجه به تعطیلی های غیرمنتظره که هم زمان با سررسید چند نماد پایه در تاریخ ۱۴ام بودیم، طبق دستورالعمل که از پیش تعیین شده است، سررسید این نمادها (ویلمت - خساپا - اهرم - ذوب) به اولین روز کاری بعد موکول شد. هر چند این اتفاق با ورود اخبار سیاسی متفاوت بازار را با هیجان مضاعف نیز همراه کرد.

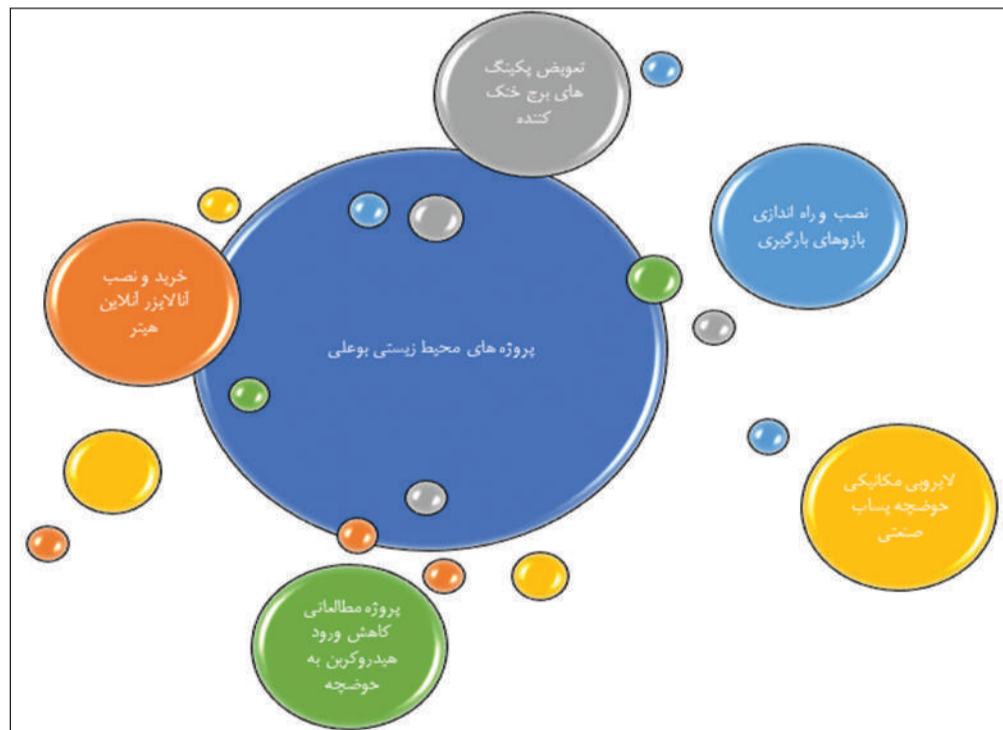

پتروشیمی بوعلی سینا: پیشگام در حفظ محیط زیست و مسئولیت اجتماعی

حرفه ای بر اساس استاندارد ISO ۲۰۱۸:۲۰۰۰:۴۵۰۰ برای جلوگیری از آسیب های مربوط به محیط کار و ایجاد محیط کاری ایمن و سالم برای کارکنان و ذینفعان در شرکت استقرار یافته است. از مهمترین برنامه های اجرایی و دستاوردهای شرکت در این حوزه می توان به پایش دوره ای معاینات طب صنعتی عمومی کارکنان اعم از رسمی و پیمانکار به صورت سالیانه اشاره کرد.

توانمندسازی و حمایت از کارکنان
شرکت پتروشیمی بوعلی سینا به منظور ارتقای مهارت ها و شایستگی های کارکنان و حصول اطمینان از رعایت عدالت و فرصت رشد، دوره های آموزشی متنوع در قالب دوره های عمومی و تخصصی ایمنی و ... بر حسب نیازسنجی انجام شده برای کارکنان طرح ریزی و اجرا می کند. به منظور جبران خدمت و افزایش بهره وری کارکنان و همچنین ارتقای رضایت مندی آنها، شرکت رویه های انگیزشی متنوعی را در قالب دستورالعمل ها و آیین نامه های سازمان به اجرا در آورده است. این رویه ها شامل تشویق و ترغیب کارکنان با توجه به عملکرد آنها، ارائه خدمات مشاوره به کارکنان و خانواده ها و ارائه تسهیلات رفاهی و مسافرتی به کارکنان می باشد.

رعایت حقوق مصرف کنندگان و مشتری مداری
در راستای افزایش رضایت مندی مشتریان، احقاق حقوق مصرف کنندگان با تبعیت از قانون حقوق مصرف کنندگان مصوب ۱۵/۷/۱۳۸۸ مجلس شورای اسلامی تلاش نموده و به پشتوانه بهره گیری از استانداردهای ملی و بین المللی (سیستم مدیریت کیفیت ISO ۹۰۰۰)، نسبت به برآورده شدن خواسته های مشتریان در دو جنبه ارائه محصول مطابق با مشخصه های مورد توافق و همچنین رسیدگی به خواسته ها و شکایات ایشان به نحو موثر اقدام می نماید. از جمله اقدامات در این راستا می توان به سنجش رضایت مشتریان با بهره گیری از مکانیزم پرسشنامه طبق دستورالعمل درون سازمانی طی دوره های شش ماهه و رسیدگی به شکایات و امکان اعزام و بازدید فنی از محصول در محل کارخانه مشتری اشاره کرد.

بوده و همواره سعی در ایفای نقش فعال در جهت بهبود وضعیت رفاهی، معیشتی و اشتغال مردم مناطق پیرامون داشته است. شرکت در فعالیتهای سرمایه ای برای توسعه زیرساخت های عمومی و فعالیتهای غیر سرمایه ای برای امور خیریه و فرهنگی به عنوان شهروند مسئولیت پذیر، بهبود زندگی در منطقه از مهم ترین اهداف شرکت در حوزه مسئولیتهای اجتماعی می باشد. از جمله اقدامات در این حوزه عبارتند از: فعالیتهای ورزشی، فرهنگی و اجتماعی با هزینه کرد ۱۷۹,۶۵۰ میلیون ریال؛ فعالیتهای عمرانی شهرستان با هزینه کرد ۳۶,۶۰۰ میلیون ریال؛ و سایر فعالیتهای با هزینه کرد ۱,۲۰۷ میلیون ریال.

بهداشت فردی
استانداردهای سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت

ضایعات تهیه شده و برای انتقال و خروج پسماندها تست های لازم توسط آزمایشگاه های دارای صلاحیت انجام می شود.

مدیریت انرژی
شرکت پتروشیمی بوعلی سینا برای تحقق اهداف توسعه پایدار با بهبود مستمر عملکرد انرژی و بهره وری استفاده از منابع، گام های موثری برداشته است. پایش و ارزیابی اهداف و شاخص های عملکرد انرژی به منظور سنجش میزان استفاده بهینه از منابع، حفاظت از محیط زیست و ایجاد صرفه جویی های مالی به صورت دائم انجام می شود

مسئولیت اجتماعی
پتروشیمی بوعلی سینا به عنوان عضوی از جامعه محلی منطقه ماهشهر نسبت به مسئولیتهای اجتماعی خود آگاه

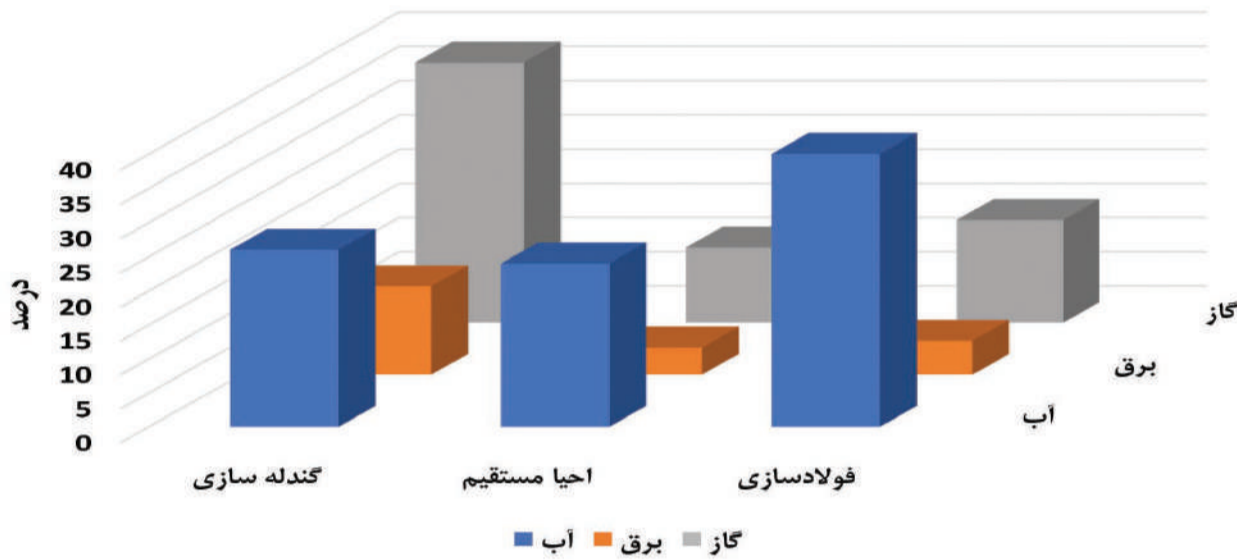
پتروشیمی بوعلی سینا با بهره گیری از استانداردهای مدیریتی و رعایت قوانین و الزامات زیست محیطی، گام های موثری در جهت حفاظت از محیط زیست و ارتقای مسئولیتهای اجتماعی برداشته است که در این گزارش مورد بررسی قرار می گیرد.

شرکت پتروشیمی بوعلی سینا با استقرار استانداردهای مدیریتی و رعایت قوانین و الزامات زیست محیطی، همواره در تلاش بوده است تا اصول ایمنی و بهداشت را رعایت کرده و ضایعات را کاهش دهد. این شرکت توانسته است در تولید محصولات سازگار با محیط زیست پیشرو باشد و با دریافت گواهی نامه ها و تقدیرنامه ها در عرصه حفاظت از محیط زیست و صنعت سبز، نشان از تعهد خود به رعایت الزامات زیست محیطی بدهد. پتروشیمی بوعلی سینا با خرید و نصب آنالایزر آنلاین هیتز، مصرف گاز سوخت و هوا را کاهش داده و کنترل آلاینده های هوا را بهبود بخشیده است. همچنین با نصب و راه اندازی بازوهای بارگیری، کنترل آلاینده های هوا، جلوگیری از ریزش مواد و کاهش هدررفت مواد را به عمل آورده است. در پروژه شناسایی منابع انتشار BTEX نیز، این شرکت موفق به شناسایی و برطرف کردن نشتی ها شده است. به منظور کاهش بو و آلاینده های حوضچه لایروبی مکانیکی حوضچه پساب صنعتی انجام شده است. تصفیه پساب های صنعتی و بهداشتی جهت استفاده مجدد به منظور کاهش مصرف آب و حفظ منابع آبی از دیگر اقدامات این شرکت می باشد.

شرکت پتروشیمی بوعلی سینا با شناسایی و کدگذاری پسماندها بر اساس استانداردها و الزامات سازمان حفاظت از محیط زیست، اقدام به تفکیک ضایعات و مدیریت صحیح پسماندها کرده است. زیرساخت های تفکیک پسماند در سطح سایت صنعتی و ساختمان های اداری ایجاد و مستقر شده است. دستورالعمل های داخلی در خصوص ضایعات فلزی، ضایعات روغن صنعتی، ضایعات فیلترها و سایر

بهینه سازی مصرف انرژی بانوسازی تجهیزات

مصرف انرژی در واحدهای تولیدی

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در ۹ ماهه نخست سال جاری با استفاده از استراتژی‌های همچون نوسازی تجهیزات موفق شد مصرف انرژی را در حوزه عملکردی کمتر از میزان طراحی کارخانه برساند.

شرکت معدنی و صنعتی

چادرملو در سال جاری در کنار مدیریت مصرف انرژی واحدهای تولیدی، موفق به افزایش ظرفیت تولید بیشتر از ظرفیت اسمی شد. همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، در ۹ ماهه نخست سال جاری میزان مصرف آب واحد گندله سازی به میزان ۲۶ درصد، مصرف آب واحد احیا مستقیم به میزان ۲۴ درصد و میزان مصرف آب واحد فولادسازی به میزان ۴۰ درصد کاهش یافت که به نوبه خود درصد قابل توجهی است.

مصرف برق نیز با اجرای سیاست های کاهش مصرف انرژی در واحد گندله سازی به میزان ۱۳ درصد، در واحد احیا مستقیم به میزان ۴ درصد و در واحد فولادسازی به میزان ۵ درصد کاهش یافت. مصرف گاز نیز در واحد گندله سازی طی ۹ ماهه نخست سال جاری به میزان ۳۸ درصد، در واحد احیا مستقیم به میزان ۱۱ درصد کاهش یافت اما در واحد فولادسازی به میزان ۱۵ درصد به طور متوسط افزایش یافت این تغییرات در حالی صورت گرفت که طراحی کارخانه گندله سازی ۳۷،۵ کیلووات ساعت بر تن تولید، طراحی کارخانه احیا مستقیم ۱۳،۵ کیلووات ساعت بر تن بوده است که میزان عملکرد شرکت در ۹ ماهه گذشته کمتر از طراحی کارخانه بوده است.

در زمینه مصرف آب نیز طراحی کارخانه های گندله سازی،

از دیگر اقدامات این شرکت راه اندازی نیروگاه اضطراری مستقر در مجتمع و تولید برق است که کمک شایانی به شرکت در زمینه مصرف انرژی برای پیک سائی کرده است تا بتواند تولید پایدار داشته و در زمان اوج بار، روند تولید را تداوم بخشد. کچاد ضمن مدیریت مصرف برق، با اصلاح و نوسازی تجهیزات به افزایش ضریب باز یافت (نسبت کنسانتره سنگ آهن به سنگ آهن مصرفی) پرداخت و اجرای پروژه پرعیارسازی باطله های معدنی درصد تبدیل سنگ آهن استخراجی را به کنسانتره افزایش داد.

میزان مصرف آب را به طور متوسط ۲۶ درصد در این واحد کاهش دهد. از سوی دیگر استفاده از AIR COOLER در واحد احیا مستقیم تعادلی میان مصرف آب و برق در واحد احیا مستقیم ایجاد کرد که نتیجه آن کاهش ۲۴ درصدی مصرف آب و کاهش ۴ درصدی برق به طور متوسط در این کارخانه شد. کچاد با طراحی مجدد و اصلاح فن غبار گیر ۳ موفق شد ضمن افزایش راندمان تولید واحد فولادسازی، مصرف برق و هزینه های تعمیرات را در این واحد به قدری کاهش دهد که به طور متوسط طی ۹ ماهه گذشته ۵ درصد کاهش یافت.

احیا مستقیم و کارخانه فولادسازی به ترتیب ۰،۱۰۲ متر مکعب بر تن، ۰،۸ متر مکعب بر تن و ۱،۱۲ متر مکعب بر تن بوده است در حالی که میزان مصرف واحدهای تولیدی کمتر از طراحی کارخانه بوده است.

یکی از اقدامات کچاد که به کاهش مصرف انرژی در واحدها منجر شد، پیاده سازی نظام مدیریت انرژی (ISO 50001) بوده است که موجب بهینه سازی مصارف انرژی در کارخانجات و کاهش هزینه های مصرف انرژی شد. این شرکت با استفاده از آب بلودان در میکسرهای نیز توانست

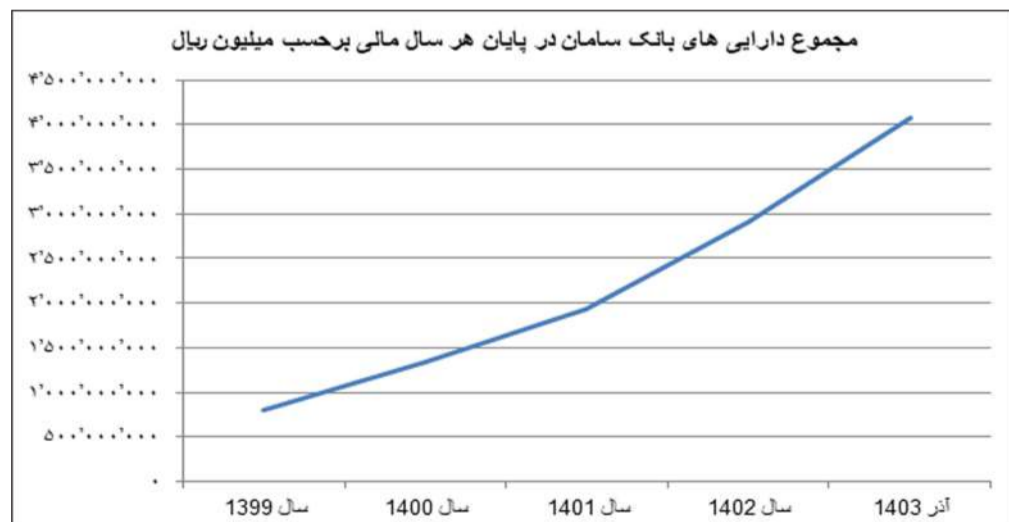
درآمدهای "سامان" از واگذاری املاک و مستغلات

بدهی و کارمزد خود در یکماهه دی ۱۴۰۳ درآمدمی معادل با ۴۱ هزار و ۱۳۳ میلیارد و ۸۲۷ میلیون ریال را کسب کرد در نتیجه این بانک موفق گردیده که از محل ارائه خدمات خود در دوره ۱۰ ماهه منتهی به دی ۱۴۰۳ درآمدمی معادل با ۳۵۵ هزار و ۲۰۰ میلیارد و ۶۶۴ میلیون ریال را کسب نماید که نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته بارشده ۴۶ درصدی همراه گردید. وجوه دریافتی حاصل از فروش املاک و مستغلات غیر عملیاتی بانک سامان در دوره ۹ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳ نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته با افزایشی ۳۴۷ درصدی همراه بود و از ۲ هزار و ۴۷۷ میلیارد و ۷۴۱ میلیون ریال به ۱۱ هزار و ۷۶ میلیارد و ۳۳۱ میلیون ریال افزایش پیدا کرد. همچنین دارایی های این بانک در دوره ۹ ماهه سال جاری نسبت به دارایی های آن در پایان سال مالی ۱۴۰۲ با افزایشی ۴۰ درصدی همراه شد. روند دارایی های این بانک در پایان هر سال مالی در اختیار داشت رامی توان در نمودار ذیل مشاهده کرد.

بانک سامان در ۲۳ دی ماه ۱۴۰۳ افزایش سرمایه ۳۷،۵ درصدی خود را در مرجع ثبت شرکت ها به ثبت رساند. این افزایش سرمایه که سرمایه شرکت را از ۸۰ هزار میلیارد ریال به ۱۱۰ هزار میلیارد ریال افزایش داد از محل سود انباشته انجام گرفت. سودآوری این

بانک با وجود افزایش سرمایه انجام شده از محل سود انباشته همچنان روندی صعودی را در پیش دارد. همانطور که در جدول قابل مشاهده است این بانک موفق شده در دوره ۹ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳ با وجود اینکه سه ماه تا پایان سال مالی ۱۴۰۳ باقی مانده است، ۱۰ درصد بیشتر از درآمد عملیاتی سال مالی گذشته خود را محقق نماید. لازم به ذکر است که بانک سامان از محل تسهیلات اعطایی، سپرده گذاری ها، سرمایه گذاری، اوراق

سال مالی	دوره ۹ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۲	دوره ۹ ماهه منتهی به آذر ۱۴۰۳	تغییرات دوره ۹ ماهه سال جاری نسبت به دوره مشابه آن در سال گذشته	شرح
درآمد عملیاتی	۱۰۴,۲۴۳,۴۷۴	۱۱۴,۶۲۹,۱۳۰	٪۵۵ ↑	
سود خالص	۴۰,۲۲۰,۰۴۱	۵۳,۹۸۴,۳۸۱	٪۴۰ ↑	
سود عملیاتی هر سهم	۵۵۹	۵۷۶	٪۲۸ ↑	
سود غیر عملیاتی هر سهم	-۲۵	۱۰۸	٪۴۲ ↑	

هر معامله یک دنیا ارزش

جشنواره باشگاه مشتریان کارگزاری بانک سامان
بیشترین بازگشت کارمزد با کمترین سرمایه گذاری

کارگزاری بانک سامان | سامان بورس | سامان بروکریج | سامان تاهیل

www.samanbourse.ir | ۰۲۱-۴۳۰۴۰۰۰۰

توسعه صادرات برق مغفول مانده در بودجه ۱۴۰۴

با این هدف گذاری نیست. علاوه بر این، برنامه هفتم توسعه اهداف دیگری را نیز برای صنعت برق تعیین کرده است.

افزایش میانگین راندمان تولید برق به ۴۱ درصد، رساندن مجموع صادرات و واردات برق به ۱۲،۸۲۵ میلیون کیلووات ساعت و افزایش تولید برق تجدیدپذیر به ۹،۷۰۰ میلیون کیلووات ساعت از جمله این اهداف هستند. اما در لایحه بودجه سازوکارهای اجرایی و منابع مالی لازم برای تحقق این اهداف به روشنی مشخص نشده است.

یکی از نکات مهم دیگر که در لایحه بودجه مورد غفلت قرار گرفته، موضوع توسعه صادرات برق است. در شرایطی که کشورهای همسایه نیاز فزاینده‌ای به برق دارند، توسعه زیرساخت‌های صادرات برق می‌تواند منبع درآمد ارزی مناسبی برای کشور باشد. در لایحه بودجه ۱۴۰۴ برای تسویه بدهی دولت به بخش برق صرفاً از محل واگذاری دارایی‌های صنعت برق و مولدسازی برای پرداخت بدهی‌های دولت به بخش خصوصی احکامی لحاظ شده است که جوابگوی نیازهای این صنعت نمی‌باشد. لذا اسناد یکای صنعت برق ضمن تاکید بر اهمیت موضوع که بر سرنوشت فعالان بخش خصوصی صنعت برق و به تبع سایر بخش‌های اقتصادی اثر مستقیم دارد، احکام پیشنهادی به شرح ذیل است:

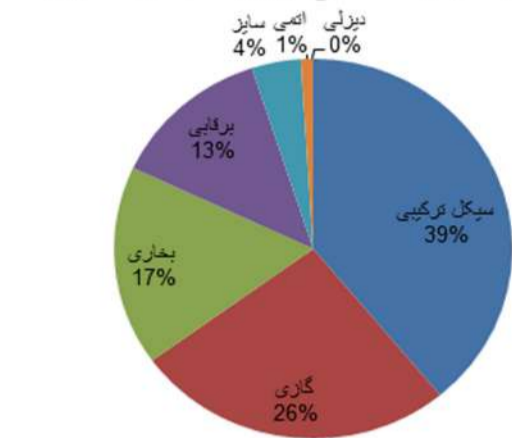
پیشنهاد (۱) الحاق بند به تبصره ۱۴:

وزارت نیرو مکلف است پنجاه درصد (۵۰) از درآمدهای حاصل از اصلاح بهای برق موضوع ماده (۳) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱/۰۸/۱۵ را جهت حمایت از طرح‌های بهینه‌سازی مصرف برق، اتمام طرح‌های نیمه تمام صنعت برق با اولویت نوسازی شبکه فرسوده انتقال برق و پرداخت مطالبات تولیدکنندگان و پیمانکاران صنعت برق و شرکت‌های توزیع برق صرف نمایند وزارت نیرو مکلف است گزارش تفصیلی عملکرد این بند از جمله میزان تخصیص به تفکیک محل‌های هزینه را هر سه ماه یک بار به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

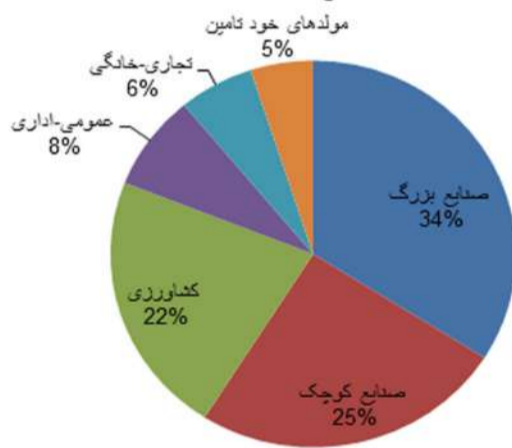
پیشنهاد (۲) الحاق بند به تبصره ۱۴:

برای تسویه بخشی از بدهی دولت به شرکت توانیر بابت ما به التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی فروش برق موضوع ماده ۸ قانون مانع زدایی توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱ و وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با تضمین سازمان برنامه و بودجه تا سقف ۳۰۰ هزار میلیارد ریال انواع اوراق مالی اسلامی از جمله اسناد خزانه اسلامی را با حفظ قدرت خرید منتشر و به طلبکاران وزارت نیرو شامل سازندگان و تامین کنندگان تجهیزات پیمانکاران و مشاوران تولید کنندگان برق، حرارتی تجدیدپذیر و پراکنده با معرفی وزیر نیرو واگذار نماید. در دولت سیزدهم میزان سرمایه گذاری‌های دولتی تا پایان سال ۱۴۰۱ نسبت به سال قبل به میزان ۴۰ میلیارد ریال با نرخ رشد منفی ۱۷،۲ درصد کاهش یافته که معادل کاهش سالانه ۲۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری در صنعت برق بوده است. در دولت سیزدهم متوسط سهم سرمایه گذاری در بخش تولید ۲۴،۴ درصد در بخش انتقال ۲۷،۲ درصد و در بخش توزیع ۴۸،۴ درصد بوده است. این در حالی است که طبق برنامه وزارت نیرو در دولت سیزدهم برای سرمایه گذاری منابع ریالی مورد نیاز ۳۶۶ هزار میلیارد تومان تا پایان سال ۱۴۰۴ برآورد شده است که با هدف تعیین شده فاصله زیادی دارد.

ترکیب ظرفیت اسمی نیروگاه های کشور

تسهیم بخش های مختلف در طرح های مدیریت مصرف سال 1402

آسیب صنعت فولاد از چالش قطعی برق

بررسی‌ها نشان می‌دهد که از میان شرکت‌هایی که کسب و کار اصلی آن‌ها، فروش فولاد میانی (بیلت، بلوم و اسلب) است، فولاد خوزستان شدیدترین محدودیت‌های برق را داشته و در نیمه نخست امسال ۷۵۰،۰۰۰ تن تولید فولاد خود را به دلیل این محدودیت‌ها از دست داده است. بر اساس گزارش عضو کمیسیون اتاق بازرگانی عدم النفع صنعت فولاد از قطعی برق در شش ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۳ رقمی معادل ۳ میلیارد دلار بوده است.

صنعت برق در برنامه هفتم توسعه

با توجه به اهداف تعیین شده در برنامه هفتم توسعه، صنعت برق کشور باید تا پایان سال ۱۴۰۴ به ظرفیت نسبی منصوبه ۱۰۵،۲۰۵ مگاوات برسد. این در حالی است که ظرفیت فعلی حدود ۹۳،۷۹۸ مگاوات است و با روند موجود، دستیابی به این هدف بسیار دشوار به نظر می‌رسد. بررسی لایحه بودجه نشان می‌دهد که منابع پیش‌بینی شده برای توسعه ظرفیت تولید برق، به هیچ وجه متناسب

مدیریت مصرف برق در پیک

چنانچه اثر بخشی سیاست‌های توسعه صنعت برق همچون سنوات ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۲ تداوم پیدا کند، سیاست‌های فعلی قابل تداوم نخواهد بود و امنیت بخش خانگی را با مخاطره جدی مواجه خواهد ساخت. مطابق نمودار بنگاه‌های تولیدی (صنعتی، کشاورزی و خدمات) بر اساس تدابیر که طی سال‌های اخیر اتخاذ شده صنعت و بخش کشاورزی که همان بنگاه‌های تولیدی کشور است بیش از ۸۱ درصد از کمبود برق در سال ۱۴۰۲ متحمل محدودیت تامین برق شدند.

عمر نیروگاه های کشور

اگر متوسط عمر نیروگاه‌های حرارتی کشور را ۲۵ سال در نظر گرفته شود و با اجرای طرح تقویت ظرفیت و بازتوانی حداکثر بهره برداری این نیروگاه‌ها را به ۳۰ سال رساند، می‌توان گفت که ۱۵ درصد از ظرفیت نیروگاهی کشور با عمر بالای ۳۰ سال در حال بهره برداری است و ۳ درصد از ظرفیت منصوبه با عمر بالای ۴۰ سال در حال بهره برداری است.

این نیروگاه‌ها نرخ خروج اضطراری بسیار بالاتری نسبت به سایر نیروگاه‌ها دارد و امکان بهره برداری مستمر آن وجود ندارد. به عبارتی اگر این میزان ظرفیت در محدوده زمانی اوج مصرف سال حداکثر ظرفیت قابل استحصال خود را به شبکه سراسری قرار دهد تکرار خروج اضطراری این نیروگاه‌ها تداوم کسری برق به زمان‌های خارج از بازه زمانی پیک مصرف برق را محتمل می‌کند.

سینا غفوری - امیر حسین رحیم پور کارشناس تحلیل شرکت کارگزاری بانک سپه

بر اساس آمارهای استخراج شده از منابع رسمی شامل وزارت نیرو، وزارت صمت و مرکز آمار ایران تعداد بنگاه‌های اقتصادی فعال در صنعت برق بالغ بر ۹۰۰۰ بنگاه اقتصادی بزرگ، متوسط و کوچک SME می‌باشد که در بخش‌های دولتی و خصوصی در حال کار هستند. برآورد می‌شود این بخش در مجموع بیش از ۲۰۰ هزار نفر در این بنگاه‌ها در بخش‌های مختلف (شرکت‌های برق منطقه‌ای، کارکنان شرکت‌های تولید نیروی برق، کارکنان شرکت‌های توزیع نیروی برق، کارکنان نیروگاهی برق آبی، کارکنان شرکت‌های پیمانکاری، مشاوران و سازندگان تجهیزات برقی) مشغول به فعالیت باشند.

ظرفیت نامی نیروگاه ها

ظرفیت نامی نیروگاه‌های منصوب در کشور در پایان سال ۱۴۰۲ به رقم ۹۲۸ هزار مگاوات رسید. در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۸۵ درصد از ظرفیت نامی منصوبه مربوط به نیروگاه‌های سوخت فسیلی بوده و مابقی آن از شامل نیروگاه‌های برق آبی تجدیدپذیر و اتمی است. در این میان حدود ۱،۱ درصد از ظرفیت نامی نیروگاه‌های کشور مربوط به برق تجدیدپذیر است. با توجه به اینکه کشور در سال‌های اخیر با محدودیت تامین سوخت گاز و سوخت مایع شده و تنوع بخشی از طریق توسعه برق تجدیدپذیر و افزایش ظرفیت نیروگاه اتمی گریزناپذیر است.

روند رشد ظرفیت تولید برق

افزایش ظرفیت تولید برق در نیروگاه‌های تجدیدپذیر به میزان ۱۰ هزار مگاوات و در نیروگاه‌های حرارتی و سایر به میزان ۲۰ هزار مگاوات از جمله برنامه‌های دولت سیزدهم برای رفع ناترازی برق و توسعه بازارهای صادراتی بود که در برنامه ارائه شده وزیر نیرو به مجلس بر آن تاکید شد. طبق آمار تفصیلی صنعت برق میانگین افزایش سالانه تولید برق در دولت سیزدهم معادل ۲۳۰۰ مگاوات بود که نسبت به عملکرد دولت دوازدهم تنها ۱۵ درصد افزایش داشته است. در دولت احمدی نژاد ظرفیت تولید برق سالانه ۳۳۶۰ مگاوات رشد یافته و در ۲۰ سال گذشته رکورد افزایش سالانه تولید برق در سال ۱۳۸۹ میزان ۴۱۶۵ هزار مگاوات رقم خورده است.

طبق آمار تفصیلی صنعت برق ایران، میزان افزایش ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی در سال ۱۴۰۰ تا تیرماه ۱۴۰۳ مجموعاً ۷۳۶۴ مگاوات بوده است. به بیان دیگر به طور میانگین سالانه ۲،۲ هزار مگاوات به توان تولید برق حرارتی اضافه شده است.

در حالیکه برای رسیدن به افزایش تولید ۲۰ هزار مگاواتی باید سالانه ۵ هزار مگاوات به تولید اضافه می‌شد. بدین ترتیب در صد تحقق برنامه وزارت نیرو ۴۴ درصد بوده و از عقب ماندگی ۵۶ درصدی از برنامه ارائه شده حکایت دارد. البته وزارت نیرو معتقد است که حدود ۲ هزار مگاوات از طریق افزایش بازدهی به توان تولید اضافه کرده که البته جزو افزایش ظرفیت اسمی تولید محاسبه نمی‌شود. بر اساس آمار تفصیلی صنعت برق ایران به طور میانگین سالانه کمتر از ۹۶ مگاوات به توان تولید نیروگاه‌های خورشیدی و بادی اضافه شده است. مجموع توان تولید برق سبز از سال ۱۴۰۰ تا تیرماه ۱۴۰۳ معادل ۳۱۹ مگاوات افزایش یافته است که تنها ۳،۸ درصد پیشرفت نسبت به برنامه ارائه شده را نشان می‌دهد.

طرح های نیروگاهی بهره برداری شده در سال ۱۴۰۳

وزارت نیرو با همکاری شرکت‌های دولتی زیرمجموعه خود، صنایع و شرکت‌های غیردولتی حدود ۱۴۰۰ مگاوات را ۱۰ ماه اخیر به مدار تولید آورده و با توجه به پیشرفت طرح‌های نیروگاهی بخش صنعت، دولتی و غیردولتی برآورد می‌شود به حدود ۱۸۰۰ مگاوات برسد. گفتنی است برای حد پایین و بالای این رقم به ترتیب ارقام ۱۴۰۰ و ۲۲۰۰ مگاوات قابل تصور است.

تعداد	شرکت های فعال در صنعت برق
۱۱۲	شرکت های دولتی (برق منطقه ای، توزیع نیروی برق، توانیر، مادر تخصصی)
۵۰	شرکت های بخش خصوصی تولید برق (نیروگاه های حرارتی خصوصی)
۲۰۰	شرکت های خصوصی تولید برق تجدید پذیر و مولد مقیاس کوچک
۱،۲۵۲	شرکت تولیدی (سازنده تجهیزات)
۷،۰۴۸	شرکت های پیمانکاری تولید و انتقال و توزیع
۲۳۸	شرکت های مهندسی مشاور
۳۶۳	شرکت های دانش بنیان
۱۰۳	شرکت های مهندسی بازرگانی

تاریخ بهره برداری	نام نیروگاه	نوع واحد	شماره واحد	جمع ظرفیت (مگاوات)
۱۴۰۳	تولید پراکنده	-	-	۱۳
۱۴۰۳	تجدیدپذیر	-	-	۲۵،۶
۱۴۰۳/۰۱/۰۵	فولاد مبارکه	گازی	۲	۳۰،۷
۱۴۰۳/۰۱/۰۳	گل گهر فاز ۲ (گوهران)	گازی	۱	۱۸۳
۱۴۰۳/۰۲/۲۱	تربیت حیدریه (راشد)	گازی	۲	۱۸۳
جمع ظرفیت جدید در ۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳				۷۱۱،۶

نام شرکت	میزان تولید فولاد میانی (تن)	سود ناخالص (میلیارد تومان)	میزان تولید از دست رفته به دلیل محدودیت های برق
فولاد خوزستان	۱،۲۳۰،۸۹۴	۶،۳۶۶	۷۵۰،۰۰۰
فولاد هرمزگان	۵۶۱،۱۷۵	۲،۸۷۲	۱۸۹،۰۰۰
آهن و فولاد ارفع	۳۴۱،۰۰۷	۲،۴۹۲	۱۰۹،۰۰۰
فولاد کاوه جنوب کیش	۶۶۴،۹۱۲	۱،۸۴۷	۴۸۱،۰۰۰

کوتاه ترین راه برای برون رفت از معضل قطعی برق

مهرداد حقگو

مدیر تحلیل کارگزاری بانک صنعت و معدن

صنعت برق در ایران در سال های اخیر با چالش های متعددی مانند ناترازی تولید و مصرف، قیمت گذاری دستوری، عدم سرمایه گذاری بخش خصوصی و قطعی های مکرر مواجه بوده است. این مسائل نه تنها بخش خانگی را تحت تأثیر قرار داده، بلکه صنایع بزرگ را نیز با زیان های سنگینی روبرو کرده است. عدم توسعه و رشد تولید در مقایسه با رشد مصرف، باعث به وجود آمدن ناترازی در صنعت برق شده و شاید مهم ترین مقصر این ناترازی، قیمت گذاری دستوری می باشد که با پایین نگاه داشتن قیمت برق، سعی بر رضایت عمومی جامعه شده است اما در نهایت موجب عدم سرمایه گذاری در این صنعت (تولید، توزیع و بهره وری) شده است.

در سال های گذشته و با شروع ناترازی ها، دولت آسان ترین راه برای غلبه بر این مشکل را در قطعی برق صنایع جستجو کرد و باعث بحرانی تر شدن وضعیت اقتصادی کشور از طریق کاهش تولید صنایع مختلف از جمله فولاد شد. پس از گذشت حدود ۳ سال از شروع ناترازی های نسبتاً قابل توجه در صنعت برق، اکنون شاهد قطعی های مکرر خانگی در کنار قطعی برق صنایع هستیم و عدد ناترازی نیز علاوه بر اینکه کاهش نیافته، بلکه به شدت افزایش یافته است. ناترازی برق در بیک مصرف سال جاری (مرداد ماه) به حدود ۱۸ تا ۱۹ هزار مگاوات رسید و پیش بینی می شود این رقم در سال آینده به ۲۴ تا ۲۵ هزار مگاوات افزایش یابد. تخمین زده می شود این کمبود منجر به خسارت روزانه ۲۰ همتی بر اقتصاد کشور شود.

قطعا افزایش قیمت حامل های انرژی راه حل نهایی برای کاهش ناترازی می باشد اما آیا در وضعیت کنونی اقتصاد و با کاهش قدرت خرید مردم، این کار باعث فشار مضاعف به اقشار کم درآمد نخواهد شد؟ لذا تصمیم گیری در این مورد بسیار پیچیده بوده و نمی توان ساده انگارانه فقط به افزایش قیمت به عنوان راه حل نگاه کرد. در مرحله اول برای برون رفت از این مشکل، به نظر می رسد استفاده از ظرفیت بورس انرژی برای ایجاد بازاری برای تعیین قیمت منصفانه این کالا مناسب باشد.

در نیمه نخست سال جاری، ۳۲٪ از معاملات برق کشور در بورس انرژی انجام شد که نشان دهنده پتانسیل این بازار در ایجاد بستری برای معاملات انرژی و شاید راه حلی برای برون رفت از آفت قیمت گذاری دستوری باشد. با تصویب دستورالعمل جدید توسعه معاملات برق، امکان خرید برق از بورس انرژی برای مشتریان با مصرف بیش از ۳۰ کیلووات فراهم شد که مشتریان بالقوه این بازار را می تواند تا ۸۰۰ هزار مشترک افزایش دهد. البته همچنان سایه قیمت گذاری دستوری در این بازار وجود دارد و مانع توسعه آن به معنای واقعی شده است. نکته دیگر در کنار راه حل های قیمتی، افزایش میزان تولید با سرعت بیشتر است که نیاز به سرمایه گذاری حدود ۲۵ میلیارد دلاری دارد که در این شرایط تحریمی کشور، امری سخت به نظر می رسد. استفاده از قراردادهای دو جانبه با کشورهایی نظیر چین که در ساخت نیروگاه و زیرساخت ها تخصص و تجربه وافری دارند می تواند یکی از راه حل های برون رفت از وضع فعلی در کوتاه ترین زمان باشد. در نهایت باید اذعان کرد زنجیره قیمت گذاری دستوری در کنار عدم روابط مناسب و متناسب بین المللی همزمان با نفوذ ذینفعان رانت های مختلف از جمله انرژی، باعث ادامه این چرخه معیوب ناترازی ها در کشور شده است.

رشد قیمت برق؛ تا کجا؟

پدرام رضایی

کارشناس بازار سرمایه

صنعت برق ایران در آستانه چالش های جدی ای قرار دارد که نیازمند تحلیل عمیق و ارائه راهکارهای استراتژیک است. کمبود برق، تداوم قطعی های برق، رشد قیمت ها و ضرورت واقعی شدن قیمت ها از جمله مسائل کلیدی هستند که آینده این صنعت را تحت تأثیر قرار می دهند. این یادداشت به بررسی این چالش ها، امکان فروش برق خانگی در بورس انرژی و تأثیر رشد قیمت برق بر اقتصاد و جامعه می پردازد. در نهایت، راهکارهایی برای بهبود وضعیت صنعت برق و تضمین آینده پایدار آن ارائه می شود.

صنعت برق با چالش های جدی ای مانند کمبود تولید برق، تداوم قطعی های برق، وابستگی به سوخت های فسیلی و افزایش قیمت ها مواجه است. این چالش ها ناشی از فرسودگی نیروگاه ها، کمبود سرمایه گذاری و افزایش تقاضا هستند. در صورت عدم اصلاحات ساختاری و افزایش سرمایه گذاری، قطعی های برق و فشار بیشتری بر صنایع انرژی بر و خانوارها وارد می کند و می تواند بر رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی تأثیر منفی گذارد.

فروش برق صنایع در بورس انرژی گامی مهم در جهت شفاف سازی قیمت ها و افزایش رقابت در بازار برق بوده است. این اقدام به بهینه سازی مصرف و کاهش تلفات شبکه کمک کرده است. با این حال، فروش برق خانگی در بورس انرژی با چالش های فنی و زیرساختی مواجه است و نیازمند توسعه زیرساخت های پیشرفته و سیستم های اندازه گیری هوشمند است. همچنین، افزایش قیمت برق برای خانوارها ممکن است با مقاومت های اجتماعی و سیاسی مواجه شود. در صورت اجرای صحیح، این طرح می تواند به کاهش مصرف، افزایش بهره وری،

و واقعی شدن قیمت ها کمک کند. رشد قیمت برق به دلیل کمبود عرضه و افزایش هزینه های تولید ادامه خواهد یافت. این رشد قیمت ها می تواند به کاهش مصرف و افزایش بهره وری انرژی کمک کند، اما نیازمند اجرای سیاست های حمایتی برای کاهش تأثیرات منفی بر خانوارها است. واقعی شدن قیمت برق برای جذب سرمایه گذاری و بهبود بهره وری ضروری است، اما با مقاومت های اجتماعی و سیاسی مواجه خواهد شد. عرضه اولیه شرکت مدیریت نیروگاهی ایرانیان مینا به عنوان یکی از شرکت های پیشرو در صنعت برق ایران، می تواند به جذب سرمایه و بهبود وضعیت صنعت برق کمک کند.

برای بهبود وضعیت صنعت برق، افزایش سرمایه گذاری در بخش تولید و انتقال برق ضروری است. جذب سرمایه گذاری خارجی و توسعه انرژی های تجدیدپذیر مانند خورشیدی و بادی می تواند به کاهش وابستگی به سوخت های فسیلی کمک کند. بهبود بهره وری و کاهش تلفات شبکه از طریق استفاده از فناوری های نوین و اجرای برنامه های مدیریت مصرف نیز از جمله راهکارهای کلیدی هستند. شفاف سازی قیمت ها و واقعی شدن آنها برای جذب سرمایه گذاری و بهبود بهره وری ضروری است، اما نیازمند اجرای سیاست های حمایتی برای کاهش تأثیرات منفی بر خانوارها و صنایع کوچک است.

و در نهایت، صنعت برق ایران در آستانه چالش های جدی ای قرار دارد که نیازمند تحلیل عمیق و ارائه راهکارهای استراتژیک است. کمبود برق، تداوم قطعی های برق، رشد قیمت ها، و ضرورت واقعی شدن قیمت ها از جمله مسائل کلیدی هستند که آینده این صنعت را تحت تأثیر قرار می دهند. فروش برق خانگی در بورس انرژی می تواند به شفاف سازی قیمت ها و افزایش بهره وری کمک کند، اما با چالش هایی نیز همراه است. رشد قیمت برق ممکن است ادامه یابد، اما نیازمند اجرای سیاست های حمایتی برای کاهش تأثیرات منفی بر خانوارها است.

مدیریت سهام و دلربایی ها

واگذاری بیش از ۸ درصد سهام بانک صادرات ایران و خروج از سهامداران درصی و بصادر.

پذیرش و عرضه شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در بازار سرمایه (بزرگترین عرضه اولیه بورس).

اخذ پذیرش سهام شرکت سرمایه گذاری توسعه ساختمان سپهر تهران در بازار دوم بورس تهران.

افزایش درصد سهامداری گروه از ۲۷ به ۱۷۷ درصد در شرکت پتروشیمی گچساران

دستاوردهای مالی و بودجه ای

تقسیم سود ۸۰ درصدی و پرداخت سود نقدی به سهامداران خرد طی دو ماه.

تعیین تکلیف و تسویه حساب حدود ۸۴ هزار میلیارد ریال از بدهی های سنواتی میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲.

مشارکت در افزایش سرمایه شرکت ها به ارزش تقریبی ۱۱ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۲.

افزایش سرمایه موفقی ۱۵۰ درصدی از محل سود نقدی و مطالبات با مشارکت حداکثری سهامداران (تلفیقی).

بهبود فرآیندها و سیستم های مدیریتی

فعال سازی کمیته های تخصصی حسابرسی و ریسک در شرکت های تابعه.

پایش سالانه سیستم مدیریت یکپارچه (IMS) و تمدید گواهینامه های مرتبط.

به کارگیری و رعایت استاندارد S5 برای سازماندهی، اثربخشی و بهره وری بالاتر.

تدوین سند تحول دیجیتال گروه سرمایه گذاری سپهر صادرات.

طراحی نقشه راه و راهبردهای گروه در حوزه معدن، املاک و ساختمان و تحول دیجیتال.

رسیدگی و اختتام بیش از ۱۵۲ پرونده حقوقی در گروه و شرکت های تابعه.

وصول و تعیین تکلیف بیش از ۸۰ هزار میلیارد ریال از مطالبات شرکت های تابعه و وابسته.

برخی دستاوردهای شرکت سرمایه گذاری خورشید سپهر

رشد درآمدی نزدیک به ۵۰ درصدی علی رقم تجربه ریسک های غیرمالی و سیاسی

ورود به ابزارهای مالی در بورس های کلا و انرژی

تحقق بیش از ۱۰۷ هزار میلیارد ریال سود خالص در سال مالی ۱۴۰۲

خرید ۳۳ درصد سهام کارگزاری بانک صادرات

تصویب و اجرایی نمودن فرآیند افزایش سرمایه از ۵ هزار میلیارد ریال به ۴۵ هزار میلیارد ریال

تحقق سود نزدیک به ۱۴۰۰ میلیارد ریال ناشی از معاملات و محل درآمدهای سود تقسیمی شرکت ها

اهم اقدامات و دستاوردهای سپهر

گروه سرمایه گذاری سپهر صادرات (سهامی عام)

گروه سرمایه گذاری سپهر به عنوان مهمترین و بزرگترین هلدینگ زیر مجموعه بانک صادرات ایران به منظور تمرکز، مدیریت و راهبری شرکت ها و حوزه های سرمایه گذاری بورسی و غیر بورسی بانک در سال ۱۳۹۳ تأسیس گردید. این گروه در سال ۱۳۹۹ با پذیرش و عرضه سهام خود در بازار سرمایه، اثر قابل توجهی را بر این بازار ثبت کرد و علیرغم نوسانات بورسی، شوک های ارزی و همه گیری بیماری کرونا توانست **روند صعودی سودآوری** توام با **تقسیم سود بالا** را به نفع سهامداران خود رقم بزند.

سال ۱۴۰۱، با پایان تدریجی محدودیت های همه گیری کرونا و شرایط تغییرات سیاسی ناشی از تغییر دولت و بروز اغتشاشات و چالش های اجتماعی مؤثر بر فضای کسب و کار و اقتصادی در نیمه دوم سال مواجه بود. **سال ۱۴۰۲** هم با بروز تنش ها و جهت گیری های منته و شروع طوفان الاقصی و درگیری مستقیم کشور با رژیم صهیونیستی به همراه رکود سنگین در بازار سرمایه و بازار املاک و مستغلات همراه بود.

سال ۱۴۰۳

در ابتدا با شهادت رئیس جمهور، ادامه تنش های غرب آسیا و بی ثباتی بازارها و افزایش شدید نرخ تامین مالی و صعود نرخ ارز، تأثیرات بسزایی در فضای کسب و کار داشت. اما گروه سرمایه گذاری سپهر صادرات، در این سه سال هم زمان با بازآرایی سرمایه گذاری ها و تمرکز بر رویکردهای نوین و به ویژه **تغییر ماهیت فعالیت از شرکت به هلدینگ** (شرکت مادر تخصصی)، هدف خود را بر حوزه های کسب و کار اصلی و پیشران نشانه رفت و ساماندهی شرکت های غیرفعال و کم بازده و ورود به حوزه های جدید سرمایه گذاری در راستای تداوم **ایجاد زنجیره ارزش پایدار** و سودآوری برای سهامداران را در دستور کار قرار داد. در نتیجه، گروه سرمایه گذاری سپهر صادرات با انجام اقدامات اساسی در حوزه اصلاح ساختار، ادغام های شرکت های بزرگ در حوزه ساختمان و پتروشیمی، انحلال شرکت ها و ایجاد توسعه در برخی شرکت ها در حوزه های جدید، در حال حاضر با دارا بودن **۸ شرکت تابعه**، **۴ شرکت وابسته** و **۲ شرکت سرمایه پذیر** در حوزه های کسب و کاری خدمات مالی و سرمایه گذاری، فناوری اطلاعات و دانش بنیان، نیشکر و صنایع وابسته، پتروشیمی و انرژی، املاک و ساختمان و معدنی؛ از نظر شاخص ارزش بازار و میزان سرمایه، رتبه های نخست تا سوم را در میان شرکت های سرمایه گذاری در بازار سرمایه است.

اصلاح ساختار سازمانی متناسب با نیازهای روز با رویکرد فعالیت به عنوان هلدینگ چندرشته ای.

اصلاح ساختار مالکیتی گروه از ۵ شرکت وابسته و ۸ شرکت سرمایه پذیر به ۸ شرکت تابعه، ۴ شرکت وابسته و ۲ شرکت سرمایه پذیر با واگذاری شرکت های غیرفعال و کم بازده.

تأسیس و آغاز فعالیت عملیاتی شرکت های جدید (فناوری های نوین) سپهر، توسعه صنایع معدنی مین سپهر و توسعه مدیریت نیکان سپهر.

اصلاح ساختار و ساماندهی شرکت ها

واگذاری سهام ۵ شرکت انرژی تحت مدیریت بانک صادرات.

تغییر ماهیت و تبدیل شرکت به هلدینگ چندرشته ای.

اصلاح ساختار سازمانی متناسب با نیازهای روز با رویکرد فعالیت به عنوان هلدینگ چندرشته ای.

از انتخاب نظام ارزی تا ثبات اقتصادی؛ متخصصان به دنبال کلید رشد تولید

صورت ضمنی به طلا میخکوب می شد. این نظام پس از ۲۵ سال (۱۹۷۱-۱۹۴۶) دچار فروپاشی شد؛ اما نظام ارزی ثابت، همچنان پابرجا ماند و بسیاری از کشورها ترجیح دادند آن را حفظ کنند. انگیزه اصلی برای حفظ نظام ارزی ثابت، براساس این باور بود که نرخ ارز ثابت می تواند تجارت و جریان سرمایه گذاری بین کشورها را از طریق کاهش نوسانات در قیمتهای نسبی و کاهش نااطمینانی تسهیل کند.

تولد ارز شناور؛ بررسی عوامل مؤثر در تغییر نظام ارزی آمریکا

در سال های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ مازاد ترازهای پرداخت آمریکا به کسری تبدیل شد. این یعنی آمریکا به سایر کشورهای جهان بدهکار بود و برای پرداخت این بدهی باید دلار چاپ می کرد. افزایش عرضه دلار آمریکا باعث می شد تا قیمت اونس طلا در برابر دلار آمریکا بالا رود. اما از آنجایی که قیمت طلا در برابر دلار آمریکا ثابت بود، سرمایه گذاران با ارائه دلارهای خود به بانک مرکزی آمریکا، طلای ارزان خریداری می کردند. این موضوع باعث خالی شدن ذخایر طلای بانک مرکزی آمریکا می شد. با وجود اینکه دولت ها اجازه داشتند به طور دوره ای نرخ ارز را تغییر دهند، اما این نظام ارزی دیگر کارایی نداشت. در سال ۱۹۷۳ میلادی، رئیس جمهور آمریکا این کشور را از نظام ارزی ثابت با پایه طلا خارج کرد و نظام ارزی آمریکا به نظام ارزی شناور تغییر یافت که در آن نرخ ارز توسط بازار تعیین می شد. در این نظام، با افزایش تقاضا برای پول خارجی یا کاهش عرضه پول خارجی، ارزش پول داخلی کاهش می یابد و با کاهش تقاضا برای پول خارجی یا افزایش عرضه پول خارجی، ارزش پول داخلی افزایش پیدا می کند.

ادامه در صفحه ۱۲

سرمایه های بزرگ، مسئولان اقتصادی مجبور به کنار گذاشتن نرخ ارز هدف گذاری شده و حرکت به سمت نظام ارزی انعطاف پذیرتر شدند. پیش از دهه ۱۹۷۰ میلادی، اغلب اقتصادها تحت نظام ارزی ثابت معروف به نظام برتون وودز اداره می شدند. در کنفرانس برتون وودز که در ژوئن سال ۱۹۴۴ میلادی با حضور ۴۴ کشور برگزار شد، نظام ارزی ثابت و استاندارد پایه طلا معرفی شد. طبق این نظام ارزی، قیمت هر اونس طلا ۳۵ دلار تعیین شد و کشورهای حاضر در این کنفرانس، ارزش پول ملی خود را به دلار تعیین و تثبیت کردند. این نظام ارزی باعث شد تا دلار آمریکا به ارز پایه جهانی تبدیل شده و بانک های مرکزی با تزریق دلار یا جمع آوری آن از بازار، نرخ ارز را تثبیت کنند. در این نظام ارزی، کشورها نرخ ارزشان را در برابر دلار آمریکا ثابت نگاه می داشتند و دلار نیز معادل مقدار مشخص و ثابتی از طلا بود. به این ترتیب پول همه کشورها به

ارز باثبات و رقابتی را فراهم کند. در صورت وجود سیاست های بی ثبات و ناسازگار و عدم تعادل مالی، بحران در هر نظام ارزی اجتناب ناپذیر خواهد بود.

اثرات پنهان نظام های ارزی ثابت بر اقتصاد جهانی
نظام های ارزی به عنوان یکی از عوامل منجر به بحران در اقتصادهای بازار نوظهور در نظر گرفته می شوند. بحران های مالی و ارزی در مکزیک (۱۹۹۴)، تایلند، کره و اندونزی (۱۹۹۷)، روسیه (۱۹۹۸)، بزرگ بریتانیا (۱۹۹۹)، و ترکیه و آرژانتین (۲۰۰۱)، اثرات منفی شدیدی بر رشد اقتصادی داشته اند. با اینکه به سختی بتوان نقش خاصی را به نظام های ارزی در آغاز بحران ها نسبت داد، اما انتخاب نظام ارزی می تواند به طور قابل توجهی بر روند و عمق بحران ها تأثیر گذارد. در تمام بحران های فوق الذکر، به دلیل خروج

رعنا عباسقلی نژاد

کامران سلمانی قرایی

با توجه به اثر گذاری نوسانات نرخ ارز بر رشد تولید و تقاضای کشور و برخی دیگر از متغیرهای اقتصادی، تعیین میزان مطلوب و بهینه نوسانات نرخ ارز، یکی از مهمترین دغدغه های مسئولان اقتصادی هر کشور است. انتخاب سیاست های ارزی با توجه به شرایط اقتصادی، به گونه ای که منجر به استقرار یک نظام ارزی مناسب شود، می تواند راهی برای نیل به رشد و توسعه اقتصادی باشد. نظام ارزی به سیستمی اشاره می کند که بر اساس آن این نرخ تعیین می شود و یکی از مهمترین ابزارهای سیاستی دولت ها محسوب می شود. انتخاب یک نظام ارزی مناسب، یکی از مؤلفه های اصلی مدیریت اقتصادی برای حفظ رشد و ثبات اقتصادی است. با این حال، هیچگونه اجماع و اتفاق نظری در مورد چگونگی انتخاب یک نظام ارزی مناسب وجود نداشته و یک نظام ارزی ایده آل، مناسب برای همه کشورها وجود ندارد.

از جمله عواملی که می توانند بر انتخاب نظام ارزی یک کشور تأثیر گذار باشند می توان به مواردی همچون ویژگی های خاص کشور، ترجیحات سیاست گذاران، اعتبار مؤسسات و سیاست گذاران اشاره کرد. از مهمترین عوامل مؤثر بر تصمیم گیری در مورد انتخاب نظام ارزی می توان به اندازه و درجه باز بودن کشورها برای تجارت و جریانات سرمایه، رتبه توسعه مالی و اقتصادی، ساختار تولید و تجارت، تورم ثبت شده و نوع شوک هایی که کشور با آن مواجه است، اشاره کرد. پس از اتخاذ تصمیم در مورد انتخاب نظام ارزی، یک محیط سیاسی حمایتی شامل سیاست های کلان اقتصادی احتیاطی، سیاست های پولی باثبات و مؤسسات معتبر لازم است تا این نظام ارزی بتواند شرایط نرخ

جدول ۲: طبقه بندی انواع نظام های ارزی میخکوب ملایم طبق گزارش بانک جهانی

طبقه بندی اصلی	نظام ارزی	ویژگی های اصلی نظام ارزی
نظام ارزی میانی	دامنه باریک خزننده	نرخ ارز در یک دامنه باریک حول یک نرخ برابری مرکزی (که به طور دوره ای با نرخ ثابت از قبل اعلام شده تعدیل می شود) حفظ می شود تا نرخ ارز، مؤثر و رقابتی باقی بماند. یک قانون تعدیل رایج، خزیدن آینده نگر است (براساس تفاوت بین تورم هدف گذاری شده و تورم مورد انتظار در شرکای تجاری اصلی) بسته به وسعت دامنه، اختیار محدودی برای سیاست پولی وجود دارد. نظام ارزی دامنه باریک خزننده سیستم برتون وودز و سیستم پولی اروپا قبل از ۱۹۹۲ میلادی را می توان با سایر نظام های ارزی ثابت کنار هم قرار داد.
	میخکوب خزننده	نرخ ارز به صورت دوره ای و با توجه به مجموعه ای از شاخص ها تعدیل می شود. نرخ خزیدن می تواند در یک نرخ ثابت از قبل اعلام شده، مساوی یا کمتر از تفاوت های تورمی برنامه ریزی شده قرار داده شود. یک نظام ارزی میخکوب خزننده معتبر، محدودیت هایی را بر سیاست پولی اعمال می کند.
نظام ارزی میخکوب ملایم	میخکوب در دامنه مشخص	نرخ ارز مجاز است در یک دامنه باریک حول یک نرخ ثابت مرکزی یا رسمی در نوسان باشد. نرخ مرکزی بر حسب یک ارز واحد یا سبدهی از ارزها ثابت می شود. این نظام ارزی می تواند در نتیجه ترتیبات همکاری یا به صورت یک جانبه باشد. بسته به وسعت دامنه، درجات محدودی از اختیار سیاست پولی وجود دارد.
	میخکوب ثابت	نرخ ارز با نرخ ثابتی به یک ارز اصلی یا سبدهی از ارزها میخکوب می شود. مقام پولی به طور نامحدود به میخکوب نرخ ارز متعهد نمی شود. زمانی که ناهماهنگی و ناهم تراز باعث ناپایداری می شود، نرخ ارز میخکوب شده تعدیل می شود. مقام پولی آماده دفاع از میخکوب نرخ ارز از طریق مداخله مستقیم و سیاست پولی است. کارکردهای سنتی بانک مرکزی امکانپذیر است اما میزان اختیارات سیاست پولی محدود است.

جدول ۱: طبقه بندی انواع نظام های ارزی میانی طبق گزارش بانک جهانی

طبقه بندی اصلی	نظام ارزی	ویژگی های اصلی نظام ارزی
نظام ارزی میانی	شناور مدیریت شده	مقام پولی به طور فعال در بازار ارز مداخله می کند بدون اینکه از قبل مسیری برای نرخ ارز اعلام کرده باشد. مداخله می تواند به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق تغییرات در نرخ بهره و غیره صورت گیرد. سیاست پولی نسبتاً آزادانه برای هدایت اقتصاد داخلی استفاده می شود.
	دامنه وسیع خزننده	نرخ ارز در یک دامنه وسیع حول یک نرخ برابری مرکزی (که به طور دوره ای با نرخ ثابت از قبل اعلام شده تعدیل می شود) حفظ می شود تا نرخ ارز، مؤثر و رقابتی باقی بماند. (یک قانون تعدیل رایج، خزیدن آینده نگر است. براساس تفاوت بین تورم هدف گذاری شده و تورم مورد انتظار). این نظام ارزی، محدودیت هایی را بر سیاست پولی اعمال کرده و میزان استقلال سیاست پولی تابعی از وسعت دامنه تعیین شده است. یک نظام دامنه وسیع خزننده (مثلاً حدود ۱۵-/+ درصد در اطراف نرخ برابری مرکزی)، انعطاف پذیری بیشتری را فراهم می کند و به یک نظام ارزی شناور نزدیکتر است.

جدول ۳: طبقه بندی انواع نظام های ارزی میخکوب شدید طبق گزارش بانک جهانی

طبقه بندی اصلی	نظام ارزی	ویژگی های اصلی نظام ارزی
نظام ارزی میخکوب شدید	کمیت های ارزی	نظام ارزی سخت گیرانه، توسط سیستم پولی و براساس تعهد قانونی مبنی بر مبادله ارز داخلی با ارز خارجی مشخص با نرخ ثابت، حمایت می شود. ارز داخلی فقط در مقابل ارز خارجی منتشر می شود. در این نظام ارزی، تقریباً هیچ فضایی برای سیاست پولی مستقل وجود ندارد.
	دلاریزه کردن	در این نظام ارزی، ارز یک کشور دیگر به عنوان تنها ارز رایج و قانونی مورد استفاده قرار می گیرد (حذف پول ملی). در این نظام ارزی، استقلال پولی به طور کامل رها شده است و هیچ فضایی برای سیاست پولی مستقل وجود ندارد.
نظام ارزی میخکوب شدید	اتحادیه پولی	کشور عضو یک اتحادیه ارزی است که در آن یک ارز قانونی مشترک بین تمام اعضای اتحادیه به اشتراک گذاشته می شود. در این نظام ارزی، استقلال پولی به طور کامل رها شده است و هیچ فضایی برای سیاست پولی مستقل وجود ندارد.

از انتخاب نظام ارزی تا ثبات اقتصادی؛ متخصصان به دنبال کلید رشد تولید

ادامه از صفحه ۱۱

نظام های ارزی با توجه به میزان و ماهیت دخالت دولت در بازارهای ارز، طیف گسترده‌ای را شامل می‌شوند. در این راستا، نهاد های مالی و اقتصادی مختلفی از جمله سازمان همکاری اسلامی (OIC) و بانک جهانی اقدام به طبقه بندی انواع نظام های ارزی کرده اند که در ادامه به بررسی طبقه بندی انجام شده توسط این نهادها پرداخته شده است. اگرچه تفاوت های کمی در طبقه بندی نظام های ارزی وجود دارد، اما هر یک از این نظام ها دارای اثرات متفاوتی بر انعطاف سیاستگذاری اقتصادی، هزینه تغییر سیاست ارزی و همچنین تصمیم گیری کارگزاران اقتصادی هستند.

• تحولات نظام ارزی در اقتصاد ایران
بررسی تحولات نظام ارزی ایران از سال ۱۳۳۸ تاکنون

حاکمی از حرکت دائمی از سطحی از شناوری به سطحی از میخکوب و بالعکس بوده است. به طور کلی اقتصاد ایران طی این دوران ۴ نوع نظام ارزی را تجربه کرده که در دوره های زمانی مختلف اتخاذ شده اند. جدول زیر تحولات نظام ارزی در ایران را به طور خلاصه نشان می دهد. با توجه به ویژگی های هر یک از نظام های ارزی که در جدول فوق بحث شد، این نتیجه حاصل می شود که به طور کلی اقتصاد ایران طی سال های ۱۳۳۸-۱۴۰۱ با وقوع چهار دوره بحران ارزی و جهش نرخ دلار مواجه بوده است. که این دوره های زمانی را می توان به صورت زیر طبقه بندی نمود:

- دوره زمانی ۷۲-۱۳۷۱
- دوره زمانی ۹۱-۱۳۹۰
- دوره زمانی ۹۷-۱۳۹۶
- دوره زمانی ۱۴۰۱-۱۳۹۸

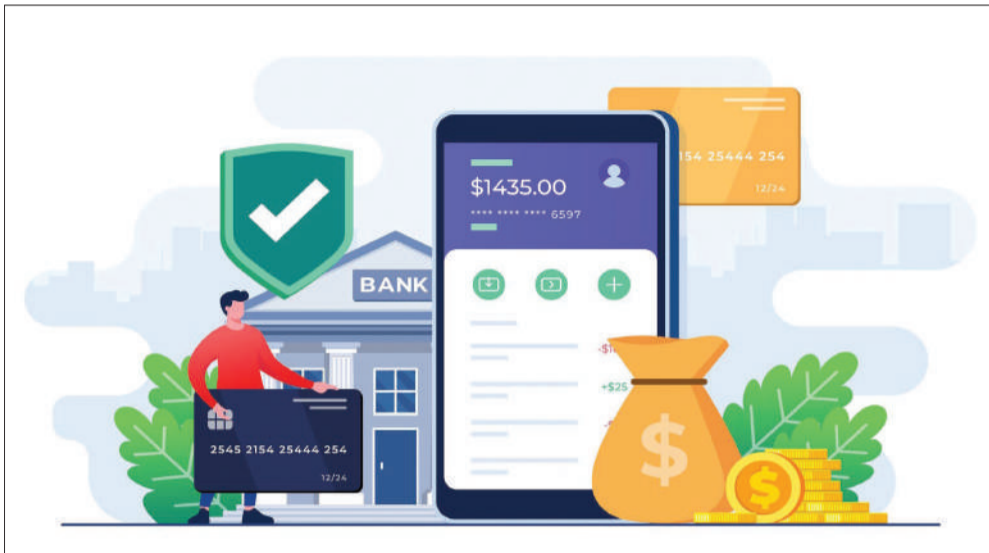
جدول ۴: روند تحولات نظام ارزی در اقتصاد ایران

نظام ارزی برحسب قانون پولی و بانکی و برنامه توسعه	نظام ارزی برحسب بانک مرکزی	دوران اجرا	ویژگی های مهم دوره
میخکوب شدید	میخکوب شدید	۱۳۵۶-۱۳۳۸	<ul style="list-style-type: none"> دسترسی به درآمدهای دلاری برای حمایت از نرخ دلار اعلام شده اختلاف محدود تورم داخلی و خارجی در اغلب سال های دوره وجود بازار دلار با ثبات تا پایان سال ۱۳۵۶ نرخ دلار بازار آزاد از ۷۶ ریال در ابتدای سال ۱۳۳۸ به ۷۱ ریال در انتهای سال ۱۳۵۶ رسید و ۶/۶ درصد کاهش یافت.
میخکوب شدید	میخکوب خزنده	۱۳۷۰-۱۳۵۷	<ul style="list-style-type: none"> محدودیت فروش دلار با نرخ رسمی و اعلام نرخ رقابتی ۶۶۳ ریالی در سال ۱۳۶۸ اختلاف قابل توجه تورم داخلی و خارج از کشور و فشار طبیعی بر افزایش نرخ دلار تلاش سیاستگذار پولی برای حفظ نرخ دلار رسمی پایه در قیمت ۷۱ ریال افزایش دامنه اختلاف نرخ دلار در بازار موازی و نرخ رسمی رانت جویی به واسطه عدم شفافیت جریان تجاری و تخصیص یارانه ضمنی دلار به صنایع تقویت جریان های سفته بازانه به دلیل وجود نوسانات شدید در بازار دلار تعديل رو به بالای نرخ دلار در سال های مختلف نرخ دلار بازار آزاد از ۷۱ ریال در ابتدای سال ۱۳۵۷ به ۱۴۴۷ ریال در انتهای سال ۱۳۷۰ رسید و معادل ۱۹۳۸ درصد رشد داشت
شناور مدیریت شده	شناور مدیریت شده	۱۳۷۲-۱۳۷۱	<ul style="list-style-type: none"> یکسان سازی ناموفق ارزی در سال ۱۳۷۱ و بازگشت به نظام میخکوب به دلیل افزایش تورم حاصل از این سیاست کاهش قیمت نفت مشکل بازپرداخت بدهی های سررسیده شده و معوقه ناشی از جنگ تحمیلی نوسانات شدید نرخ دلار به طوری که نرخ دلار بازار آزاد از ۱،۴۴۷ ریال در ابتدای سال ۱۳۷۱ به ۲،۴۵۲ ریال در انتهای سال ۱۳۷۲ رسید و نزدیک به ۷۰ درصد رشد داشت.
نامعین	میخکوب خزنده	۱۳۸۰-۱۳۷۳	<ul style="list-style-type: none"> محدودیت فروش دلار با نرخ رسمی اختلاف قابل توجه تورم داخلی و خارج از کشور و فشار طبیعی بر افزایش نرخ دلار تلاش سیاستگذار پولی برای حفظ نرخ دلار رسمی پایه در قیمت ۱۷۵۰ ریال افزایش دامنه اختلاف نرخ دلار در بازار آزاد و نرخ رسمی رانت جویی به واسطه عدم شفافیت جریان تجاری و تخصیص یارانه ضمنی دلار به صنایع تقویت جریان های سفته بازانه به دلیل وجود نوسانات زیاد در بازار دلار تعديل رو به بالای نرخ دلار در سال های مختلف دوره نرخ دلار بازار آزاد از ۲۴۵۲ ریال در ابتدای سال ۱۳۷۳ به ۷۹۹۶ ریال در انتهای سال ۱۳۸۰ رسید و تقریباً برابر با ۲۲۶ درصد رشد را تجربه کرد.
شناور مدیریت شده	میخکوب خزنده	۱۳۸۹-۱۳۸۱	<ul style="list-style-type: none"> اجرای موفق سیاست یکسان سازی نرخ دلار از سال ۱۳۸۱ تا سال ۱۳۸۹ وجود درآمدهای نفتی قابل توجه برای حمایت از نرخ دلار هدف گذاری شده نوسانات محدود نرخ دلار و تعدیل محدود آن علیرغم اختلاف قابل توجه تورم داخلی و خارجی تا سال ۱۳۸۹ نرخ دلار بازار آزاد از ۷۹۹۶ ریال در ابتدای سال ۱۳۸۱ به ۱۱۰۶۸ ریال در انتهای سال ۱۳۸۹ رسید و نزدیک به ۳۸ درصد افزایش یافت.
شناور مدیریت شده	میخکوب خزنده	۱۳۹۶-۱۳۹۰	<ul style="list-style-type: none"> افزایش نرخ دلار به علت رشد نقدینگی و تورم در طول دوره ایجاد بی ثباتی در بازار دلار در طول دوره تقویت جریان های سفته بازانه به دلیل وجود نوسانات زیاد در بازار دلار ایجاد شکاف بین نرخ دلار رسمی و نرخ دلار بازار آزاد تعديل رو به بالای نرخ دلار رسمی در طول دوره نوسانات شدید نرخ دلار در بازار غیررسمی در طول دوره نرخ دلار بازار آزاد از ۱۱۰۶۸ ریال در ابتدای سال ۱۳۹۰ به ۴۸۹۹۰ ریال در انتهای سال ۱۳۹۶ رسید و برابر با ۴۴۳ درصد افزایش یافت
	نظام ارزی برحسب بانک مرکزی	دوران اجرا	ویژگی های مهم دوره
			<ul style="list-style-type: none"> اعمال تحریم های شدیدتر و محدودیت های بانک های ایرانی در ارتباط با بانک های بین المللی و به تبع نقل و انتقال وجوه ایجاد محدودیت های جدید در مسیرهای نقل و انتقالات دلاری کشور در دوی، ترکیه و چین به دلایل مختلف اعم از قانون مالیات بر ارزش افزوده در دوی افزایش شدید خروج سرمایه به واسطه ناطمینانی در فضای اقتصادی کشور در طول دوره افزایش رشد نقدینگی در طول دوره افزایش فعالیت های سفته بازانه در بازار آزاد در طول دوره نیاز به اعلام چندین نرخ دلار به منظور اولویت بندی مصارف دلاری به واسطه محدودیت های منابع دلاری اعلام نرخ دلار ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی با هدف حمایت از اقشار کم درآمد جامعه در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ و تخصیص دلار ترجیحی به ۲۵ قلم کالای اساسی (نظیر گندم، جو، ذرت، کنجاله سویا، دانه های روغنی، ملزومات پزشکی، دارو و غیره) از مردادماه سال ۱۳۹۷ تا سال ۱۳۹۹. از سال ۱۳۹۹ تا سال ۱۴۰۰ به تدریج ۲۵ قلم کالا به ۵ قلم کالای اساسی (دانه های روغنی، کنجاله سویا، ذرت، گندم و جو) و تجهیزات پزشکی کاهش پیدا کرد راه اندازی سامانه نظام یکپارچه معاملات ارزی کشور مرسوم به نیما با هدف: (۱) تعیین واقعی نرخ دلار کشور براساس مکانیسم عرضه و تقاضا در راستای یکسان سازی نرخ دلار ایجاد ثبات در بازار دلار کشور با برگشت دلار حاصل از صادرات توسط صادر کنندگان (۲) راه اندازی مکانیسم شفاف و عملیاتی جهت معاملات دلاری و کاهش خطا و فساد (۳) راه اندازی بستری عملیاتی جهت انجام فرآیند تسویه معاملات دلاری (۴) تعیین و تثبیت هویت فعالان مجاز و واقعی بازار دلاری کشور و اعتباربخشی به آنها (۵) قیمت گذاری صنایع بورسی با نرخ دلار نیمایی امتناع صادر کنندگان به عرضه نرخ دلار در سامانه نیما به علت اختلاف نرخ دلار بازار آزاد و نرخ دلار سامانه نیما تلاش دولت برای تشویق صادر کنندگان به عرضه دلار در سامانه نیما شیوع بیماری کرونا در سال ۱۳۹۸ افزایش نوسانات نرخ دلار تصمیم دولت برای حذف نرخ دلار ترجیحی در خردادماه ۱۴۰۱ به واسطه جلوگیری از رانت و فساد افزایش نرخ تورم در سال ۱۴۰۱ به واسطه حذف دلار ترجیحی اعلام نرخ دلار ۲۸۵۰۰ تومانی در دیماه ۱۴۰۱ از سوی رییس بانک مرکزی وقت) محمدرضا فرزین) و تخصیص این دلار به واردات ۵ قلم کالای اساسی و تجهیزات پزشکی به منظور کاهش آثار تورمی حذف دلار ترجیحی تأسیس و راه اندازی مرکز مبادله دلار و طلا در بهمن ماه سال ۱۴۰۱ تفکیک دو نوع محل معاملاتی برای پاسخگویی نیازهای دلاری پس از اعلام سیاست جدید بانک مرکزی (تأسیس مرکز مبادله دلار و طلا): تأمین دلار کالاهای اساسی و دلار نفتی در سامانه نیما تأمین دلار نیازهای خدمات (نظیر دلار دانشجویی، دلار مأموریت، دلار مسافرتی و غیره) در تالار حواله دلاری مرکز مبادله دلار و طلا نرخ دلار بازار آزاد از ۴۸۹۹۰ ریال در ابتدای سال ۱۳۹۷ به ۵۳۸۰۰۰ ریال در انتهای سال ۱۴۰۱ رسید و برابر با ۹۹۸ درصد افزایش یافت.

از انتخاب نظام ارزی تا ثبات اقتصادی؛ متخصصان به دنبال کلید رشد تولید

ادامه از صفحه ۱۲

در کنار تمام این عوامل، بروز بیماری همه‌گیری کرونا در سال ۱۳۹۸ و ادامه آن در سال ۱۳۹۹ به افزایش نرخ دلار دامن زد. بنابراین بخشی از افزایش شدید نرخ دلار ناشی از سیاست‌های پولی و ارزی بعضاً نامناسب و بخشی از آن ناشی از تحریم‌ها و بیماری همه‌گیری کرونا در این دوران بوده که محدودیت عرضه دلار را به بار آورده است. رشد نرخ دلار در سال‌های ۱۳۹۱، ۱۳۹۶، ۱۳۹۷، ۱۳۹۹ و ۱۴۰۱ به ترتیب معادل ۱۶۳، ۷۸، ۶۱ و ۱۰۵ درصد بوده است. در جدول ۵ به طور خلاصه به بررسی روند تحولات نظام‌های ارزی در ایران از سال ۱۳۳۸ تا ۱۴۰۱ پرداخته شده است که در ادامه به طور کامل تشریح شده‌اند. به طور خلاصه، روند تغییرات نرخ دلار بازار آزاد در هر یک از دوره‌های مورد بررسی در سیر تحولات نظام ارزی به شرح جدول زیر است:

طوری که معاملات بازار غیر رسمی دلار در سال ۱۳۷۴ غیر قانونی اعلام شد، پیمان سپاری دلاری در دستور کار قرار گرفت و دامنه مقررات تخصیصی دلار افزایش یافت. بنابراین در این دوران بازگشت به نظام میخکوب خزننده اتفاق افتاد. در این سال‌ها نیز همچون سال‌های (۱۳۷۰-۱۳۵۷) دولت ناگزیر بود به دلیل محدودیت منابع ارزی در دسترس نسبت به اولویت‌بندی مصارف ارزی اقدام نماید ضمن آنکه در مقاطعی نرخ دلار رسمی را با توجه به افزایش دامنه اختلاف آن با بازار غیررسمی تعدیل کرد با این حال با بهبود وضعیت درآمدهای نفتی در سال‌های پایانی برنامه دوم توسعه و تعیین تکلیف بدهی‌های خارجی طبق جدول زمانبندی شده، مجدداً موضوع یکسان‌سازی و شناورسازی نرخ ارز مدنظر قرار گرفت اما در این دوران اجرا نشد. براساس آمار بانک مرکزی نرخ دلار بازار آزاد از ۲۴۵۲ ریال در ابتدای سال ۱۳۷۳ به ۷۹۹۶ ریال در انتهای سال ۱۳۸۰ رسید و تقریباً برابر با ۲۲۶ درصد رشد را تجربه کرد.

و همچنین به دلیل اینکه هماهنگی‌ها و الزامات مورد نیاز در تمام سیاست‌های کشور صورت نگرفته بود، با شکست مواجه شد. آثار تورمی ناشی از سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز در سال ۱۳۷۱، افزایش نرخ دلار در بازار آزاد را در پی داشت. آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد که نرخ دلار بازار آزاد از ۱۴۴۷ ریال در ابتدای سال ۱۳۷۱ به ۲۴۵۲ ریال در انتهای سال ۱۳۷۲ رسید و نزدیک به ۷۰ درصد رشد داشت.

نظام ارزی شناور مدیریت شده بر حسب قانون پولی و بانکی و نظام میخکوب خزننده بر حسب عملکرد بانک مرکزی (۱۳۸۱-۱۳۸۹)

با توجه به اهمیت یکسان‌سازی نرخ ارز، این سیاست مجدداً در سال ۱۳۸۱ مورد توجه قرار گرفت و انواع نرخ‌های حمایتی، رقابتی و... لغو شد. در چارچوب قانون برنامه چهارم و پنجم توسعه نیز نظام ارزی ایران، شناور مدیریت شده اعلام گردید. اجرای سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز موجب کاهش فاصله شدید نرخ‌های دلار آزاد و رسمی به میزان قابل توجهی گردید و ثبات نسبی در بازار دلار فراهم آورد. در این دوران به رغم اعلام رسمی نظام ارزی شناور مدیریت شده در برنامه‌های چهارم و پنجم توسعه، لیکن به علت ترس از نوسانات بازار، نرخ دلار عملاً براساس نظام ارزی میخکوب خزننده اداره شد. طی این دوره، وجود درآمدهای دلاری حاصل از صادرات نفت، حمایت از نرخ‌های هدف‌گذاری شده را پشتیبانی کرد که این روند با نظام دلاری میخکوب خزننده مطابقت داشت. طی این دوره ارزش پول ملی رو به تقویت گذاشت و از زمان اجرای طرح یکسان‌سازی نرخ دلار در سال ۱۳۸۱ تا سال ۱۳۸۹ در بازار دلار تفاوت چندانی میان نرخ رسمی و غیررسمی دلار مشاهده نشد. براساس آمار بانک مرکزی، نرخ دلار بازار آزاد از ۷۹۹۶ ریال در ابتدای سال ۱۳۸۱ به ۱۱۰۶۸ ریال در انتهای سال ۱۳۸۹ رسید و نزدیک به ۳۸ درصد افزایش یافت.

نظام ارزی شناور مدیریت شده بر حسب قانون پولی و بانکی و عملکرد بانک مرکزی (۱۳۷۲-۱۳۷۱)

اجرای سیاست چند نرخ ارز زمانی که کشور با شرایط بحران و محدودیت منابع ارزی مواجه بود، کاملاً قابل توجیه بود، اما این نظام در اجرا با مشکلات مهمی چون گسترش دامنه رانتها و مفساد اقتصادی و ناکارآمدی در دلار تخصیصی به مصارف تعیین شده مواجه بود. با توجه به مشکلات و معایب نظام چند نرخ ارز، پس از جنگ تحمیلی و بازسازی اولیه اقتصاد کشور، یکسان‌سازی نرخ ارز جزو اولویت‌های تحول اقتصادی دولت قرار گرفت؛ بنابراین سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز نخستین بار در سال ۱۳۷۱ دنبال شد.

با این حال این سیاست به دلیل افزایش تورم ناشی از

نظام ارزی میخکوب شدید بر حسب قانون پولی و بانکی و عملکرد بانک مرکزی (۱۳۵۶-۱۳۳۸)

پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، نظام ارزی حاکم بر کشور براساس قوانین پولی و بانکی، نظام ارزی میخکوب شدید بود. با این حال کنترل و نظارت دولتی، سهمیه‌بندی ارزی و تعیین اولویت‌های کشور برای مصارف ارزی تا سال ۱۳۵۲ ادامه داشت. در سال ۱۳۵۳ قیمت نفت در بازارهای جهانی به طور قابل ملاحظه‌ای افزایش یافت. با افزایش درآمدهای ارزی حاصل از صادرات نفت، سهمیه‌بندی ارزی (با حفظ نظام ارزی ثابت) حذف گردید و تحت این شرایط نظام ارزی میخکوب شدید در آن دوران تا زمان انقلاب اسلامی به حیات خود ادامه داد. طی دوره سال ۱۳۳۸ تا پایان سال ۱۳۵۶ نرخ دلار رسمی برابر با نرخ دلار غیررسمی بود. براساس آمار بانک مرکزی نرخ دلار بازار آزاد از ۷۶ ریال در ابتدای سال ۱۳۳۸ به ۷۱ ریال در انتهای سال ۱۳۵۶ رسید و ۶/۶ درصد کاهش یافت.

نظام ارزی میخکوب شدید بر حسب قانون پولی و بانکی و نظام میخکوب خزننده بر حسب عملکرد بانک مرکزی (۱۳۷۰-۱۳۵۷)

پس از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، نظام ارزی کشور بر حسب طبقه‌بندی رسمی در قانون پولی و بانکی سال ۱۳۵۲ همچنان نظام ارزی میخکوب شدید (ثابت) بود، اما با شکل‌گیری جو فرار سرمایه در آن دوران، بانک مرکزی ناچار شد به منظور مهار و کنترل این جریان، سیاست‌هایی را به اجرا درآورد. از طرفی، با شروع جنگ تحمیلی، کاهش امکان صادرات نفت، افزایش تقاضا برای واردات و کاهش قیمت نفت در بازارهای جهانی، درآمدهای ارزی کشور با محدودیت‌های زیادی مواجه شد. همچنین اتخاذ سیاست‌های جان‌شینی واردات که از یک دهه پیش از پیروزی انقلاب آغاز شده بود، نیاز صنایع با ظرفیت بالای تولید که عمده تجهیزات آنها وارداتی بود را به درآمدهای ارزی افزایش داد. از سوی دیگر واردات کالاهای اساسی مورد نیاز جامعه و دسترسی به منابع ارزی بود. علاوه بر این از آنجا که بخش عمده درآمدهای ارزی کشور از صادرات نفت حاصل میشد، نوسانات قیمت نفت، درآمدهای ارزی کشور را به شدت تحت تأثیر قرار داد. بنابراین محدودیت در درآمدهای ارزی کشور موجب شد تا دولت برای حمایت از نرخ دلار اعلامی در چارچوب نظام میخکوب شدید با مشکلات جدی تری مواجه شود. به رغم تلاش دولت برای حفظ نرخ دلار اعلامی، به دلیل فشار تقاضای دلار در کنار محدودیت‌های دلاری، بانک مرکزی ناگزیر شد که نرخ دلار رسمی را در ادوار مختلف براساس یک مسیر هدف‌گذاری شده رو به بالاتر تعدیل نماید و عملاً مدیریت نرخ دلار را به شکل نظام ارزی میخکوب خزننده به انجام برساند. همچنین با توجه به محدود بودن درآمدهای ارزی کشور، کانالیزه کردن و تخصیص بهینه این منابع اهمیت فراوانی داشت. در نتیجه بانک مرکزی ناگزیر بود به منظور تخصیص منابع ارزی به مصارف گوناگون، چندین نرخ دلار را اعلام نماید. براساس آمار بانک مرکزی نرخ دلار بازار آزاد از ۷۱ ریال در ابتدای سال ۱۳۵۷ به ۱۴۴۷ ریال در انتهای سال ۱۳۷۰ رسید و معادل ۱۹۳۸ درصد رشد داشت.

نظام ارزی میخکوب خزننده بر حسب عملکرد بانک مرکزی (۱۳۸۰-۱۳۷۳)

شکست سیاست یکسان‌سازی نرخ ارز در سال ۱۳۷۱ که در بخش قبل بیان شد، دولت را وادار کرد که برای

اولین دوره جهش ارزی در سال‌های ۱۳۷۲-۱۳۷۱ به دلیل افزایش بدهی‌های ارزی

کشور به سبب جنگ تحمیلی اتفاق افتاد. دومین دوران بحران ارزی در سال‌های،

۱۳۹۰-۹۱ سومین دوران بحران ارزی در سال‌های ۹۷-۱۳۹۶ و در نهایت

چهارمین دوران بحران ارزی در سال‌های ۱۴۰۱-۱۳۹۸ به وقوع پیوست

آن، کاهش قیمت نفت، مشکل بازپرداخت بدهی‌های خارجی سررسید شده و معوقه و نوسانات شدید نرخ دلار

جدول ۵: تغییرات نرخ دلار بازار آزاد در هر یک از دوره‌های مورد بررسی در سیر تحولات نظام ارزی

دوره زمانی	نظام ارزی	نرخ دلار (ریال)	تغییر (درصد)
از ابتدای ۱۳۳۸ تا انتهای ۱۳۵۶	بر حسب عملکرد: میخکوب شدید بر حسب قانون: میخکوب شدید	آزاد: از ۷۶ به ۷۱ رسمی: از ۷۶ به ۷	-۶/۶ -۶/۶
از ابتدای ۱۳۵۷ تا انتهای ۱۳۷۰	بر حسب عملکرد: میخکوب خزننده بر حسب قانون: میخکوب شدید	آزاد: از ۷۱ به ۱۴۴۷ رسمی: از ۷۱ به ۶۸	۱۹۳۸ -۴,۲
از ابتدای ۱۳۷۱ تا انتهای ۱۳۷۲	بر حسب عملکرد: شناور مدیریت شده بر حسب قانون: شناور مدیریت شده	آزاد: از ۱,۴۴۷ به ۲۴۵۲ رسمی: از ۶۸ به ۱۶۵۳	۶۹,۵ ۲۳۳۰,۹
از ابتدای ۱۳۷۳ تا انتهای ۱۳۸۰	بر حسب عملکرد: میخکوب خزننده بر حسب قانون: نامعین	آزاد: از ۲۴۵۲ به ۷۹۹۶ رسمی: از ۱۶۵۳ به ۱۷۵۵	۲۲۶,۱ ۶,۲
از ابتدای ۱۳۸۱ تا انتهای ۱۳۸۹	بر حسب عملکرد: میخکوب خزننده بر حسب قانون: شناور مدیریت شده	آزاد: از ۷۹۹۶ به ۱۱۰۶۸ رسمی: از ۱۷۵۵ به ۱۰۳۳۹	۳۸,۴ ۴۸۹,۱
از ابتدای ۱۳۹۰ تا انتهای ۱۳۹۶	بر حسب عملکرد: میخکوب خزننده بر حسب قانون: شناور مدیریت شده	آزاد: از ۱۱۰۶۸ به ۴۸۹۹۰ رسمی: از ۱۰۳۳۹ به ۳۴۲۱۴	۳۴۲,۶ ۲۳۰,۹
از ابتدای ۱۳۹۷ تا انتهای ۱۴۰۱	بر حسب عملکرد: چند نرخ بر حسب قانون: شناور مدیریت شده	آزاد: از ۴۸۹۹۰ به ۵۳۸۰۰۰ رسمی: از ۳۴۲۱۴ به ۲۸۵۰۰۰	۹۹۸,۲ ۷۳۳

منبع: بانک مرکزی و شبکه اطلاع‌رسانی طلا، سکه و ارز

فرصت طلایی برای طلا در بازار سرمایه

نوشین ناصری
کارشناس بازار سرمایه

شمش های استاندارد، سکه های گرمی و ... می باشند و هر گونه نگهداری از آنها پس از مبادله غیر مجاز می باشد.

در همین راستا وزیر اقتصاد ضمن ابلاغ مصوبات هشتاد و پنجمین نشست هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب کار از وزارت صنعت، معدن و تجارت خواست تا با رعایت تشریفات قانونی و اخذ نظرات تمامی بازیگران و ذی نفعان این حوزه، ظرف مدت ۵۰ روز دستورالعمل صدور مجوز سامانه «معاملات آنلاین طلای آب شده و مصنوعات طلا و جواهر» را تدوین و برای تصویب در هیات مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار به دبیرخانه هیأت ارسال کند.

بورس کالا به عنوان بازاری ساختارمند می تواند جایگزینی کم ریسک برای این نیاز جامعه باشد. آنچه در تابلوی معاملات بورس صورت می گیرد، می تواند به سیاستگذار دید لازم را در مورد وضعیتی که در طرف عرضه و تقاضا وجود دارد دهد تا قادر به تنظیم عرضه اقدام یا کنترل تقاضا باشد. عدم امکان رصد معاملات به منظور سیاستگذاری مناسب در این پلتفرم ها از دیگر معایب این بازار است. ایجاد تنوع در ابزارهای مالی در بورس کالا می تواند منجر به افزایش اقبال سرمایه گذاران خرد به این بازار گردد. عرضه سایر فلزات گران بها همچون نقره و مشتقات طلا همچون شمش نیز می تواند شروع مناسبی برای تنوع بخشی در این حوزه باشد.

محدودیت های موجود در ساعات معاملات بورس کالا و همچنین مشکلات ناشی از تعطیلات پیش بینی نشده (اعمال جریمه یا فسخ قرارداد) از جمله مواردی است که مانع ورود سرمایه گذاران به این بازار می شود که می بایستی رفع گردد.

با آغاز موج جدید رشد نرخ ارز طی ماه های اخیر، پلتفرم های آنلاین فروش طلا با هدف ایجاد دسترسی برای سرمایه گذاران با مبالغ خرد به این بازار شکل گرفتند. مردم به منظور حفظ ارزش پول خود در مقابل تورم به دنبال خرید دارایی امنی هستند تا همگام با رشد نرخ ارز از سرمایه و دارایی خود محافظت کنند. با توجه به تجربه تلخ سرمایه گذاران در بورس از سال ۱۳۹۹ تا کنون و همچنین رکود ایجاد شده در بازارهای کالایی وابسته به ارز همچون مسکن و خودرو، جذابیت طلا به عنوان دارایی امن جایگزین افزایش داشته است.

این پلتفرم ها به دلایلی همچون امکان خرید طلای آب شده با مبالغ اندک، عدم نیاز به پرداخت مالیات و اجرت ساخت و سود فروشنده و همچنین عدم وجود حباب (همچون سکه) مورد استقبال سرمایه گذاران قرار گرفته اند و در این میان، تبلیغات متعدد از بیلبوردهای شهری گرفته تا رادیو و تلویزیون و فضای مجازی نیز در افزایش اعتماد جامعه به این پلتفرم ها تأثیر قابل توجهی داشته است.

اما از سوی دیگر، عدم وجود ساز و کار قانونی و نظارتی بر این بازار، عدم امکان تحویل فیزیکی در مقادیر کم، خالی فروشی و ... این بازار را به بازاری پرریسک تبدیل کرده است.

همچنین بر اساس قوانین موجود، پلتفرم ها تنها مجاز به مبادله مصنوعات طلا (انگشتر، زیورآلات،

نگرانی از تکرار تجربه کوروش کمپانی در بازار طلا

رسول جاویدی

مدیر سرمایه گذاری سبدگردان داریوش

به شرایط، در برخی زمان ها که احتمال بالا رفتن قیمت ها وجود دارد، اقدام به خرید سکه می کنند (چرا که معمولاً سکه دارای حبابی مثبت می شود) و زمانی که انتظار کاهش قیمت را دارند، به دلیل حباب مثبت ایجاد شده در قیمت سکه، اقدام به فروش سکه و خرید شمش طلا می کنند. و یا اگر انتظار کاهش قیمت زیاد باشد، اقدام به سرمایه گذار در ابزارهای با درآمد ثابت یا موارد مشابه می کنند یا با توجه به قوانین، می توانند بخشی از دارایی تحت مدیریت را به خرید اوراق گواهی سایر گروه های کالایی کنند تا بازدهی بهتری را کسب نمایند.

البته نکته اصلی این است سرمایه گذارانی می توانند اقدام به خرید کنند که دارای کدهای معاملاتی بورسی می باشند. این در حالی است که هر چند کدهای معاملاتی که از طریق سهام عدالت، کدهای معاملاتی بورسی گرفته اند زیاد است اما تعداد کدهای فعال در بازار سرمایه، بسیار کم می باشد. لذا ضمن آشنایی نبودن بسیاری از افراد با سرمایه گذاری از این طریق، عده ای دیگر نیز فعالیت در بورس ندارند، بنابراین در چنین خلاهایی، شاهد افزایش تعداد پلتفرم هایی می باشیم که سرمایه گذاری در طلا را تبلیغ می کنند. هر چند که بارها شاهد اتفاقات تلخی در خصوص سرمایه گذاری های مشابه نظیر کوروش کمپانی بوده ایم، اما در خلاهای موجود، باز هم این نگرانی وجود دارد که شاهد ظهور چنین شرکت هایی به طرق دیگر باشیم. لذا بهتر است ضمن ارج نهادن به بازار سرمایه، می توان در جایی که سواد مالی جایگاه مناسبی در جامعه ندارد، این فرهنگ را گسترش داد تا مردمی که همه روزه دغدغه های مشابهی دارند، با دانش و درک بهتر و مناسبتری اقدام به سرمایه گذاری کنند.

در پایان لازم به توضیح است که مهم ترین نقش بازار سرمایه در هر کشوری، جمع آوری سرمایه های مردم و سوق دادن آن به سمت تولید می باشد تا ضمن بهره مندی از کسب درآمدی مناسب برای سرمایه گذاران، عامه مردم نیز از نتایج آن که همان کالا و خدمات می باشند بهره مند گردند و چرخ اقتصاد روان تر چرخیده و فشار اقتصادی نیز کم و کمتر گردد. به همین دلیل است که اگر بازار سرمایه، جایگاهی در خور در جامعه داشته باشد، می تواند کمک بسیار زیادی به اقتصاد و معیشت مردم نماید.

مدتی است که شاهد تبلیغات متعددی در خصوص پلتفرم های فروش آنلاین طلا می باشیم. جایی که بسیاری از مردم، به جهت حفظ ارزش پول خود، اقدام به سرمایه گذاری در طلا می کنند، کاری که در همه جای دنیا مرسوم و عادیست. اما سوال اینجاست که بهترین شیوه سرمایه گذاری در طلا کدام است؟ یکی از بهترین راه ها برای خرید طلا، خرید فیزیکی آن از فروشگاه های معتبر می باشد. اما با این حال، نگهداری فیزیکی طلا ریسک هایی دارد که به منظور کاهش این ریسک ها (خصوصاً ریسک سرقت)، ضمن خرید فیزیکی، آن را در صندوق های امانات، گاو صندوق ها و یا ... نگهداری می کنند. اما راه های مناسب تری نیز جهت خرید طلا در دسترس سرمایه گذاران می باشد که چنین ریسک هایی را پوشش می دهد. یکی از روش های مرسوم، خرید گواهی شمش و یا سکه از طریق پلتفرم های کارگزاران بورس می باشد. جایی که خریدی امن و بدون ریسک نگهداری را برای سرمایه گذاران به ارمان می آورد. هر چند این روش می تواند بهترین گزینه باشد اما با توجه به اینکه بسیاری از سرمایه گذاران، اطلاعات مناسبی از چنین شیوه خریدی را نداشته و یا اخذ کد معاملاتی برای این خرید، کمی دشوار می باشد، لذا عامه سرمایه گذران از شیوه خرید مستقیم استفاده نمی کنند. به دلیل گسترش فعالیت و تنوع صندوق های سرمایه گذاری و معاملات راحت آن، بیشتر سرمایه گذاران تمایل به خرید این صندوق ها دارند. صندوق های کالایی، خصوصاً صندوق های طلا، فرصتی مناسب با کارمزد معاملاتی بسیار کم را برای سرمایه گذاران مهیا ساخته اند تا با کمترین دغدغه، اقدام به سرمایه گذاری در حوزه مورد علاقه کنند (طلا، زعفران و ...). همچنین مدیران این صندوق ها، با توجه به پیش بینی شرایط اقتصادی، اقدام به تغییر در ترکیب دارایی های خود می نمایند که خود می تواند سبب کسب بازدهی مناسب تری برای سرمایه گذران نیز شود. به عنوان مثال با توجه

توجه پارس به حفظ پایداری در ابعاد مختلف

شرکت پتروشیمی پارس در حوزه پایداری ضمن اجرای پروژه هایی همچون خط تولید جدید و توسعه بازار فروش به منظور اجرای پایداری بخش اقتصادی، در ابعاد

همچون مسئولیت اجتماعی و محیط زیست نیز اقدامات قابل توجهی را اجرا نموده است که در این گزارش به آن خواهیم پرداخت.

یکی از الزامات حاکمیت شرکتی، پایداری کسب و کارها در حوزه هایی همچون مالی، اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی است. شرکت پتروشیمی پارس در این زمینه دستاوردهای شایسته ای را کسب کرده است. این شرکت در حوزه اقتصادی با اجرای پروژه هایی همچون تولید PP-PDH ضمن توسعه زنجیره ارزش، به کاهش ریسک های فروش محصولات پرداخته است.

از سوی دیگر، با طراحی، خرید و نصب پکیج مبدل ۷۱۲ و احداث تاسیسات انتقال گسولین به اسکله بارگیری به پایداری اقتصادی خود کمک کرده است. مدیریت بازار استابرن منومر داخلی که به افزایش ۸۰ درصدی عرضه این محصول انجامیده است موجب شده تا در کنار افزایش ۴۷ درصدی مبلغ فروش محصولات نسبت به مدت مشابه سال گذشته، پایداری اقتصادی پارس عملیاتی شود.

شرکت پتروشیمی پارس در حوزه محیط زیست نیز به خالص سازی و تزریق روزانه ۴۸،۰۰۰ تن گاز طبیعی به شبکه سراسری گاز پرداخته است که در کنار اجرای پروژه های محیط زیستی به کسب لوح تندیس شایسته تقدیر در سال ۱۴۰۱، دریافت تندیس سیمین صنعت سبز کشور در سال ۱۳۹۹ و کسب تندیس زرین مسئولیت پذیری اجتماعی و فرهنگی سازمانی در سال ۱۴۰۳ شده است.

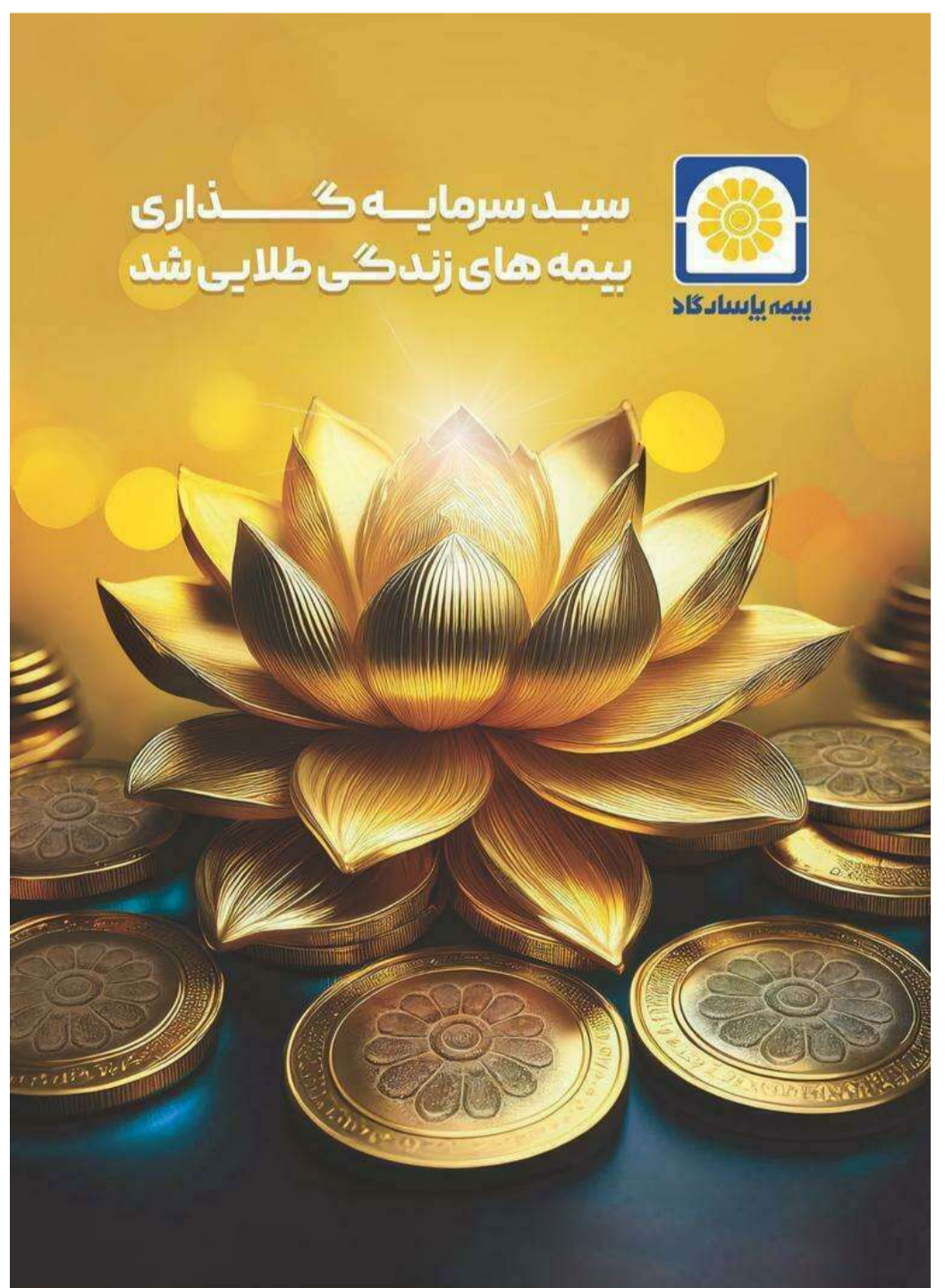
پتروشیمی پارس با احداث مخزن آب آتش نشانی و تاسیسات پمپاژ در واحد استحصال اتان، اجرای پروژه مستقیم پساب سایت EB-SM و پروژه پایش آنلاین به کاهش آلاینده

زیست محیطی کمک کرده و زمینه کسب تندیس های تقدیر در حوزه محیط زیستی را ایجاد کرده است.

شرکت پتروشیمی پارس با اجرای پروتکل های نگهداری، فروش، دفن و حمل و نقل پسماندهای تولیدی همواره به تکلیف قانونی خود در زمینه مدیریت پسماند پرداخته است. از سوی دیگر، این شرکت ضمن مدیریت پسماند در حوزه مصرف انرژی نیز عملکرد قابل توجهی را به ثبت رسانده است تا اقدامات محیط زیستی خود را توسعه بخشد.

پارس با مدیریت مصرف حامل های انرژی در سایت های صنعتی خود مصارف انرژی را با اجرای پروژه هایی همچون چیلر های آب چیلد مخازن، تعویض مبدل، تغییر مسی دی گسینگ، کاهش فشار بخش FEED و تعویض کلد باکس های واحد استحصال مدیریت نماید و شدت مصرف انرژی را به کمتر از ۵۶۹۰ گیگاژول بر تن تولید برساند. نتیجه این اقدامات کسب گواهینامه هایی همچون گواهینامه بنیاد جهانی انرژی و گواهینامه EAST از جامعه مدیریت سبز اروپا برای پارس بوده است.

شرکت پتروشیمی پارس در کنار ثبت عملکرد مثبت در حوزه انرژی و اقتصادی، برای رفاه کارکنان و ساکنین منطقه عسلویه نیز اقدامات ارزشمندی همچون تامین بودجه ۱،۰۰۰ میلیارد ریالی برای مسئولیت های اجتماعی و ارائه تسهیلات رفاهی و مسافرتی و اختصاص مرخصی سفر به کارکنان ساکن در منطقه انجام داده است تا پایداری این شرکت را از ابعاد مختلف محقق نماید.

ضرورت ایفای نقش پررنگ تر سازمان بورس؛

هجوم به پلتفرم های آنلاین طلا در سایه تورم

علی حبیبی

مدیرعامل سیدگردان توازن بازار

❖ رشد قارچ گونه پلتفرم های آنلاین طلا، زنگ خطری برای سرمایه گذاران

افزایش نرخ تورم در کشور، سبب هجوم مردم به پلتفرم های فروش آنلاین طلا شده است. تحلیلگران، این استقبال را ناشی از تلاش برای حفظ ارزش دارایی ها در برابر کاهش قدرت خرید و بازدهی بالای طلای جهانی می دانند. دسترسی آسان به این پلتفرم ها، به خصوص در مقایسه با محدودیت های دسترسی به بازارهای فیزیکی طلا در گذشته، عامل مهم دیگری در این استقبال به شمار می رود. گسترش اینترنت و سهولت استفاده از پلتفرم های آنلاین، امکان خرید و فروش طلا را برای عموم مردم فراهم کرده است. در حالی که تورم اصلی ترین محرک این روند است، نباید از بازدهی قابل توجه طلای جهانی نیز غافل شد. این عامل نیز در تشویق سرمایه گذاران به خرید آنلاین طلا بی تأثیر نبوده است.

❖ لزوم اعتمادسازی در بازار سرمایه برای جذب سرمایه گذاران طلا

در حالی که بازار سرمایه بستری امن و مناسب برای سرمایه گذاری در طلا فراهم کرده است، بدبینی عمومی نسبت به این بازار، مانع از بهره مندی بسیاری از افراد از این فرصت می شود. فعالان بازار بر این باورند که سازمان بورس باید با تلاش مضاعف، اعتماد از دست رفته سرمایه گذاران را بازگرداند و آن ها را به سمت سرمایه گذاری های تحت نظارت هدایت کند. بسیاری از مردم ناآگاهانه سرمایه خود را در پلتفرم هایی سرمایه گذاری می کنند که فاقد نظارت کافی هستند، در حالی که صندوق ها و گواهی های طلای قابل معامله در بورس از پشتوانه و نظارت برخوردارند. بدبینی به بازار سرمایه ریشه در حوادث سال های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۲ دارد و اگرچه این اتفاقات عمدتاً در حوزه سهام رخ داده اند، اما اثرات منفی آن بر سایر بخش های بورس نیز گسترش یافته

پلتفرم های آنلاین در سایه بی نظمی و چالش ها

سارا انصاریان

کارشناس سرمایه گذاری شرکت تدبیر انتخاب فردا

حاکمیت خواهد شد. طبق قوانین جدید پلتفرم های فروش طلای آنلاین در فرصتی ۵۰ روزه، موظفند برابر با میزان خرید و فروش، سپرده طلا در بانک کارگشایی داشته باشند و همچنین زیرساخت های امنیتی سایت خود را ارتقا بخشند. از منظر کلان، عدم ثبات در نرخ ارز، تورم بالا و وجود ریسک های سیاسی، سرمایه گذاران را به سوی خرید طلا سوق داده است که این امر، با ایجاد تقاضای کاذب، خود موجب تورم خواهد شد. از طرفی این اتفاق سبب می شود نقدینگی موجود در جامعه در بخشی غیر مولد قفل شود؛ این تقاضای کاذب پول را از بازارهای مولد دور خواهد کرد و در درازمدت اقتصاد را تحت تأثیر قرار خواهد داد.

در انتها باید اشاره کرد با وجود صندوق های طلای موجود در بورس اوراق بهادار که متشکل از پرتفوی از شمش، سکه و اوراق سپرده طلا است، سیاست گذار می تواند سرمایه گذاران را به سمت خرید واحدهای این صندوق ها سوق دهد که از بسیاری جهات مشابه طلای موجود در این پلتفرم های آنلاین است؛ با وجود نظارت های کافی، بسیاری از مشکلات موجود در این پلتفرم ها را ندارد.

در ماه های اخیر با توجه به رشد افسار گسیخته دلار به واسطه شرایط سیستماتیک و ژئوپولیتیک این روزهای کشور و همچنین رشد انس طلای جهانی پس از سیاست های فدرال رزرو، خرید طلا بعنوان یک سرمایه گذاری جذاب در بین مردم عادی که قصد حفظ ارزش دارایی خود را دارند، بسیار رایج شده است. از آنجایی که هر تقاضایی، بازاری ایجاد می کند با داغ شدن بحث خرید طلا و اقبال مردم عامی به این فلز ارزشمند، پلتفرم های خرید و فروش آنلاین طلا ایجاد شد. جذابیت این پلتفرم ها ناشی از دو ویژگی اصلی آنها یعنی دسترسی آسان و تمام وقت و همچنین قابلیت خرید با حداقل مبلغ می باشد. حال آنکه برای خرید طلای فیزیکی در کنار پرداخت کارمزدی به مراتب بالاتر از پلتفرم های آنلاین خریدار نیازمند سرمایه ای معادل چند گرم طلا است و نگهداری فیزیکی طلا نیز خطراتی را به همراه دارد.

در این پلتفرم ها ادعا می شود که حتی با کمترین مبالغ نیز می توان طلا خرید. حال آنکه با توجه به قیمت یک گرم طلای ۱۸ عیار، این حداقل مبلغ حتی قابلیت رویت فیزیکی ندارد. در سال های اخیر، برای تاسیس پلتفرم فروش طلای آنلاین صرفاً داشتن مجوز یک پلتفرم فروشی کافی بود که در نتیجه ای این سهل الوصول بودن مجوزها، ۲۶۱ پلتفرم خرید و فروش آنلاین طلا تاسیس شده اند. طبق آمارهای رسمی، تاکنون بیش از ۱۰ میلیون نفر در این پلتفرم ها سرمایه گذاری کرده اند و حجم خرید و فروش روزانه آن ها به میلیارد ها تومان می رسد. حال آنکه عدم وجود نظارت کافی بر این پلتفرم ها می تواند سرمایه گذاران را با چالش های جدی روبرو کند.

خالی فروشی طلا، پرداخت سود مشتریان پیشین از سرمایه گذاران جدید و عدم توانایی در تحویل فیزیکی طلا از جمله خطراتی است که در صورت عدم وجود نظارت کافی، سرمایه گذاران با آن مواجه خواهند بود. از طرفی این پلتفرم ها می توانند بستری مناسب برای پولشویی و بازاری سیاه برای معاملات فراهم کنند که خود سبب تضعیف بخش نظارتی

بی توجهی بورس

به سود طلای آب شده

محمد مهاجر

تحلیلگر کارگزاری پیشرو

پایین و تنوع بخشی به اوراق مبتنی بر طلا با ویژگی هایی مانند پرداخت سود دوره های یا امکان تبدیل به طلای فیزیکی می تواند به جذب بیشتر سرمایه گذاران کمک کند. افزایش آگاهی عمومی از طریق برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی و استفاده از رسانه ها و شبکه های اجتماعی برای افزایش آگاهی درباره مزایای سرمایه گذاری در طلا از طریق بازار سرمایه، ضروری است. تنظیم مقررات شفاف و کارآمد با نظارت دقیق بر فعالیت پلتفرم های فروش آنلاین طلا برای جلوگیری از کلاهبرداری و تضمین حقوق مشتریان و ارائه تضمین های لازم برای جلب اعتماد سرمایه گذاران به ابزارهای مالی مرتبط با طلا، از جمله اقدامات ضروری است.

در نهایت، هماهنگی با بازار جهانی و افزایش ذخایر طلای کشور می تواند به ثبات بازار داخلی و کاهش نوسانات ناشی از تغییرات قیمت دلار کمک کند.

❖ نتیجه گیری

تعدد پلتفرم های فروش آنلاین طلا و طلای آب شده، نشان دهنده افزایش تقاضا برای این دارایی امن در شرایط اقتصادی ناپایدار است. بازار سرمایه با وجود ابزاری مانند صندوق های طلا و اوراق مبتنی بر طلا، هنوز نتوانسته است به طور کامل نیاز جامعه را پوشش دهد. در این راستا، توسعه ابزارهای مالی نوین، افزایش آگاهی عمومی، تنظیم مقررات شفاف، و هماهنگی با بازار جهانی، از جمله اقدامات ضروری برای تأمین بهتر این نیاز هستند.

افزایش تقاضا برای طلا به عنوان دارایی امن، تحولات فناوری و دیجیتال شدن بازارها، و ناکارآمدی برخی ابزارهای سنتی سرمایه گذاری، از جمله عوامل کلیدی رشد پلتفرم های فروش آنلاین طلا و طلای آب شده در سال های اخیر هستند. با این حال، بازار سرمایه با وجود ابزاری مانند صندوق های طلا و اوراق مبتنی بر طلا، هنوز نتوانسته است به طور کامل نیاز جامعه را پوشش دهد.

اقداماتی مانند توسعه ابزارهای مالی نوین، افزایش آگاهی عمومی و تنظیم مقررات شفاف و کارآمد ضروری به نظر می رسد.

بازار سرمایه با ابزاری مانند صندوق های سرمایه گذاری طلا و اوراق مبتنی بر طلا تا حدی نتوانسته است نیاز جامعه به سرمایه گذاری در طلا را پوشش دهد. اوراق سکه بهار آزادی و اوراق گواهی سپرده طلا نیز امکان سرمایه گذاری در طلا را بدون نیاز به خرید فیزیکی آن فراهم می کنند. با این حال چالش هایی مانند عدم آگاهی عمومی از این ابزارها، نقدشوندگی محدود و عدم تنوع کافی، باعث شده است این ابزارها نتوانند به طور کامل نیاز جامعه را پوشش دهند.

برای تأمین بهتر نیاز جامعه به سرمایه گذاری در طلا، توسعه ابزارهای مالی نوین مانند ایجاد صندوق های طلای جدید با نقدشوندگی بالا و هزینه های مدیریتی

سونامی

پلتفرم های طلای آنلاین

گسترش این پلتفرم ها، در واقع واکنشی طبیعی به ناتوانی بازار سرمایه در پاسخگویی به نیازهای سرمایه گذاری در بخش طلا است. از سوی دیگر، انفعال نهادهای ناظر و به خصوص بانک مرکزی، این روند را تشدید کرده است. بانک مرکزی به عنوان نهاد رگولاتور اصلی، درگیر بحران های متعدد اقتصادی از جمله تخصیص ارز و کنترل تورم است و فرصت کافی برای رصد و مدیریت فعالان بازار طلا ندارد. این انفعال، زمانی آشکارتر می شود که نهادهای نظارتی، پس از بروز تخلفات و مشکلات عدیده، تازه به فکر مداخله و اعمال نظارت می افتند. سرعت سرسام آور تحولات اقتصادی، نهادهای نظارتی را در موضعی انفعالی قرار داده و توانایی آن ها در پیش بینی و پیشگیری از مشکلات را سلب کرده است. در نتیجه، پلتفرم های عرضه طلا، بی محابا رشد می کنند و بعضاً به دلیل عدم نظارت کافی، عملکرد مطلوبی ندارند.

نکته قابل تأمل اینجاست که حتی پس از بروز تخلفات و زیان های احتمالی، باز هم اراده یا توان کافی برای اعمال نظارت موثر در نهادهای ناظر دیده نمی شود و اغلب، پرونده ها به جرایم انتظامی محدود می شود و دستورالعمل های نظارتی دیر هنگام، از راه می رسند. این روند نگران کننده، نیازمند رویکردی فعال تر و هوشمندانه تر از سوی نهادهای نظارتی است. رصد مستمر بازار، پیش بینی تحولات آتی، و تدوین مقررات متناسب با شرایط روز، می تواند از بروز بحران های احتمالی جلوگیری کرده و از سرمایه های مردم محافظت کند. در غیر این صورت، سونامی پلتفرم های طلای آنلاین، می تواند به موجی از زیان و بی اعتمادی عمومی تبدیل شود.

حمیدرضا آزادی

مدیرعامل شرکت مرجان کار

رونق پلتفرم های فروش آنلاین طلا و طلای آب شده، به پدیده ای قابل توجه در اقتصاد ایران تبدیل شده است. این گسترش بی رویه، محصول ترکیبی از چند عامل کلیدی است:

● پناهگاه امن سرمایه:

در شرایط بی ثباتی سیاسی و اقتصادی، طلا به عنوان سپر تورمی، جذابیت ویژه ای برای سرمایه گذاران خرد پیدا می کند.

● موج استقبال از خریدهای آنلاین:

رشد فزاینده تجارت الکترونیک، فرصت های جدیدی را برای فروش طلا به صورت آنلاین و ۲۴ ساعته ایجاد کرده است.

● فاجعه اعتماد در بورس:

خاطره تلخ زیان های گسترده در بورس سال ۹۹، اعتماد عمومی به بازار سرمایه را به شدت خدشه دار کرده و بسیاری را از سرمایه گذاری در این بخش منصرف کرده است.

● تأثیر مثبت پلتفرم ها در تسهیل امور:

عملکرد نسبتاً مطلوب پلتفرم های خدماتی نظیر اسنپ، دیجی کالا و همچنین وام هایی که پلتفرم ها دارن ارائه می کنند، سیستم های پرداخت آنلاین آن ها، تصویری مثبت از پلتفرم ها در ذهن مخاطبان ایجاد کرده و ریسک استفاده از آن ها را کاهش داده است.

بورس و محدودیتی برای نقدشوندگی طلا

امیر حسین بیطرفان

کارشناس تحلیل صورت‌های مالی و ارزش‌گذاری اوراق بهادار

در سال‌های اخیر، رشد سریع پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا و طلای آب‌شده به یکی از روندهای قابل توجه در بازارهای مالی ایران تبدیل شده است. این رشد نه تنها ناشی از تحولات تکنولوژیک و تغییر رفتار مصرف‌کنندگان است، بلکه ریشه در عوامل اقتصادی و ساختاری بازار دارد. در این یادداشت، به بررسی علت گسترش این پلتفرم‌ها، نقش بازار سرمایه در پاسخگویی به نیاز سرمایه‌گذاران طلا و اقدامات لازم برای مدیریت این روند می‌پردازیم.

● **علل و پیامدهای رشد پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا**
رشد چشمگیر پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا دلایل متعددی دارد که از جمله مهم‌ترین آنها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- **افزایش تقاضا برای طلا به عنوان یک دارایی امن:** با توجه به نوسانات بازار سرمایه و رشد نرخ تورم، سرمایه‌گذاران به دنبال دارایی‌هایی هستند که بتوانند ارزش سرمایه آن‌ها را در برابر کاهش ارزش پول ملی حفظ کنند. طلا، به دلیل ماهیت ضدتورمی‌اش، یکی از گزینه‌های محبوب در این شرایط است.
- **عدم تطابق بازده مورد انتظار سرمایه‌گذاران با نرخ بازده بازار سرمایه:** بررسی روندهای اخیر نشان می‌دهد که نرخ بازده مورد انتظار سهامداران در بورس، با بازده واقعی بازار تفاوت معناداری دارد. در مقابل، افزایش قیمت طلا از ابتدای سال ۱۴۰۳ نسبت به رشد شاخص بورس نشان می‌دهد که بازار طلا برای بسیاری از سرمایه‌گذاران جذاب‌تر بوده است.
- **گسترش دسترسی به اینترنت و تغییر سبک خرید مردم:** دیجیتالی شدن اقتصاد باعث شده که خرید و فروش دارایی‌های فیزیکی از جمله طلا به‌صورت آنلاین رواج یابد. در این میان، برخی پلتفرم‌ها امکان خرید طلای آب‌شده و حتی تحویل فیزیکی آن را برای مشتریان فراهم کرده‌اند.
- **نوسانات نرخ ارز و افزایش انتظارات تورمی:** افزایش نرخ دلار به‌عنوان یکی از عوامل تعیین‌کننده قیمت طلا، نقش مهمی در شکل‌گیری تقاضا برای این دارایی دارد. از طرفی، با توجه به تغییرات قیمت جهانی طلا و تأثیرپذیری آن از سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی، سرمایه‌گذاران ایرانی به دنبال راه‌هایی برای ورود به این بازار هستند.

● **توان بازار سرمایه در پوشش نیاز جامعه در سرمایه‌گذاری طلا**
بازار سرمایه ایران ابزارهای متنوعی برای سرمایه‌گذاری در طلا ارائه کرده است، اما هنوز در پوشش کامل این نیاز موفق نبوده است. صندوق‌های سرمایه‌گذاری مبتنی بر طلا و گواهی سپرده طلا از جمله ابزارهای موجود در بورس کالا هستند که امکان سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در طلا را فراهم می‌کنند. با این حال، چند چالش مهم در این زمینه وجود دارد:

- **محدودیت نقدشوندگی:** بسیاری از سرمایه‌گذاران، به‌ویژه افراد حقیقی، به دنبال دارایی‌هایی با نقدشوندگی بالا هستند. در حالی که معاملات طلای فیزیکی و طلای آب‌شده در بازار آزاد انعطاف بیشتری دارد، سرمایه‌گذاری در ابزارهای بورسی محدودیت‌هایی دارد که برای برخی جذابیت آن را کاهش می‌دهد.
- **فاصله قیمتی بین بازار رسمی و غیررسمی:** در برخی موارد، قیمت گواهی‌های سپرده طلا یا واحدهای صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا در بورس با قیمت لحظه‌ای بازار آزاد تفاوت دارد که این مسئله موجب کاهش اقبال عمومی به این ابزارها شده است.
- **تأثیر محدود ابزارهای بورسی بر قیمت‌گذاری طلا:** در حالی که پلتفرم‌های آنلاین فروش طلا نقش مهمی در قیمت‌گذاری لحظه‌ای بازار دارند، ابزارهای بورسی به دلیل ساختار خاص خود، این انعطاف را ندارند.

- **اقدامات لازم برای تأمین نیاز جامعه و کنترل تقاضای سفته‌بازانه در بازار طلا**
با توجه به معاملات داغ دلار و تأثیر مستقیم آن بر بازار طلا، چند اقدام اساسی می‌تواند به مدیریت این روند کمک کند:
- **گسترش ابزارهای مالی مرتبط با طلا در بازار سرمایه:** ایجاد قراردادهای آتی طلا با سررسیدهای متنوع‌تر، راه‌اندازی اوراق مشتقه جدید و تقویت نقدشوندگی صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا می‌تواند گزینه‌های متنوع‌تری برای سرمایه‌گذاران ایجاد کند و از وابستگی آنها به بازار غیررسمی بکاهد.
- **مدیریت نرخ ارز و کاهش نوسانات آن:** از آنجا که قیمت طلا به‌شدت از نرخ دلار تأثیر می‌پذیرد، اتخاذ سیاست‌های ارزی پایدار می‌تواند به کاهش نوسانات بازار طلا و جلوگیری از رفتارهای هیجانی سرمایه‌گذاران کمک کند.
- **شفاف‌سازی قوانین و مقررات پلتفرم‌های آنلاین:** فعالیت گسترده این پلتفرم‌ها نیازمند نظارت و تنظیم‌گری دقیق‌تری است تا از ایجاد سفته‌بازی‌های مخرب در بازار جلوگیری شود. استانداردسازی قیمت‌گذاری و افزایش شفافیت در معاملات طلا و طلای آب‌شده می‌تواند به افزایش اعتماد عمومی کمک کند.

جمع‌بندی:

رشد پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا، بیش از آنکه یک پدیده تکنولوژیک باشد، ناشی از تحولات اقتصادی و تغییر رفتار سرمایه‌گذاران است. در حالی که بازار سرمایه ابزارهایی برای سرمایه‌گذاری در طلا ارائه کرده است، هنوز نتوانسته به‌طور کامل نیاز جامعه را پوشش دهد. در این میان، نوسانات نرخ دلار و انتظارات تورمی نقش مهمی در شکل‌گیری تقاضا برای طلا دارند. برای مدیریت بهتر این بازار، توسعه ابزارهای مالی متنوع‌تر، بهبود سیاست‌های ارزی و شفاف‌سازی قوانین مرتبط با پلتفرم‌های آنلاین می‌تواند راه ورود سرمایه‌ها در این بخش را هموار سازد.

پیشنهادات پلتفرم‌های برتر آنلاین طلا برای سرمایه‌گذاری

بازار به گفته کاربران، از معایب آن است. کارمزد طلا به صورت پلکانی و از ۰.۲۵ تا ۰.۹ درصد بر اساس سطح کاربر معامله‌گر است. اپلیکیشن «بازر» با ارائه پلاک‌های طلای ۱۸ عیار و تحویل در بسته‌بندی هولوگرام‌دار، تجربه‌ای مطمئن برای کاربران فراهم کرده است. مشکلاتی همچون وارد کردن شماره شبها برای تسویه ریالی و پشتیبانی ضعیف از معایب این اپلیکیشن محسوب می‌شود. کارمزد هر گرم طلا در بازار حدود ۶۰ هزار تومان است. «رتیس باکس» با گزارش‌گیری معاملات و تنظیم محدودیت کف و سقف، مناسب بنکداران و آبشده‌فروشان طلاست. کارمزد بالا و متغیر بر اساس سطح کاربر از معایب رتیس باکس است. «زرپار» با ارائه نسخه دستکاپ و مدیریت پیشرفته مظنه، انتخابی مناسب برای صنف طلا و جواهر است. اما کارمزد نامشخص آن می‌تواند از معایب این اپلیکیشن باشد.

در نهایت، «زرافزا» با نمایش سفارش‌های باز خرید یا فروش و تاریخچه معاملات، امکان خرید طلا با مبلغ کم را فراهم کرده است. کارمزد نیم درصد و تعیین قیمت خرید و فروش توسط کاربر از مزایای این اپلیکیشن است، اما کارمزد بالا از معایب آن محسوب می‌شود. با توجه به این اطلاعات، انتخاب بهترین اپلیکیشن خرید و فروش طلا وابسته به نیازها و ترجیحات شخصی کاربران است. این اپلیکیشن‌ها با ارائه امکانات و مزایای مختلف، فرصت‌های متعددی برای سرمایه‌گذاری در بازار طلا فراهم می‌کنند. در کنار اپلیکیشن‌های توسعه‌یافته برای معامله طلای آب‌شده که هر یک امکانات خاص خود را برای کسب اعتماد و

با توسعه فناوری دیجیتال و افزایش اپلیکیشن‌های خرید و فروش آنلاین طلا، بازار طلا در ایران به شکل چشمگیری رونق یافته است. این گزارش به معرفی و بررسی ۱۰ اپلیکیشن برتر این حوزه، به همراه تحلیل بازدهی صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا پرداخته است.

در بازار پرتلاطم طلا، اپلیکیشن‌های خرید و فروش آنلاین طلا در ایران با بهره‌گیری از بستر دیجیتال، توانسته‌اند فعالیت خود را توسعه دهند. با توجه به افزایش مستمر تعداد این اپلیکیشن‌ها، در این گزارش ۱۰ اپلیکیشن با بیشترین بازدیدکننده و تبلیغات مورد بررسی قرار گرفته است. یکی از محبوب‌ترین اپلیکیشن‌ها، «میلی» است که امکانات خرید و فروش آنلاین، انتقال آتی طلا را ارائه می‌دهد.

این اپلیکیشن امکان خرید و فروش دارایی طلای آب‌شده ۱۸ عیار را فراهم می‌کند. مشتریان این اپلیکیشن می‌توانند طلای ۱۸ عیار ۷۵۰ رادر قالب شمش‌های ۵ گرمی با نقش طرح میلی دریافت کنند؛ لذا برای دریافت طلای فیزیکی باید تقاضای مشتریان مضرر صحیحی از ۵ گرم باشد.

«طلاین»، یکی دیگر از اپلیکیشن‌های با امکانات تحویل فیزیکی که به کاربران سرمایه‌گذاری در طلا آب‌شده ۱۸ عیار را پیشنهاد می‌کند. این اپلیکیشن برای معامله کارمزد ۵ هزار تومانی از کاربران دریافت می‌کند. «داریک»، دیگر اپلیکیشنی است که با داشتن مجوز رسمی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، امکان برداشت و پرداخت و خرید و فروش طلا را فراهم کرده است. کارمزد برداشت در این اپلیکیشن نیم درصد است که در مقایسه با دیگر اپلیکیشن‌ها، نسبتاً پایین‌تر است. این اپلیکیشن طلای معامله شده کاربران را در بانک‌های کارگزاری به امانت نگهداری می‌کند. اپلیکیشن «طلاسی» نیز علاوه بر خرید و فروش طلا، امکان واریز و برداشت وجه بدون کارمزد را نیز ارائه می‌دهد. داشتن کارمزد خرید و فروش ۲ درصد و نیاز به دریافت حضوری طلا از معایب آن محسوب می‌شود. «گلدیکالا» با ارائه نمودار تغییرات قیمت طلا و نمایش قیمت لحظه‌ای، تجربه‌ای کاربردی برای کاربران فراهم کرده است. با این حال، اختلاف زیاد قیمت خرید و فروش و حداقل میزان تحویل ۳۰ گرم طلا از معایب این اپلیکیشن است. کارمزد گلدیکالا یک درصد است که این اپلیکیشن را به گزینه‌ای مناسب برای سرمایه‌گذاران بزرگ تبدیل کرده است.

«طلاپ» امکان تحویل فیزیکی طلا، نوسان‌گیری و کسب سود در بازار طلا را فراهم می‌کند و کاربری راحت و کیف پول از مزایای این اپلیکیشن است. اما محدودیت زمانی معاملات از ساعت ۱۲ تا ۱۹ و قیمت خرید بالاتر از

بررسی کوچک برای بورس از کیک طلا

حجت اله عجم

مدیر سرمایه‌گذاری شرکت سامان سرمایه‌پارسیان‌امین

رشد قارچ‌گونه پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا و طلای آب‌شده در شرایط عدم اطمینان اقتصادی، به دنبال تلاش سرمایه‌گذاران برای یافتن پناهگاه‌های امن برای سرمایه‌های خود است. در حالی که بازار سکه با حباب بالایی مواجه است و قیمت آن معمولاً بالای ۱۰ درصد حباب دارد، برخی اوقات این حباب به ۲۵ درصد نیز می‌رسد.

از سوی دیگر، کارمزد بالای طلای نو و دست دوم، افراد را به سمت خرید از پلتفرم‌های آنلاین و طلای آب‌شده سوق می‌دهد، زیرا این گزینه‌ها معمولاً کارمزد کمتری دارند. سرمایه‌گذاران که عمدتاً به دنبال حفظ سرمایه‌های خود هستند، تمایل دارند تا از پلتفرم‌هایی استفاده کنند که هزینه‌های کمتری برای خرید طلا از آن‌ها دریافت کنند.

این موضوع باعث رشد و رقابت بین پلتفرم‌های مجاز و غیرمجاز شده است که در تلاش‌اند کارمزدها را کاهش دهند و اعتمادسازی کنند. با این حال، این وضعیت می‌تواند زمینه‌ساز فریب‌هایی نیز باشد که نیاز به دقت و احتیاط دارد. عدم اعتماد به ابزارهای نوین مالی و بی‌اعتمادی ایجاد شده در بازار بورس از سال ۱۳۹۹، منجر به تمایل سرمایه‌گذاران به خرید فیزیکی طلا مانند طلای آب‌شده، به جای استفاده از ابزارهای مالی مطمئن‌تر مانند صندوق‌های سرمایه‌گذاری و گواهی سپرده طلا شده است.

در حالی که بازار سرمایه ابزارهای متنوعی مانند صندوق‌های طلا و گواهی‌های سپرده سکه و شمش را ارائه می‌دهد، ناآگاهی و عدم اطمینان در میان مردم مانع از استفاده کامل از این امکانات شده است.

با توجه به پتانسیل موجود در بازار سرمایه، افزایش آموزش و فرهنگ‌سازی در زمینه استفاده از ابزارهای سرمایه‌گذاری مطمئن می‌تواند به جذب بیشتر سرمایه‌ها به این بازار کمک کند. در حال حاضر، بخش کوچکی از سرمایه‌گذاری‌های طلا در بازار سرمایه انجام می‌شود و با افزایش آگاهی، این میزان می‌تواند به طور قابل توجهی افزایش یابد.

دلایل افزایش قیمت دلار و طلا: چالش‌ها و راهکارها

در بررسی‌های اخیر درباره وضعیت بازار دلار و طلا، کارشناسان اقتصادی به چندین عامل کلیدی اشاره کردند که بر افزایش قیمت این دو بازار تأثیرگذار هستند. یکی از مهم‌ترین دلایل افزایش قیمت طلا، روند صعودی قیمت طلای جهانی است که در یک سال و نیم گذشته حدود ۵۰ درصد افزایش یافته است.

این افزایش قیمت ارتباطی با وضعیت اقتصادی داخلی کشور ندارد و به تمایل جهانی برای سرمایه‌گذاری در دارایی‌های امن باز می‌گردد. در داخل کشور، قیمت دلار نیز نوسانات قابل توجهی را تجربه کرده است. در حال حاضر، دلار به قیمت ۹۱،۲۰۰ تومان معامله می‌شود. این نوسانات نشان‌دهنده تأثیرات منفی کسری بودجه و افزایش نقدینگی در کشور است. پایین آمدن ارزش ریال و افزایش نرخ دلار، به نوعی ناشی از سیاست‌های اقتصادی نادرست و افزایش تورم در جامعه است. برای کنترل قیمت دلار، بهترین اقدام این است که هیچ‌کار خاصی انجام نشود. زیرا افزایش نرخ دلار، تابعی از کاهش ارزش ریال و افزایش نرخ تورم است. هر گونه تلاش برای کنترل قیمت دلار بدون توجه به عوامل اقتصادی، می‌تواند به افزایش مضاعف قیمت‌ها و ایجاد تورم روانی در جامعه منجر شود. به عنوان مثال، اگر یک سال نرخ تورم به ۴۰ درصد برسد و قیمت دلار ثابت بماند، در سال بعد و با تکرار همین نرخ تورم، قیمت دلار به صورت تصاعدی افزایش خواهد یافت و ممکن است در دو سال ۸۰ درصد رشد کند.

این وضعیت نه تنها به افزایش قیمت دلار منجر می‌شود، بلکه تأثیرات منفی بر اقتصاد و بازار خواهد گذاشت. در نتیجه، برای جلوگیری از افزایش قیمت دلار و ثبات در بازار، باید به کنترل نرخ تورم توجه ویژه‌ای شود.

اگر نرخ تورم کاهش یابد، به صورت خودکار نرخ رشد دلار نیز کاهش خواهد یافت. در غیر این صورت، هر گونه اقدام برای کنترل نرخ دلار به نوعی دستکاری در بازار به حساب می‌آید که می‌تواند تبعات منفی به همراه داشته باشد. به این ترتیب، برای حل مشکلات موجود در بازار دلار و طلا، ضروری است که سیاست‌های اقتصادی مؤثری برای کنترل تورم و رونق اقتصادی اتخاذ شود تا از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها جلوگیری شود.

از رشد پلتفرم‌های آنلاین تا ضرورت توسعه صندوق‌های طلا در بورس

حجم نقدینگی، شرایط سیاسی و تحریم‌ها است، تأثیر قابل توجهی بر شکل‌گیری تقاضا در بازار طلا دارد. با توجه به پیش‌بینی‌ها مبنی بر کاهش فروش نفت ایران به دلیل تحریم‌ها، این وضعیت می‌تواند منجر به افزایش فشار بر بودجه کشور و در نتیجه افزایش قیمت دلار شود. این افزایش قیمت دلار به نوبه خود بر قیمت طلا تأثیر می‌گذارد، زیرا طلا تحت تأثیر دو عامل عمده یعنی قیمت جهانی طلا و نرخ دلار قرار دارد. برای پاسخگویی به نیاز جامعه و تأمین تقاضای طلا چند اقدام اساسی پیشنهاد می‌شود:

● **افزایش تعداد صندوق‌های طلا:** توسعه و افزایش تعداد صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا می‌تواند به ایجاد اعتماد بیشتر در میان سرمایه‌گذاران و کاهش ریسک ناشی از خرید و فروش طلا کمک کند.

● **توسعه معاملات طلا در بورس:** تشویق به انجام معاملات طلا در بورس به جای پلتفرم‌های آنلاین غیررسمی می‌تواند به کاهش خام‌فروشی و افزایش شفافیت در بازار کمک کند.

● **افزایش ساعات کاری معاملات طلا:** افزایش ساعات کاری برای معاملات طلا در بورس می‌تواند به سرمایه‌گذاران این امکان را دهد که در زمان‌های بیشتری به خرید و فروش بپردازند و از نوسانات قیمت بهره‌مند شوند.

● **تبلیغات و آموزش:** بهبود و افزایش تبلیغات در زمینه مزایای سرمایه‌گذاری در طلا از طریق بورس و آشنا کردن جامعه با روش‌های مطمئن‌تر می‌تواند به افزایش تقاضا کمک کند.

● **پیگیری مذاکرات سیاسی:** در نهایت، بهبود شرایط سیاسی و مذاکرات بین‌المللی می‌تواند به کاهش تحریم‌ها و در نتیجه کاهش قیمت دلار و طلا کمک کند. با انجام این اقدامات، می‌توان به تقاضای طلا در جامعه پاسخ داد و از نوسانات شدید قیمت آن جلوگیری کرد.

شمش می‌کنند. این امر موجب کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در صندوق‌های طلا نسبت به پلتفرم‌های فروش آنلاین می‌شود. با این حال، اعتماد عمومی نسبت به بازار سرمایه از سال ۹۹ به بعد کاهش یافته است. اما با راه‌اندازی ابزارهای جدید مانند آپشن‌های صندوق‌های طلا و ارائه تحلیل‌های دقیق توسط کارشناسان، تلاش شده تا این تقاضا را برآورده کنند. یکی از پیشنهادها برای بهبود عملکرد این صندوق‌ها، افزایش ساعات معاملاتی مشابه پلتفرم‌های فروش طلا است تا قابلیت دسترسی بیشتری برای سرمایه‌گذاران فراهم شود.

● **نیاز به اقدامات اساسی برای تأمین تقاضای طلا در پی افزایش دلار**
افزایش قیمت دلار در ایران که ناشی از عواملی نظیر افزایش

همگی دارای مجوز از بانک مرکزی هستند. این صندوق‌ها به جای فروش طلای خام، معادل پولی که هر روز به صندوق‌ها واریز می‌شود، اقدام به خرید سکه و شمش می‌کنند. از این رو، صندوق‌های طلا از نظر امنیت و اعتبار نسبت به پلتفرم‌های آنلاین فروش طلا دارای مزیت‌های بیشتری هستند. یکی از ویژگی‌های بارز این صندوق‌ها وجود بازارگردان‌ها است که در صورت نیاز به خرید یا فروش حجم زیادی از طلا، به فعال‌سازی می‌پردازند. علاوه بر این، صندوق‌های طلا تحت نظارت نهادهای معتبری مانند سازمان بورس و بانک مرکزی قرار دارند و مدیران این صندوق‌ها از کارشناسان با تحصیلات عالی و تجربه در زمینه مالی هستند. مدیران این صندوق‌ها با تحلیل‌های بنیادی و تکنیکالی، به بررسی قیمت جهانی طلا و شرایط اقتصادی کشور می‌پردازند و بر اساس داده‌های موجود، اقدام به خرید سکه و

تینا زندگی

مدیر سرمایه‌گذاری صندوق سرمایه‌گذاری زر فام آشنا

در سال‌های اخیر، پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا با استقبال گسترده‌ای مواجه شده‌اند. این پلتفرم‌ها عمدتاً به فروش طلای آب شده می‌پردازند و مزایای قابل توجهی را برای کاربران ارائه می‌دهند. یکی از دلایل این استقبال، کارمزد پایین اجرت این پلتفرم‌هاست که نسبت به خرید طلای فیزیکی، هزینه کمتری برای خریداران به همراه دارد. همچنین، به دلیل مسائل امنیتی و شرایط نامساعد اقتصادی، بسیاری از افراد ترجیح می‌دهند به جای نگهداری طلا به صورت فیزیکی، از این پلتفرم‌ها استفاده کنند. این پلتفرم‌ها به صورت ۲۴ ساعته فعال هستند و این امر راحتی بیشتری برای خریداران فراهم می‌آورد. اما نکته‌ای که باید به آن توجه کرد، اینست که برخی از این پلتفرم‌ها به رگم‌برخورداری از مجوز، سپرده‌های طلا، شمش یا سکه گواهی سپرده طلا در بانک مرکزی ندارند و در واقع به فروش طلای خام پرداخته و در نتیجه ممکن است مشکلاتی برای خریداران ایجاد شود. رشد این پلتفرم‌ها به دلیل افزایش قیمت دلار و تورم بالا در کشور، که قدرت خرید مردم را کاهش داده، نیز قابل توجه است. در چنین شرایطی، سرمایه‌گذاران تمایل بیشتری به تبدیل پول نقد به دارایی‌های مطمئن نظیر طلا دارند. به همین دلیل، استقبال از پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا به دلیل سه عامل اصلی: سهولت دسترسی، کارمزد پایین و مشکلات نگهداری طلای فیزیکی به طور چشمگیری افزایش یافته است.

● **مزایای صندوق‌های طلای بازار سرمایه نسبت به پلتفرم‌های فروش آنلاین**
در بازار سرمایه ایران، حدود ۱۴ صندوق طلا وجود دارد که

غیبت متولی

در بازار داغ آنلاین طلا

آب شده راه‌اندازی نشده است و این در حالی است که پلتفرم‌های آنلاین خرید و فروش طلا در حال فعالیت هستند و نگرانی‌هایی درباره پشتوانه این معاملات وجود دارد. از دیگر اقدامات بورس کالا، پذیره‌نویسی چندین صندوق سرمایه‌گذاری مبتنی بر طلا است که به سرمایه‌گذاران امکان می‌دهد با حداقل سرمایه، در بازار طلا مشارکت کنند و از بازدهی آن بهره‌مند شوند. همچنین، افزایش ساعات معاملات طلا در بورس می‌تواند به بهبود دسترسی و پاسخ‌گویی به تقاضای سرمایه‌گذاران کمک کند. به طور کلی، بازار سرمایه و بورس کالا در راستای پاسخگویی به نیاز خریداران طلا، اقداماتی انجام داده‌اند، اما برای بهبود بیشتر، نیاز به توسعه زیرساخت‌ها و خدمات وجود دارد.

● **لزوم اقدامات بانک مرکزی برای کنترل تقاضا در بازار طلا**

با توجه به معاملات داغ دلار و تأثیر آن بر تقاضای طلا، نیاز به اقداماتی برای تأمین این نیاز جامعه احساس می‌شود. قیمت طلا در کشور به شدت وابسته به نرخ ارز است و در شرایط کنونی، ریسک‌های سیاسی و اخباری، به ویژه سیاست‌های فشار حداکثری دولت ترامپ و عدم مذاکره با آمریکا، موجب افزایش شدید قیمت دلار و به تبع آن، افزایش قیمت طلا شده است. بانک مرکزی به عنوان بازارساز باید وارد عمل شده و اقداماتی برای حفظ ثبات بازار طلا و ارز در دستور کار خود قرار دهد. یکی از این اقدامات، عرضه بیشتر ارز در بازار است که می‌تواند به کنترل نرخ ارز و جلوگیری از افزایش شدید قیمت طلا کمک کند. همچنین، سیاست عرضه سکه در مرکز مبادله ارز و طلای ایران می‌تواند به تأمین نیاز بازار و کاهش حباب سکه کمک کند. با این حال، باید توجه داشت که این اقدامات ممکن است اثر موقتی داشته باشند و به عنوان مسکن عمل کنند، چرا که کنترل نرخ ارز و طلا به عوامل دیگری نظیر مسائل سیاسی، اقتصادی و انتظارات تورمی نیز بستگی دارد. بنابراین، برای ایجاد ثبات پایدار در بازار طلا و سکه، نیاز به مدیریت جامع‌تری از سوی بانک مرکزی و دیگر نهادهای مسئول وجود دارد.

سمانه ارشدی

کارشناس بازار سرمایه

● **دلایل رشد پلتفرم‌های آنلاین طلا و تهدیدات آن**
رشد قارچ‌گونه پلتفرم‌های فروش آنلاین طلا و طلای آب‌شده در شرایط کنونی اقتصادی کشور، به ویژه در دوران رکود تورمی، به یک موضوع مهم تبدیل شده است. در جامعه‌ای که مردم برای حفظ ارزش دارایی‌های خود به دنبال گزینه‌های مطمئن هستند، طلا به عنوان یک دارایی امن در کانون توجه قرار گرفته است. این موضوع به ویژه با افزایش قیمت دلار و اونس جهانی که به ترتیب تحت تأثیر ریسک‌های سیاسی و وضعیت اقتصادی قرار دارند، تقویت شده است. با افزایش بی‌رویه قیمت دلار، سرمایه‌گذاران به این نتیجه رسیده‌اند که طلا بهترین گزینه برای سرمایه‌گذاری است. به همین دلیل، پلتفرم‌های آنلاین به عنوان بسترهای راحت و در دسترس برای خرید و فروش طلا مورد استقبال قرار گرفته‌اند. اما این پلتفرم‌ها متولی مشخصی ندارند و عدم نظارت کافی می‌تواند به خالی‌فروشی و ضرر و زیان برای سرمایه‌گذاران منجر شود. طبق قوانین موجود، هر چیزی که به عنوان اوراق بهادار شناخته می‌شود، باید در بازار سرمایه معامله شود. از این رو، این پلتفرم‌ها نمی‌توانند اوراق بهادار بفروشند. لذا، ضرورت دارد که مرجع معتبری برای ساماندهی این پلتفرم‌ها ایجاد شود تا از سوختن نقدینگی افراد جلوگیری شود و اعتماد سرمایه‌گذاران به این بازار افزایش یابد.

● **بررسی توان بازار سرمایه در تأمین نیازهای سرمایه‌گذاری در طلا**

بازار سرمایه به ویژه بورس کالا در تلاش است تا نیاز جامعه به سرمایه‌گذاری در طلا را تأمین کند. بورس کالا به عنوان یک نهاد قانونی، اقدامات متعددی از جمله راه‌اندازی گواهی سپرده سکه و شمش طلا و همچنین شمش نقره را انجام داده است. با این حال هنوز گواهی سپرده طلای

نفوذ فضای مجازی به روش‌های

سنتی خرید طلا

سودآور محسوب می‌شوند. به عبارت دیگر، طلا که روزگاری تنها در قالب زیورات و سکه‌های درخشان در دستان مردم جای می‌گرفت، اکنون در هیئتی نو و با کارکردی گسترده‌تر، به عنوان یکی از ارکان اصلی سرمایه‌گذاری‌های مدرن و ایمن در اقتصاد ایران شناخته می‌شود.

با این حال، بررسی عملکرد بازار سرمایه در پوشش نیاز سرمایه‌گذاری در طلا نشان می‌دهد که این بازار با چالش‌هایی مواجه است. اولاً، عدم آگاهی عمومی نسبت به ابزارهای مالی مرتبط با طلا باعث شده است که بسیاری از افراد همچنان به خرید فیزیکی طلا تمایل داشته باشند. این مسئله نه تنها ریسک نگهداری فیزیکی طلا را افزایش می‌دهد، بلکه باعث می‌شود بخشی از سرمایه‌گذاری‌ها از چرخه رسمی اقتصاد خارج شود.

ثانیاً، نوسانات شدید قیمت طلا در بازار جهانی و همچنین نوسانات نرخ ارز در ایران، باعث شده است که سرمایه‌گذاران داخلی با ریسک بالایی مواجه شوند. اگرچه صندوق‌های طلا این ریسک را تا حدی کاهش می‌دهند، اما نبود ثبات اقتصادی و ابهامات سیاسی باعث شده است که حتی این ابزارها نتوانند به طور کامل اعتماد سرمایه‌گذاران را جلب کنند. از سوی دیگر، کمبود تنوع در ابزارهای مالی مرتبط با طلا نیز یکی از نقاط ضعف بازار سرمایه ایران محسوب می‌شود. در حالی که در بازارهای جهانی، ابزارهایی مانند قراردادهای آتی، اختیار معامله و ETF‌های طلا به وفور یافت می‌شوند، در ایران این ابزارها یا وجود ندارند یا به اندازه کافی توسعه نیافته‌اند. در مجموع، می‌توان گفت که بازار سرمایه ایران گام‌های اولیه را برای پوشش نیاز سرمایه‌گذاری در طلا برداشته است، اما تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله زیادی دارد. افزایش آگاهی عمومی، توسعه ابزارهای مالی متنوع و ایجاد ثبات اقتصادی از جمله عواملی هستند که می‌توانند به بهبود عملکرد این بازار کمک کنند. در غیر اینصورت، سرمایه‌گذاران همچنان به روش‌های سنتی مانند خرید فیزیکی طلا روی خواهند آورد. به نظر می‌رسد که برای تحقق این هدف، همکاری نهادهای نظارتی، کارشناسان مالی و رسانه‌ها ضروری است تا با ایجاد بسترهای مناسب، سرمایه‌گذاران را به سمت ابزارهای مدرن و کم‌ریسک‌تر هدایت کنند.

سمیه صفری

کارشناس سرمایه‌گذاری

همواره از دیرباز، به دلایلی همچون ناپایداری اقتصادی و وجود ریسک‌های فراوان سیاسی و اقتصادی در کشور، تقاضا برای خرید و نگهداری طلا در ایران به عنوان راهکاری مطمئن برای حفظ ارزش دارایی‌ها رواج داشته است. طلا، این فلز گران‌بها، همواره به عنوان پناهگاهی امن و سرمایه‌ی بادوام در برابر تورم و نوسانات بازار شناخته شده و جایگاه خود را در سبد دارایی‌های مردم حفظ کرده است. در گذشته، این تقاضا عمدتاً از طریق خرید انواع طلای فیزیکی اعم از سکه، زیورات و شمش که در بازار عرضه می‌شد، پاسخ داده می‌شد.

با این حال، با گذشت زمان و افزایش هزینه‌های مرتبط با خرید، نگهداری و انتقال طلای فیزیکی، همچنین به دلیل ریسک‌های ناشی از سرقت، آسیب‌پذیری و مشکلات مربوط به ذخیره‌سازی، نیاز به ایجاد ابزارهای نوین و کارآمدتر برای سرمایه‌گذاری در طلا بیش از پیش احساس شد. از سوی دیگر، گسترش فناوری‌های مالی و افزایش آگاهی سرمایه‌گذاران از مزایای ابزارهای مالی غیرفیزیکی، زمینه‌ساز تحولی چشمگیر در این عرصه گردید. بازار سرمایه در سال‌های اخیر با توسعه ابزارهای مالی نوین، تلاش کرده است تا نیازهای سرمایه‌گذاری جامعه در بخش‌های مختلف، از جمله طلا را پوشش دهد. در این راستا، ابزارهای مالی جدیدی همچون صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا، گواهی‌های سپرده طلا و قراردادهای آتی طلا به منظور تسهیل فرآیند سرمایه‌گذاری در این فلز گران‌بها ایجاد شدند. این ابزارها نه تنها هزینه‌ها و ریسک‌های مرتبط با نگهداری طلای فیزیکی را کاهش دادند، بلکه امکان دسترسی آسان‌تر و سریع‌تر به بازار طلا را برای طیف گسترده‌تری از سرمایه‌گذاران فراهم آوردند. به این ترتیب، سرمایه‌گذاری در طلا از محدوددهی سنتی و فیزیکی خود فراتر رفته و به عرصه‌ی نوین و پویای مالی وارد شد.

این تحولات نه تنها پاسخگوی بخشی از تقاضای فزاینده‌ی طلا در کشور بوده‌اند، بلکه گامی بلند در جهت توسعه‌ی بازار سرمایه و افزایش مشارکت عمومی در سرمایه‌گذاری‌های مطمئن و

افزایش ۱۰۸ درصدی سرمایه بانک ملت از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی ها

بانک ملت در مجمع عمومی اخیر خود، علاوه بر تصویب افزایش ۵۰۰ هزار میلیارد ریالی سرمایه، از افزایش سرمایه ۱۰۸ درصدی از محل مازاد تجدید ارزیابی دارایی های ثابت مشهود و نامشهود هم خبر داد تا با این اقدام به

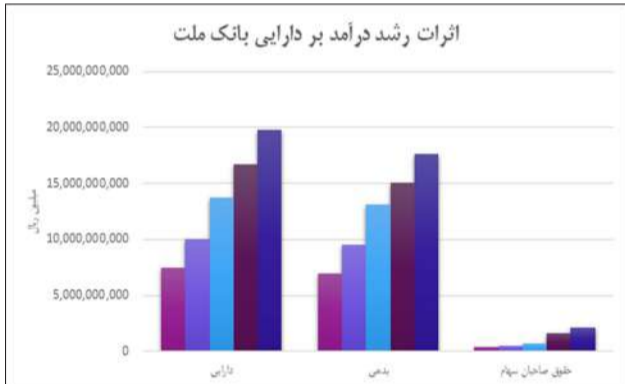
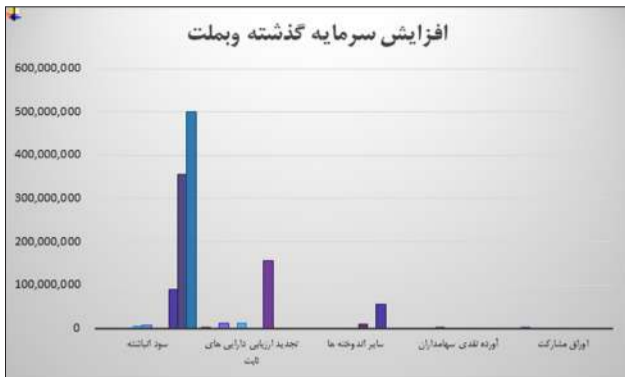

بهبود ساختار مالی و افزایش توانایی بانک در تجهیز و تخصیص منابع کمک شایانی شود. بانک ملت یکی از بانک های بزرگ کشور است که در روزهای اخیر افزایش سرمایه ۵۰۰ هزار میلیارد ریالی از محل سود انباشته را به تصویب مجمع رساند. این بانک که از ابتدای فعالیت تا کنون افزایش سرمایه های متعددی را به ثبت رسانده است، عمدتاً از دو محل سود انباشته و تجدید ارزیابی دارایی ها منابع مورد نیاز افزایش سرمایه خود را تامین کرده است. همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، بانک ملت از سال ۱۳۷۲ تا کنون ۱۳ افزایش سرمایه را به ثبت رسانده است که نقش آفرینی سود انباشته و تجدید ارزیابی دارایی ها قابل توجه است که علت استفاده بانک از این دو محل را در ادامه مشاهده خواهیم کرد. بانک ملت آخرین افزایش سرمایه خود را که از مبلغ ۷۱۰ هزار میلیارد ریال به میزان ۵۰۰ هزار میلیارد ریال انجام شد، در تاریخ ۱۴ آبان ماه گزارش بازرسی قانونی را منتشر و پس از دریافت مجوز، مجمع عمومی فوق العاده خود را برگزار نمود که در این مجمع علاوه بر تصویب افزایش سرمایه مذکور، پیشنهاد افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی ها نیز ارائه گردید تا هیئت مدیره مراتب افزایش سرمایه از این محل را در دستور کار قرار دهد.

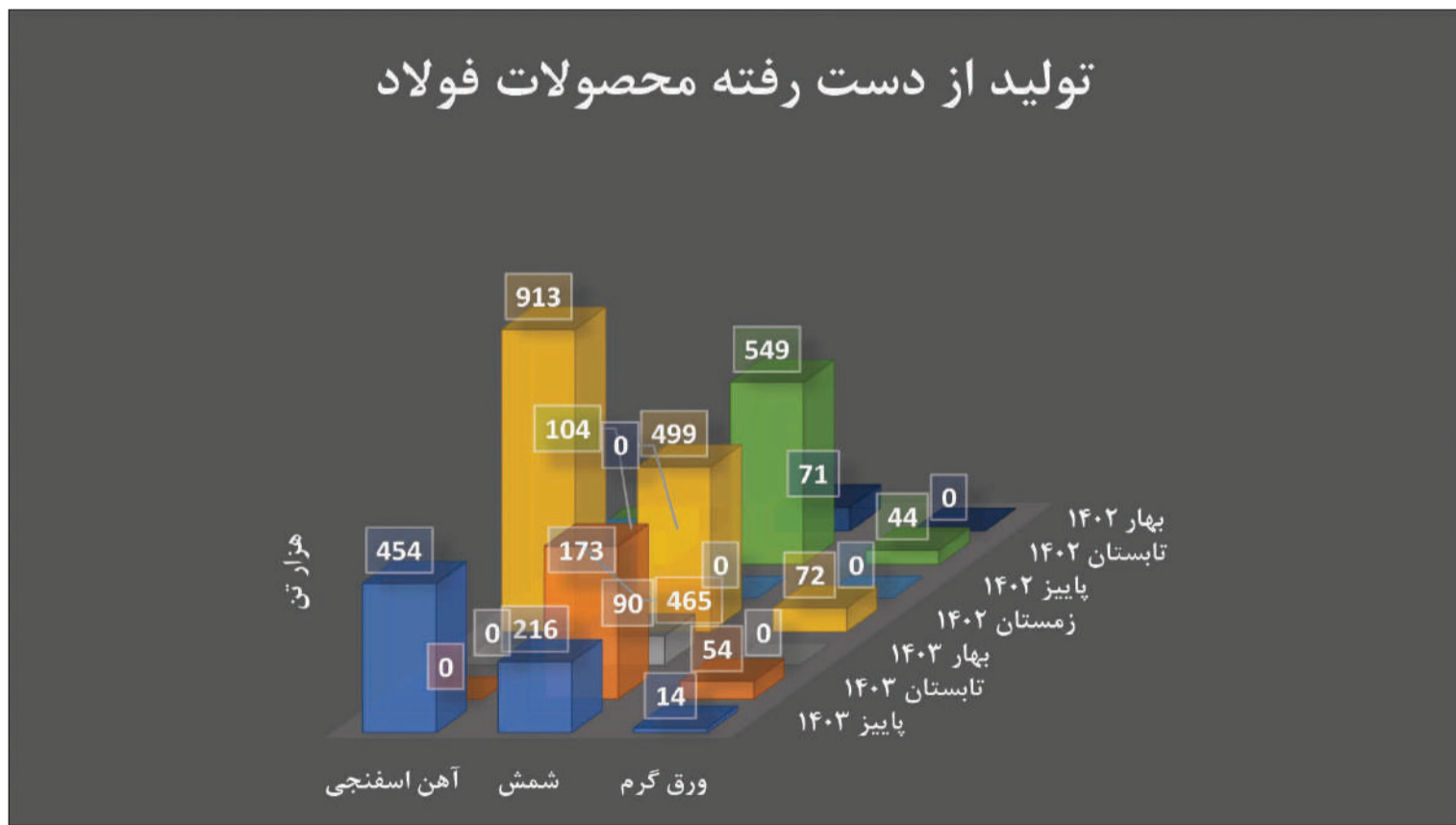
بانک ملت با توجه به عملکرد خود در سال ۱۴۰۰، سود هر سهم ۵۶۰ ریالی و سود هر سهم گروه ۶۰۳ ریالی را محقق نمود که ۱۰۰ ریال آن تقسیم شد. در سال ۱۴۰۱ نیز این بانک به تنهایی سود ۳۲۹ ریالی را محقق و کل گروه سود هر سهم ۳۹۵ ریالی را ایجاد کرد که به میزان ۱۳۰ ریال به هر سهم تخصیص یافت. در سال ۱۴۰۲ نیز از ۱،۳۶۹ ریال سود هر سهم و ۱،۶۷۲ ریال سود هر سهم گروه، ۸۲

ریال را به هر سهم اختصاص داد. این افزایش سود هر سهم در حالی میسر شد که بانک ملت با افزایش سرمایه های مستمر خود در ۳ سال مذکور به ترتیب سرمایه خود را به ۲۰۷،۰۴۲ میلیون ریال، ۳۵۳،۰۰۰ میلیون ریال و ۷۱۰،۰۰۰ میلیون ریال افزایش داده است. همان طور که مشاهده می شود، سود تقسیمی طی سال های گذشته نتیجه افزایش درآمد و سودآوری بانک بوده است؛ به طوری که در سال ۱۴۰۲ بانک ملت درآمد عملیاتی ۱۲،۳۰۳،۳۷۹،۲۲۰ میلیون ریالی و سود قبل از مالیات ۹،۸۵۸،۰۳۵،۵۶۳ میلیون ریالی را محقق نمود. در ۶ ماهه نخست سال جاری نیز این افزایش ادامه یافت و بانک طی ۶ ماه بخش قابل توجهی از درآمد و سود سال گذشته را ایجاد کرد.

بانک ملت با افزایش درآمد خود و استراتژی تقسیم سود موفق به افزایش سهم حقوق صاحبان سهام از دارایی های خود شد. وبملت در سال ۱۴۰۲ از ۱۶،۷۲۶،۳۸۹،۸۰۹ میلیون ریال دارایی، سهم حقوق صاحبان سهام را به ۷۰۰،۷۶۹،۳۸۵ (در سال ۱۴۰۱) افزایش داد. این بانک موفق شد طی ۶ ماهه نخست سال جاری نیز ارزش دارایی خود را به ۱۹،۷۷۴،۳۸۲،۰۵۰ میلیون ریال برساند که سهم حقوق صاحبان سهام ۲،۱۲۹،۲۲۷،۵۸۹ میلیون ریال بوده است. بانک ملت پس از تصویب افزایش سرمایه ۵۰۰ هزار میلیارد ریالی خود در مجمع عمومی اخیر، افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی

سرمایه گذاری چند جانبه "فولاد" در توسعه فعالیت

شرکت فولاد مبارکه اصفهان به عنوان یکی از بزرگترین هلدینگ های صنعت فولاد ضمن توسعه زنجیره تولید به تامین زیرساخت های مورد نیاز نیز پرداخته است که در این گزارش به بررسی اقدامات این شرکت می پردازیم. شرکت فولاد مبارکه اصفهان به عنوان یکی از هلدینگ های بزرگ صنعت فولاد به منظور توسعه فعالیت خود پروژه واحد نورد گرم ۲ با ظرفیت ۴،۲ میلیون تن در سال در دستور کار قرار داده است. این شرکت که هزینه طرح را به میزان ۸۰۰ میلیون یورو برآورد نموده، قصد دارد بخشی از سرمایه را از محل منابع داخلی فولاد مبارکه و باقی مانده آن را از طریق تسهیلات تامین نماید. این پروژه در صورت فراهم آمدن شرایط و تامین منابع مورد نیاز می تواند در فروردین ماه سال ۱۴۰۶ به بهره برداری برسد. اگرچه فولاد مبارکه اصفهان در حال حاضر به تولید ورق گرم می پردازد اما گریدهای تولیدی کنونی متفاوت بوده و خط تولید نورد گرم مذکور قابلیت استفاده در تولید کلاف با ضخامت و عرض های متفاوتی دارد. این پروژه که فاز خاکبرداری و تامین تجهیزات خود را از سال ۱۴۰۱ آغاز نموده، تا کنون مراحل نصب سازه های فلزی را نیز آغاز کرده است برای تکمیل این بخش ها و رسیدن به مرحله تست، شرکت زمان مورد نیاز را تا سال ۱۴۰۵ تخمین زده است.

برای تامین گاز خود نیز به بهره برداری از میداین گازی اقدام کرده است. این شرکت با برآورد سرمایه مورد نیاز بیش از ۷۵۰ میلیون دلار طی چند مرحله، اقدام به مطالعه و ارزیابی برای سرمایه گذاری مشارکتی در یکی از میداین گازی عسلویه شرقی نموده است. طبق برآورد شرکت در صورت اجرای این پروژه و مشارکت فولاد، ۴۶۰ میلیون فوت مکعب گاز طبیعی و ۴۰،۴۹۱ بسکه میعانات تولید خواهد شد. برآورد شرکت از اجرای پروژه بهره برداری از فاز اول تا اواخر سال ۱۴۰۵ و فاز نهایی تا ابتدای ۱۴۰۸ بوده است که با نرخ بازگشت سرمایه ۱۷ درصد ارزی همراه است.

مصرف سال ۱۴۰۵، از ظرفیت ۶۰۰ مگاواتی پروژه نیروگاه خورشیدی به طور کامل بهره برداری نماید؛ تا به این ترتیب از تولید از دست رفته محصولات آهن اسفنجی، شمش و ورق گرم خود جلوگیری نماید. میزان از دست رفت تولید خطوط تولید این شرکت در نمودار زیر قابل مشاهده است. همچنانکه مشاهده می شود، قطعی برق و گاز در فصول مختلف موجب از دست رفت تولید در واحدهای مختلف شده است که در این راستا تامین زیرساخت هایی همچون برق و خودکفایی واحدهای تولید، این مسئله می تواند کاهش یابد. در کنار برنامه تامین برق، شرکت فولاد مبارکه

را وارد مدار خواهد کرد که به معنای کاهش نیاز به برق عرضه شده در شبکه برق دارد اما این استفاده به طور کامل قطع نمی شود. فولاد مبارکه در حال حاضر از ۲ فاز گازی ۳۰۰ مگاواتی نیروگاه سیکل ترکیبی خود و فاز نخست نیروگاه خورشیدی به میزان ۴۰ مگاوات بهره برداری نموده است که برای تکمیل پروژه نیروگاه خورشیدی سرمایه گذاری ۲۱۰ میلیون دلاری نیاز دارد. این شرکت با فرض بازگشت سرمایه ۴ ساله، نرخ تمام شده برق این نیروگاه را ۳،۵ تا ۴،۲۵ سنت دلار محاسبه نموده است. در صورتی که برنامه فولاد در بهره برداری از این طرح اجرا شود، این شرکت می تواند تا پیش از اوج

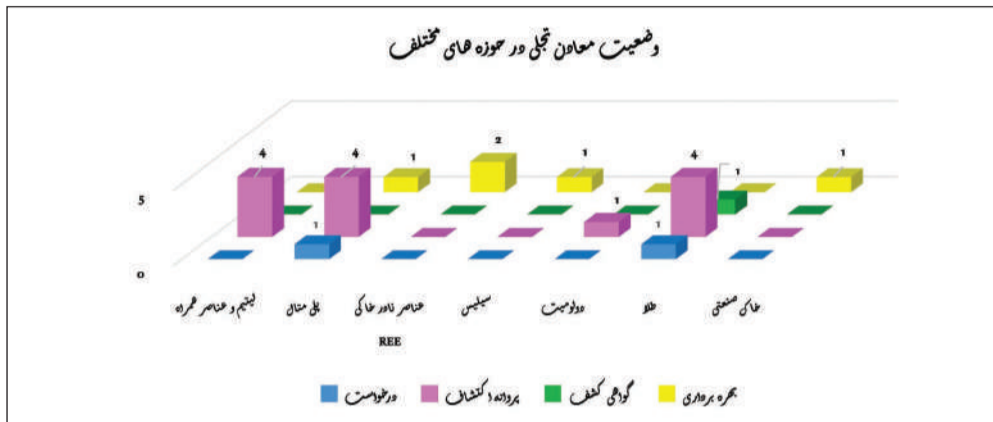
هدف فولاد از اجرای این پروژه تامین ۲ میلیون تن محصول مصرفی واحد ورق سرد بوده و مازاد آن را در بازارهای داخلی و صادراتی به فروش خواهد رساند. باتوجه به زیرساخت های مورد نیاز بهره برداری از خطوط تولید، فولاد مبارکه ضمن اجرای پروژه خط تولید جدید، به انجام پروژه نیروگاه خورشیدی و سیکل ترکیبی نیز اقدام نموده است تا علاوه بر تامین برق مورد نیاز واحدهای کنونی، در ادامه برق خطوط احداث شده خود را نیز تامین نماید. فولاد مبارکه که در سال ۱،۲۵۰ مگاوات برق نیاز دارد، در صورت بهره برداری کامل از طرح نیروگاه سیکل ترکیبی و نیروگاه خورشیدی به ترتیب ۷۵۰ مگاوات و ۱۵۰ مگاوات

تجلی؛ گسترش حوزه های فعالیت معدنی با توسعه سبز

۴۳،۵ درصدی رسیده است. این شرکت طرح مذکور را برای مهر ماه سال آینده برنامه ریزی نموده است.

دو شرکت ستاره سیمین هرمز و شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجا که هر یک تحت مالکیت ۵۸ درصدی و ۵ درصدی شرکت تجلی قرار دارند، به ترتیب محصولات آهن اسفنجی و بهره برداری از معدن مس را در دستور کار قرار دارند و ستاره سیمین هرمز با هزینه کرد ۳۰،۸۳۰،۰۰۰ میلیون ریال پروژه آهن اسفنجی خود را به پیشرفت ۴۸،۳۱ درصدی رسانده تا این پروژه در مهر سال آینده به بهره برداری برسد. شرکت توسعه معادن و صنایع مس جانجانیز بهره برداری از معدن مس جانجا را برای ظرفیت ۰،۱۳ میلیون تن پیش بینی نموده که با هزینه ۱۹،۰۰۰،۰۰۰ میلیون تنی تا پایان آذر ماه سال جاری، پروژه را به پیشرفت ۱۶،۴۲ درصدی رسانده است. این معدن برای بهره برداری در نیمه فروردین سال ۱۴۰۶ پیش بینی شده است. باتوجه به انرژی بر بودن صنعت فولاد و معدن، این دو صنعت به تولید گاز دی اکسید کربن و آلایندگی محیط زیست منجر می شوند. در سراسر جهان کشورها با حرکت به سمت تولید سبز سعی در کاهش آلایندگی محیط زیست دارند. شرکت تجلی اگرچه در حال حاضر فعالیت مستقیمی که بر محیط زیست تاثیر گذار باشد را انجام نمی دهد اما استراتژی فاصله گرفتن از تولید فولادهای تجاری و پیوستن به پوش تولید آهن سبز و کربن زدای رادر دستور کار دارد.

این شرکت برنامه های سرمایه گذاری خود را به گونه ای در حوزه معدن و مشارکت در تولید محصولات فولادی شرکت های زیرمجموعه تنظیم نموده است که به سمت تولید فولادسبز حرکت نماید؛ این به ترتیب استراتژی مذکور می تواند آثار معافیت مالیاتی و کاهش محدودیت های صادراتی را برای این هلدینگ به همراه داشته باشد.

با هزینه ۴۳،۵۳۸،۳۳۳ میلیون ریال و پروژه آهن اسفنجی با هزینه ۱۸،۶۵۶،۹۹۴ میلیون ریالی را به ترتیب به پیشرفت ۶۶،۲۵ درصدی و ۴۶،۹۴ درصدی رسانده است. شرکت فولاد سرد ابر کوه پیش بینی نموده تا شهریور ماه ۱۴۰۴ طرح آهن اسفنجی و در آذر ماه همان سال طرح فولاد را به بهره برداری رساند. طرح های توسعه مجتمع فولاد کردستان نیز که در زمینه فولادسازی و تولید ورق فولادی و همچنین آهن اسفنجی است با مشارکت ۲۰ درصدی شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در حال پیشرفت است. طرح فولادسازی و تولید ورق فولادی این شرکت که برای ظرفیت اسمی یک میلیون تنی برنامه ریزی شده است با هزینه کرد ۱۳،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریال به میزان ۲،۸ درصد پیشرفت نموده و برای بهره برداری در تیر ماه سال ۱۴۰۶ برنامه ریزی شده است. طرح تولید آهن اسفنجی با ظرفیت اسمی ۱،۶ میلیون تن برنامه ریزی شده است که با هزینه کرد ۲۲،۸۱۰،۰۰۰ میلیون تن به پیشرفت

حین استخراج جهت افزایش ذخیره می باشند. در کنار توسعه معادن، با مشارکت این شرکت در طرح های توسعه شرکت های زیرمجموعه، طرح های تولیدی این شرکت هانیز درصد پیشرفت مطلوبی را تجربه کرده اند. شرکت فولاد خراسان که طرح تولید کنسانتره سنگ آهن را با ظرفیت تولید ۲،۵ میلیون تنی در دستور کار دارد، طی ۹ ماهه نخست سال جاری به پیشرفت ۵۲ درصدی با هزینه کرد ۴۸۰،۰۰۰،۰۰۰ میلیون ریالی رسیده است؛ در حالی که تجلی سهم ۳۵ درصدی از سهام این شرکت را به خود اختصاص داده است. طبق پیش بینی های صورت گرفته، این طرح تا پایان خرداد ماه سال جاری به مرحله بهره برداری خواهد رسید. شرکت فولاد سرد ابر کوه نیز برای توسعه زنجیره تولید طرح های تولید فولاد و تولید آهن اسفنجی را در دستور کار قرار داده است تا به ترتیب ظرفیت تولید را در هر یک به میزان ۰،۶ میلیون تن و ۱،۲ میلیون تن افزایش دهد. این شرکت با مشارکت ۴۸ درصدی تجلی پروژه تولید فولاد را

شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات علاوه بر آنکه برنامه های توسعه معدنی و تولیدی خود را گسترش می دهد، در راستای تولید سبز نیز برنامه مشارکت با شرکت های زیرمجموعه را در برنامه های آتی خود قرار داده است. در این گزارش، عملکرد ۹ ماهه شرکت در توسعه معدنی و تولیدی مشاهده خواهیم کرد. شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات که در زمینه توسعه فعالیت معدنی کشور نقش قابل توجهی ایفا می کند از ۲۱ محدوده معدنی در استان های خراسان رضوی، خراسان جنوبی، یزد، کرمان، آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی و زنجان برخوردار است که عمدتاً در مالکیت ۱۰۰ درصدی این شرکت می باشند. این شرکت علاوه بر سرمایه گذاری در صنایع فولادی، در زمینه سرمایه گذاری از معدن تا محصول در حوزه مس، طلا، پلی متال و سایر عناصر حیاتی اقدام نموده است.

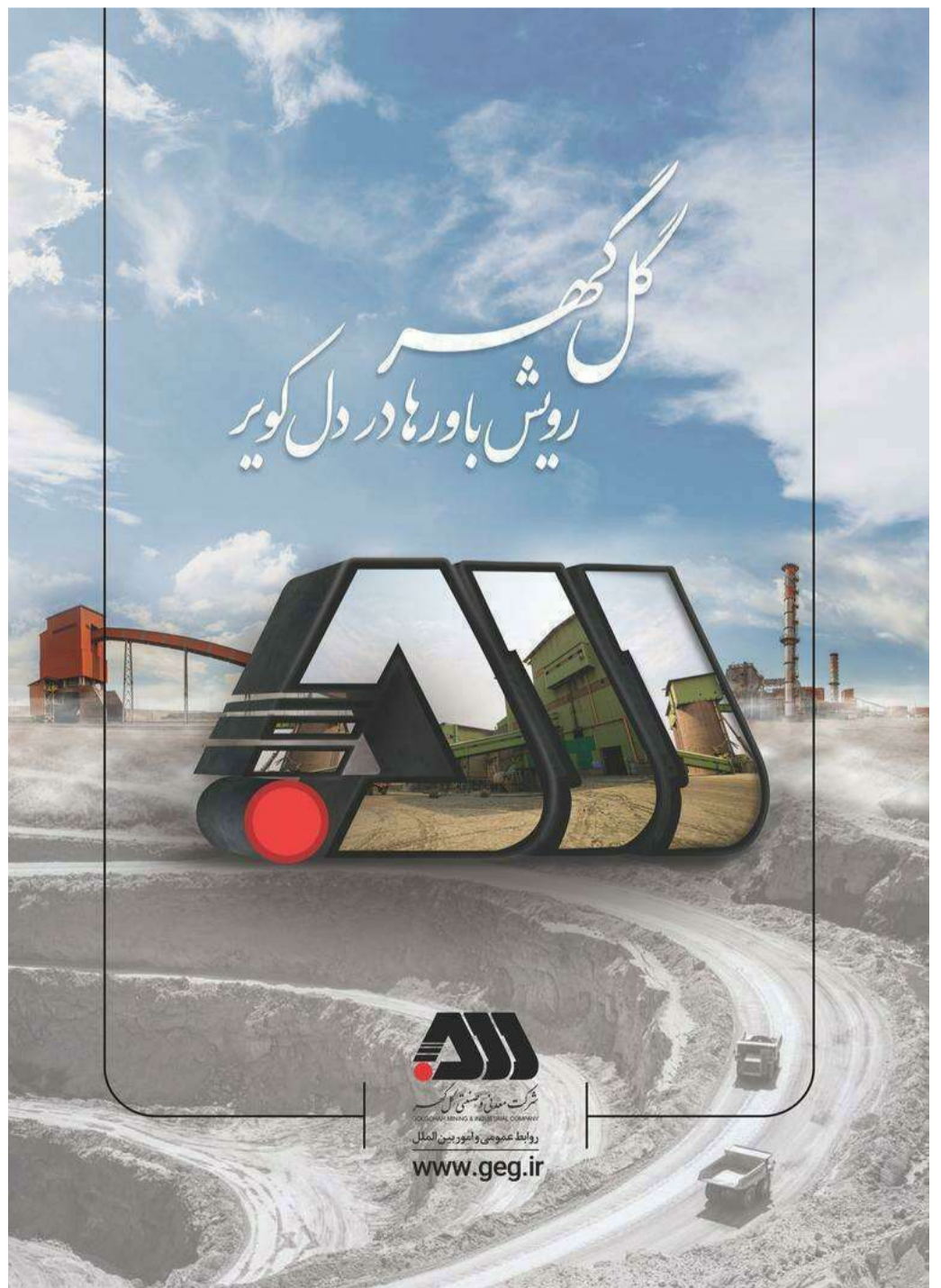
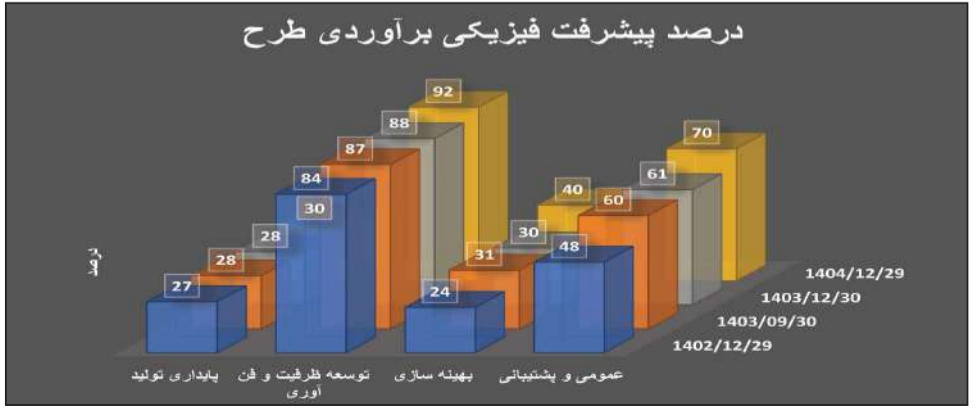
شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات از ابتدای سال ۱۴۰۱ تا پایان ۹ ماهه نخست سال جاری ضمن اخذ تعداد ۱۳ پروانه اکتشاف به ترتیب ۴ پروانه عناصر استراتژیک نظیر لیتیم و سایر عناصر ارزشمند همراه تعداد ۴ پروانه با پتانسیل طلا، تعداد ۴ پروانه پلی متال و یک پروانه دولومیت نسبت به انجام عملیات اکتشاف سیستماتیک در محدوده های مذکور اقدام نموده است. همچنین این شرکت موفق به اخذ یک فقره پروانه بهره برداری پلی متال (مس) و دو فقره پروانه عناصر نادر خاکی REE که کارخانه کوچک مقیاس جهت تست فرآوری و استحصال کنسانتره مونازیت به بهره برداری رسیده است. در کنار این موارد تجلی دارای دو پروانه بهره برداری سیلیس و خاک صنعتی می باشند که در حال انجام عملیات اکتشاف

روند تحقق اهداف کلان در فولاد خوزستان

شرکت فولاد خوزستان ضمن برنامه ریزی جهت ایجاد ظرفیت محول جدید، در حوزه های دیگری همچون پایداری اقدام به برنامه ریزی و توسعه کرده است که در ادامه شرح جزئیتری از برنامه های این شرکت را خواهیم خواند. شرکت فولاد خوزستان در ۶ ماهه نخست سال جاری به منظور ایجاد خط تولید جدید و زیرساخت، برنامه ۱۱۸،۲۸۱ میلیارد ریالی را برنامه ریزی کرده بود که ۹۸،۸۹۳ میلیارد ریال به صورت ریالی و ۲۴۶ میلیون یورو به صورت ارزی طراحی شده بود. در حالی که تا پایان نیمه نخست سال جاری ۵۳،۳۶۶ میلیارد ریال به صورت هزینه ریالی و ۱۷۲ میلیون یورو به صورت ارزی سرمایه گذاری صورت گرفت. این شرکت برای تکمیل این برنامه هزینه ۴،۵۲۶ میلیارد ریالی و ۷۴،۱ میلیون یورویی را پیش بینی کرده است. «فخوز» انباشت سرمایه گذاری خود را در پایان آذر ماه سال جاری در زمینه توسعه ظرفیت و فن آوری به ۵،۶۲۰ میلیارد ریال سرمایه گذاری ریالی و ۱۷۶ میلیون یورو سرمایه گذاری ارزی رساند. طبق برآورد این شرکت از هزینه های برآوردی جهت تکمیل پروژه های مربوط به توسعه ظرفیت و فن آوری به مبلغ ۴،۸۷۹ میلیارد ریال و ۷۰ میلیون یورو باقی مانده است. نتیجه تلاش شرکت در تکمیل این پروژه و سایر پروژه ها و برنامه های بلندمدت در نمودار زیر به تصویر کشیده شده است. همان طور که در نمودار فوق مشاهده می شود، «فخوز» در یک سال ۱۴۰۲ موفق به پیشرفت ۸۴ درصدی برنامه توسعه ظرفیت و فن آوری شد که در ۹ ماهه نخست سال جاری به ۸۷ درصد رشد یافت. این شرکت برآورد کرده است تا پایان سال جاری میزان تکمیل برنامه را به ۸۸ درصد رساند و در سال ۱۴۰۴ نیز به میزان ۹۲ درصد پیشرفت نماید. در حوزه پایداری تولید

نیز طی ۶ ماهه نخست سال جاری ۷،۷۹۶ میلیارد ریال به همراه ۷۰ میلیون یورو هزینه شد که جمعاً به ارزش ۳۸،۴۵۰ میلیارد ریال می رسد در حالی که مجموع هزینه برنامه ریزی شده این طرح ۳۰،۳۷۳ میلیارد ریال بوده است و شرکت برای تکمیل آن ۴۵،۴۱۹ میلیارد ریال و ۵۰۰ میلیون یورو پیش بینی کرده است. این در حالی است که انباشت سرمایه گذاری های این شرکت تا پایان ۹ ماهه به رقم ۸۰،۹۰۱ میلیارد ریالی و ۷۵ میلیون یورو رسید. این هزینه کرد موجب پیشرفت پروژه از ۲۷ درصد پایان سال ۱۴۰۲، به ۲۸ درصد طی ۹ ماهه نخست سال جاری شد. شرکت فولاد خوزستان در حوزه بهینه سازی تولید پروژه هایی را برنامه ریزی کرده است که موجب پایداری هر چه بیشتر تولید و فرآیندهای بهره برداری می شوند. این شرکت مجموع هزینه مورد نیاز این بخش را ۱۲۷،۳۴۵ میلیارد ریال برنامه ریزی کرد که ۱۹،۹۸۵ میلیارد ریال مربوط به مخارج ریالی و ۲۴۴ میلیون یورو مربوط به مخارج ارزی بوده است. از این مبلغ، طی ۶ ماهه نخست سال جاری ۲،۱۸۸ میلیارد ریال و ۳۲ میلیون یورو محقق شد که درصد تکمیل پروژه را با افزایش مبلغ سرمایه گذاری کل به ۲۸،۷۸۹ میلیارد ریال ۳۱ درصد بوده است. شرکت پیش بینی نموده است که میزان پیشرفت پروژه را تا پایان سال ۱۴۰۴ به ۴۰ درصد برساند.

به طور کلی این شرکت در ۹ ماهه نخست سال جاری با هزینه کرد ۲۸۴،۶۶۲ میلیارد ریال، میزان متوسط پیشرفت پروژه ها را به ۴۳ درصد رساند و برآورد نموده است که تکمیل این برنامه ها به ۹۱۶،۱۳۶ میلیارد ریال سرمایه گذاری احتیاج دارد و برطبق تامین مبلغ آن طی دوره های آتی، تا پایان استیصال سال ۱۴۰۴، میزان متوسط پیشرفت پروژه ها به ۴۸ درصد خواهد رسید تا در نهایت سال ۱۴۰۸ به بهره برداری برسد.

شرکت آهن و فولاد گورگان
GORGAN IRON & STEEL COMPANY
روابط عمومی و انورجین الملل
www.geg.ir

آیا فولاد سبز می تواند نجات بخش صنعت فولاد ایران در دنیای پرچالش امروز باشد؟

امیررضا سلیمانی نسب

مدیر سرمایه گذاری و امور مجامع هلدینگ آتیه فولاد

مصرف گاز در صنایع کشور، به جز پتروشیمی، تقریباً ۱۶ درصد از کل مصرف گاز را تشکیل می دهد که از این میزان، صنعت فولاد حدود ۵.۲ درصد را به خود اختصاص داده است. با وجود برخورداری ایران از دومین ذخایر گازی بزرگ دنیا (۳۲۶ تریلیون مترمکعب در سال ۱۴۰۰)، تأمین بهینه از این منابع محقق نشده است. در سال ۱۴۰۲، صنعت فولاد تقریباً ۱۲۷۰۰ میلیون نر مال مترمکعب گاز مصرف کرده است که بخش عمده ای از آن در واحدهای احیا مستقیم صورت می گیرد. علاوه بر مصرف مستقیم گاز در سال ۱۴۰۲، حدود ۳۷.۴ میلیون کیلووات ساعت برق در زنجیره فولاد مصرف شده که معادل ۴۶۲۰۰ نر مال مترمکعب گاز در نیروگاه های سیکل ترکیبی تولید شده است. بنابراین، دو نوع مصرف گاز، مستقیم و غیرمستقیم وجود دارد که در توسعه بی حد و حصر زنجیره فولاد قابل توجه است. افزایش قیمت گاز تأثیرات قابل توجهی بر صنعت فولاد دارد. واحدهای احیا مستقیم به دلیل نیاز به تأمین زنجیره بعدی خود با مشکلات زیادی مواجه هستند. ارزش افزوده بالای زنجیره فولاد بیشتر به مصرف گاز در این واحدها مربوط می شود و در صورت قطع گاز، مشکلات جدی در کوتاه مدت به وجود می آید. تولید فولاد میانی در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال گذشته ۴.۳ درصد کاهش یافته است و پیش بینی می شود که تولید از ۳۳ میلیون تن به ۲۲ میلیون تن برسد. ناترازی انرژی به خصوص بر زنجیره فولاد تأثیر گذاشته و ضریب بهره برداری کاهش یافته است. بخشی از این ناترازی به عدم بهینه بودن مصرف انرژی در واحدهای تولیدی و عدم استفاده از فناوری های جدید مرتبط با انقلاب چهارم صنعت برمی گردد. همچنین، قیمت پایین انرژی باعث نشده تا تولیدکنندگان بر روی بهینه سازی مصرف تمرکز کنند. در حال حاضر، این پارادوکس که قیمت پایین انرژی به همراه کمبود آن وجود دارد، تأثیر زیادی بر بهینه سازی مصرف در زنجیره فولاد دارد. در نتیجه، ناترازی انرژی و هزینه های بالای گاز، چالش های جدی برای

صنعت فولاد به وجود آمده و نیاز به برنامه ریزی و مدیریت بهتر برای بهینه سازی مصرف دارد. در خصوص حذف کربن از فرآیندهای تولید فولاد در ایران، باید یادآور شویم که کاهش کربن از این فرآیندها یکی از اهداف مهم جهانی است و تحولات اخیر سیاسی تأثیری در این موضوع ندارند. تولید پایدار و استفاده از فرصت های سودآوری پایدار نیازمند توجه جدی به کاهش اثرات زیست محیطی، به ویژه در حوزه فولاد است. یکی از تکنولوژی های مطرح در این زمینه استفاده از هیدروژن به جای گاز طبیعی در واحدهای احیا مستقیم است که جزو پرطرفدارترین روش ها برای تولید فولاد سبز محسوب می شود. کربن زدایی از انرژی های مصرفی می تواند امر حله ای پیش از تولید هیدروژن باشد. توسعه هیدروژن تجدیدپذیر در صنعت فولاد می تواند به طور قابل توجهی به این موضوع کمک کند. همچنین، کربن کجری (جمع آوری، استفاده و ذخیره سازی کربن) یکی دیگر از فناوری های آتی است که در زنجیره های مختلف مورد استفاده قرار می گیرد و مستلزم دسترسی به تکنولوژی های روز است. تولید فولاد از طریق کوره های قوس الکتریکی، به جای کوره های بلند، نیز رو به رشد است. با توجه به مزایایی که ایران دارد و گفتگوهایی که در این زمینه صورت گرفته، همچنان از کوره های قوس الکتریکی بهره برداری می شود. این موارد فرصت های خوبی برای ایران به شمار می روند، زیرا کشور ما زنجیره بسیار گسترده ای برای کاهش اثرات کربن دارد. همچنین، با توجه به ظرفیت سازی انجام شده در زنجیره، ما زاد تولید در برابر تقاضای داخلی وجود دارد و ناگزیر به ورود به بازارهای صادراتی خواهیم بود. به همین دلیل، مباحث مربوط به کاهش اثرات زیست محیطی کربن باید به طور جدی مورد توجه قرار گیرد. نکته مهم این است که این موارد باید زودتر، توسط دولت شناسایی و سیاست گذاری های لازم انجام شود. متأسفانه، مطالعات در حوزه فولاد در حال حاضر بسیار کم و با استانداردهای روز فاصله دارد. در حال حاضر، صرفاً گفتار در مانی صورت می گیرد و هیچ کس این موضوعات را در گزارشاتمانند طرح جامع فولاد آرایزی نمی کند. بنابراین، نیاز است تا مطالعات دقیقی در این زمینه انجام شود تا در راستای کاهش اثرات زیست محیطی کربن کمک کند. اما چالش هایی نیز وجود دارد؛ وابستگی زنجیره فولاد به گاز طبیعی به راحتی قابل چشم پوشی

نیست. مزیت اصلی نسبی و تا حدودی رقابتی زنجیره فولاد کشور ما همین مصرف ارزان گاز است که به طور بالقوه در دسترس است. همچنین، سرمایه گذاری های کافی در انرژی های تجدیدپذیر در مقایسه با کشورهای مهم تولیدکننده فولاد، مانند ترکیه، چین، کشورهای اروپایی، کره و ژاپن صورت نگرفته است. با وجود مزیت های جغرافیایی و موقعیت مناسب ژئوپلیتیکی، نتوانسته ایم از این ظرفیت ها بهره برداری کنیم که این وضعیت ناشی از تحریم ها و عدم توجه واحدها به این موضوع است. مسئله کمک کننده دیگر این است که بسیاری از واحدهای مادر زنجیره فولاد کوچک مقیاس هستند. پیشنهاد می شود که با الگوبرداری از اقداماتی که چین انجام داده، واحدها در مرحله اول ادغام شوند و واحدهای بزرگتری شکل بگیرند. این امر قدرت اقتصادی بیشتری به این واحدها می دهد و امکان سرمایه گذاری در حوزه های جدید، به ویژه در حوزه کاهش کربن و اثرات زیست محیطی را فراهم می کند. تأثیر فولاد سبز بر مزیت های رقابتی کشور را باید در شرایط ایده آل بررسی کنیم. این حرکت ما را به بازارهای بین المللی متصل می کند. روندهای زیست محیطی در جهان به سمت محصولاتی با کربن کمتر پیش می رود. کشورهای اتحادیه اروپا مالیات کربن را برای محصولات پر کربن به صورت جدی اعمال می کنند. بنابراین، با توجه به مزاد عرضه قابل توجهی که در صنایع فولادی کشور داریم و ناپایداری

بازارهای منطقه ای، باید مقیاس محصول خود را گسترش دهیم و به سمت بازارهای اروپایی برویم. اگر واحدهای ما به سمت تولید فولاد سبز بروند، می توانند در این بخش تأثیرگذارتر باشند. الزامات مصرف کنندگان فولاد، مانند صنایع خودروسازی و ساختمان سازی، به این معناست که این صنایع باید به سمت محصولاتی بروند که از فولاد با کربن کمتر استفاده می کنند. در نتیجه، فولاد سبز بازار بزرگتری پیدا خواهد کرد و ما باید سهم بیشتری از این بازار را به دست آوریم. همچنین، شرکت های فولادی وقتی وارد این حوزه می شوند، اعتبار و جایگاه قوی تری در بازار پیدا می کنند که می تواند در جذب سرمایه گذاری های بین المللی مؤثر باشد. در بلندمدت، سوخت های فسیلی جایگزین خواهند شد و کشورهایی که زودتر به این حوزه رو می آورند، پیشگام خواهند بود و سودآوری بیشتری خواهند داشت. اما دستیابی به این هدف به آسانی نیست. هزینه های سرمایه گذاری در فولاد سبز بسیار بالاست و نیاز به این دارد که شرکت های ما به اندازه کافی قوی باشند تا بتوانند این کار را انجام دهند. از آنجایی که شرکت های ما غالباً کوچک مقیاس هستند، امکان سرمایه گذاری برای بسیاری از آن ها وجود ندارد و فقط به حیات خود ادامه می دهند. بنابراین، باید این شرکت ها تقویت شوند و روش های ادغام می تواند به آن ها کمک کند. همچنین، سرمایه گذاری کافی در انرژی های تجدیدپذیر در کشور انجام نشده است. حمایت دولت از تجهیزات که در این حوزه وارد می شود، معافیت های مالیاتی بهتر و مشوق های بیشتری به شرکت ها برای ورود به این حوزه ضروری است. حمایت دولت می تواند شامل همکاری های بین المللی و انعقاد قراردادهایی با کشورهای باشد که در این حوزه پیشتر هستند تا زنجیره تأمین فولاد سبز تقویت شود. بحث های تحقیق و توسعه (R&D) و بومی سازی فرآیند فولاد سبز نیز اهمیت زیادی دارد و می تواند کمک کننده باشد. در این حوزه هنوز نیاز به مطالعات کیفی بیشتری وجود دارد. انتظار می رود که تقویت ویژه ای به ویژه در زمینه مدیریت طرح جامع فولاد و مطالعات در این حوزه انجام شود تا این موارد سریع تر و مؤثر تر بررسی و به دولت مردان گوشزد شود تا بتوانند سیاست گذاری های مناسبی در این راستا انجام دهند.

مدیرعامل جدید شرکت فولاد مبارک اصفهان منصوب شد

با تصویب هیئت مدیره شرکت فولاد مبارک و در جلسه ای با حضور رئیس هیئت عامل ایمیدرو، دکتر سعید زرنندی به سمت

مدیرعامل شرکت فولاد مبارک اصفهان منصوب و از خدمات محمدیاسر طیب نیا قدر دانی شد. دکتر زرنندی که پیش از این در مسئولیت اخیر خود به مدت سه سال سکان هدایت هلدینگ سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران را در اصفهان بر عهده داشت، دانش آموخته رشته مهندسی معدن دانشگاه تهران و کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات از دانشگاه تهران است؛ او دکتری خود را در رشته مدیریت دولتی گرایش توسعه از دانشگاه علامه طباطبایی دریافت کرده و هم اکنون عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی نیز است. از جمله سوابق اجرایی مدیرعامل جدید فولاد مبارک می توان به موارد زیر اشاره کرد:

- مدیرعامل هلدینگ سرمایه گذاری صنایع شیمیایی ایران واقع در اصفهان به مدت سه سال
- معاون طرح و برنامه وزارت صمت
- مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه بین المللی پیام عضو شورای معاونین وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات
- معاون سازمان پژوهش های علمی و صنعتی وزارت علوم
- رئیس سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز
- مدیرکل دفتر آمار و اطلاعات وزارت صنعت و معدن و تجارت
- مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان البرز
- معاون برنامه ریزی صندوق بازنشستگی
- مجری و مدیر طرح های تملک دارایی
- عضو هیئت مدیره شرکت شهرک های صنعتی استان البرز
- رئیس هیئت مدیره شرکت معدن زغال سنگ کرمان
- نایب رئیس هلدینگ صنایع معدنی کالسیمین تولیدکننده

روی

سعید زرنندی طی دوران مدیرعاملی خود در شرکت صنایع شیمیایی ایران طرح های توسعه ای مهمی از جمله موارد زیر را آغاز نمود که در مراحل پایانی خود به سر می برند:

افزایش ظرفیت تولید الکیل بنزن LAB2، نیروگاه خورشیدی، طرح تولید اتیلن دی آمین و طرح تولید محصول الکیل بنزن ختی DETAL با فناوری LAB. حضور دکتر زرنندی در سمت

معاونت طرح و برنامه وزارت صمت و تجربه مدیریت بنگاه های صنعتی و اقتصادی از جمله نقاط قوت وی برای تصدی مسئولیت جدید و راهبری شرکت بزرگ فولاد مبارک است. گفتنی است دکتر زرنندی در ترجمه و تألیف برخی کتب از جمله موارد زیر نقش آفرینی نموده است:

- نگاهی به قوانین ناظر بر تأمین مالی جمعی (بمنظور حمایت از شرکت های نوآور و کارآفرین)
  - فرایند سرمایه گذاری خطرپذیر
  - انقلاب تأمین مالی جمعی (بستری برای تأمین مالی کسب و کارهای نوپا)
  - اصول مبانی نظری ارتقای سلامت اداری و مبارزه با فساد
- دکتر سعید زرنندی دو سال در مرکز گسترش فناوری اطلاعات وزارت صمت فعالیت کرد و سپس در سال ۱۳۸۴ به عنوان معاون دبیرخانه ستاد فولاد آغاز به کار کرد. سه سال بعد هم به عنوان مدیرکل دفتر آمار و فرآوری داده های وزارت صنایع و معدن وقت منصوب شد، هم زمان با این سمت مسئولیت دبیر ستاد پیش تولید و سرمایه گذاری وزارتخانه را نیز بر عهده گرفت. بعد از آن بود که با تأسیس استان البرز به عنوان اولین رئیس سازمان صنایع و معدن این استان معرفی شد و تا سال ۱۳۹۱ در این مسئولیت فعالیت کرد.

در همان استان البرز بود که به عنوان مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان نیز منصوب شد. دیدگاه ها و پیگیری های او در باره «ارتباط صنعت، دانشگاه و تجاری سازی موضوعات فناورانه» پیش را به وزارت علوم باز کرد و در سال های میانی دهه ۹۰ معاون تجاری سازی فناوری سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران در وزارت علوم شد. اندکی بعد و به فاصله کمی، به عنوان معاون امور شرکت ها و سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد انتخاب شد و مأموریت راهبری شرکت های وابسته به صندوق را پیگیری کرد. او برای دو سال در منطقه ویژه اقتصادی و فرودگاه پیام به عنوان مدیرعامل مشغول به فعالیت شد و در ادامه در سال ۱۳۹۷ به عنوان معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت منصوب شد. سعید زرنندی همچنین تا سال ۱۴۰۰ به عنوان جانشین وزیر در کمیسیون اقتصادی دولت، شورای اقتصاد مقاومتی، شورای عالی بورس، شورای توسعه مناطق آزاد، شورای عالی بیمه، شورای سرمایه گذاری خارجی و شورای پول، اعتبار، ایفای نقش داشت.

مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکت های فولاد تارا از چهار محال و شرکت ورق خودرو چهار محال و بختیاری برگزار شد

با تصویب مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکت های فولاد تارا از چهار محال و شرکت ورق خودرو چهار محال و بختیاری؛ شرکت فولاد تارا از چهار محال در شرکت ورق خودرو چهار محال و بختیاری ادغام شد. در مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکت های ورق خودرو و فولاد تارا از چهار محال، ادغام شرکت فولاد تارا از چهار محال در شرکت ورق خودرو چهار محال و بختیاری به تصویب رسید. حمید شجاعی مدیرعامل شرکت ورق خودرو چهار محال و بختیاری ضمن اعلام این خبر افزود؛ فرآیند ادغام این ۲ مجموعه طبق مفاد ماده ۱۱۱ قانون مالیات های مستقیم صورت پذیرفت و گزارش حسابرس مربوطه در این خصوص به وزارت سازمان امور مالیاتی ارسال خواهد شد. وی اضافه کرد؛ این ادغام باعث افزایش ظرفیت تولید شرکت و افزایش سودآوری در بلندمدت خواهد شد. سپس مرتضی شهبانی، مدیر امور مجامع و راهبری شرکت های فولاد مبارک که ریاست این مجمع را بر عهده داشت گفت: «ادغام این دو شرکت بزرگ و مطرح در زمینه تولید محصولات گالوانیزه، گامی ارزنده در جهت مدیریت بهتر بازار، افزایش قدرت چانه زنی و رقابت پذیری

در صنعت فولاد کشور است» وی تأکید کرد که این ادغام باعث رشد تولید، رونق صنعت، و تضمین شکوفایی در حوزه تولید محصولات گالوانیزه خواهد شد. شهبانی همچنین اشاره کرد: رکود اقتصادی و افزایش هزینه های تولید در صنعت، به ویژه در حوزه استراتژیک فولاد، فشار زیادی را بر واحدهای تولیدی وارد کرده است. این امر واحدهای فولادی را مجبور به تغییر استراتژی و استفاده از راهکارهایی همچون ادغام برای بهبود شرایط می کند. قبل از برگزاری این مجمع، ۲ مجمع عمومی فوق العاده جداگانه شرکت های فولاد تارا از چهار محال و شرکت ورق خودرو چهار محال و بختیاری همزمان و با حضور بیش از ۹۰ درصد سهامداران تشکیل و ادغام این دو شرکت در هر دو مجمع مصوب شد. گفتنی است شرکت های ورق خودرو و فولاد تارا از چهار محال به عنوان دو ظرفیت بزرگ و اثرگذار در تولید محصولات گالوانیزه کشور شناخته می شوند و این تصمیم استراتژیک، علاوه بر تقویت جایگاه این ۲ مجموعه در بازار داخلی، موجب افزایش بهره وری و کاهش هزینه های عملیاتی خواهد شد.

گام بلند فولاد خراسان در تکمیل زنجیره ارزش تا شهریور ۱۴۰۴

صنعت فولاد، این شرکت اقدام به مشارکت در طرح خط دوم انتقال آب خلیج فارس به استان های هدف (خراسان رضوی) نمود. «فخاس» در شرکت مذکور که با سرمایه ثابتی ۱۵،۰۰۰ میلیارد ریال تأسیس شد، سهم ۱۰ درصدی به میزان ۱،۵۰۰،۰۰۰ میلیون ریال به خود اختصاص داده که به صورت علی الحساب ۵،۴۲۶،۱۷۱ میلیون ریال افزایش سرمایه به «فخاس» اختصاص یافته است. لازم به ذکر است، در حال حاضر بهای تمام شده سرمایه گذاری مذکور از کل بهای تمام شده سبد سرمایه گذاری «فخاس» ۱۷ درصد می باشد.

از دیگر سرمایه گذاری های بلندمدت مجتمع فولاد خراسان می توان به تشکیل کنسرسیومی از شرکت های معدنی و فولادی جهت شرکت در مزایده معادن سنگ آهن غوریان - هرات کشور افغانستان اشاره کرد. این کنسرسیوم پیرو سیاست های جمهوری اسلامی ایران تشکیل شد تا برای تأمین سنگ آهن مورد نیاز واحدهای کنسانتره سازی کشور در سنگ آهن غوریان - هرات کشور افغانستان اقدام به سرمایه گذاری کند.

با پیش بینی و آینده نگری هوشمندانه در خصوص حجم قابل استخراج سنگ آهن خواف، شرکت فولاد خراسان در این کنسرسیوم با ۱۱ درصد سهم مشارکت نمود که به صورت علی الحساب مبلغ ۸۱،۹۵۰ میلیون ریال را پرداخت کرد. شرکت های حاضر در این کنسرسیوم به منظور مشارکت در مزایده سنگ آهن غرات به تأسیس یک شرکت با مالکیت ۱۰۰ درصد ایرانی به نام شرکت هریرا انصار اقدام کردند که تا نیمه نخست سال جاری فرایند ثبتی آن در جریان بوده است. سهم این پیش پرداخت در سبد سرمایه گذاری «فخاس» ۰،۹ درصد می باشد.

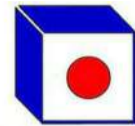
۲،۷۷۸ میلیارد ریال به صورت ریالی در تکمیل طرح سرمایه گذاری کرد که در مجموع هزینه ۲۴،۸۹۷،۸۵۶ میلیون ریالی را شامل می شود. با توجه به تغییرات صورت گرفته در روند بهره برداری طرح، «فخاس» اقدام به برزرسانی تضامین قرارداد با شرکت ایرتیک نمود و سهام ۴،۰۰۰ میلیارد ریالی شرکت زیرمجموعه ایرتیک (با نام IMPODCO) را به عنوان وثیقه دریافت کرد.

فولاد خراسان، سرمایه گذاری آب و معدن
شرکت مجتمع فولاد خراسان به عنوان یک شرکت پیشرو در زمینه توسعه صنعت فولاد، یکی از بخش های سرمایه گذاری خود را به تأسیس شرکتی به نام تأمین آب صنایع و معادن ایران اختصاص داد. با توجه به نیاز تأمین آب

در کنار قرارداد احداث واحد کنسانتره، شرکت در سال ۱۳۹۱ اقدام به قرارداد سرمایه گذاری و تأمین کانسنگ آهن نمود؛ قرارداد ۲۰ ساله که بر اساس آن ۲،۵ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن در سال، مواد اولیه و کانسنگ آهن مورد نیاز را با عیار ۴۲ درصد توسط ایمیدرو تأمین می شود. اگرچه بر اساس زمانبندی اولیه طرح برای سال ۱۳۹۷ باید به مرحله بهره برداری آزمایشی ۱۲ ماهه می رسید، به دلیل تحریم های ظالمانه، افزایش سطح عمومی قیمت ها و تغییرات نرخ ارز این مسئله با تغییراتی همراه شد.

در جدیدترین تغییرات طرح، «فخاس» قصد دارد این پروژه را در شهریور ماه سال ۱۴۰۴ به راه اندازی تجاری برساند. فولاد خراسان به این منظور در ۶ ماه نخست سال ۱۴۰۳ با تأمین مالی ۲۰،۷ میلیون یورو به صورت ارزی

ایجاد کارخانه تولید کنسانتره فولاد خراسان، یکی از پروژه های کلیدی توسعه این شرکت است که باره اندازی آن فولاد خراسان نخستین فولادساز کشور خواهد بود که تمام حلقه های زنجیره تولید فولاد را در استان محل استقرار خود ایجاد خواهد کرد. اگرچه این پروژه با همکاری شرکت های ایرتیک و کیسون به صورت EPC اجرا شد، اولین بار در سال ۱۳۹۱ آغاز شد اما روند کند اجرای آن ناشی از چالش هایی مانند تحریم ها و نوسانات نرخ ارز باعث شد این طرح کلیدی، در طی ۱۰ سال تنها حدود ۲۰ درصد پیشرفت داشته باشد. با این وجود در پی رویکرد جدید مدیریتی فولاد خراسان از دو سال پیش به این سو، روند احداث این کارخانه شتاب افزون تری گرفته است؛ به نحوی که فولاد خراسان قصد دارد این پروژه را در نیمه نخست سال ۱۴۰۴ به بهره برداری تجاری برساند و با تأمین مالی جدید، گام های نهایی تکمیل آن را طی کند.

شرکت مجتمع فولاد خراسان

سرعت بخشی به پروژه و تأمین به موقع مالی
طرح توسعه کنسانتره یکی از پروژه های بزرگ گروه مجتمع فولاد خراسان است که از سال ۱۳۹۱ آغاز شد. این طرح که در فروردین ماه ۱۳۹۱ توسط هیات وزیران مصوب شد، پس از گذشت چند ماه از سوی ایمیدرو به «فخاس» واگذار شد. شرکت فولاد خراسان به منظور احداث این طرح زمینی به مساحت ۳۱ هکتار از ایمیدرو دریافت نمود و با انعقاد قرارداد به صورت EPC با شرکت ایرتیک و کیسون، فرایند احداث طرح را آغاز کرد. این طرح تا پایان سال ۱۳۹۹ به میزان ۹،۱۷۱ میلیارد ریال هزینه ریالی داشته است.

نقش فولادیار در تأمین زنجیره خدمات فولادی

نفر اشتغال غیرمستقیم ایجاد شود. همچنین، این کارخانه نقش مهمی در تکمیل زنجیره تولید فولاد دارد. وجود معدن آهنک در ۳۰ کیلومتری کارخانه که از دی ماه ۱۴۰۳ به بهره برداری خواهد رسید، تأمین پایدار مواد اولیه و کاهش هزینه های حمل و نقل را تضمین می کند. از سوی دیگر، نزدیکی کارخانه به مجتمع فولاد خراسان که در فاصله ۴۰ کیلومتری قرار دارد، بهره وری زنجیره تأمین را افزایش داده و هزینه های لجستیکی را کاهش خواهد داد.

حمل و نقل جاده ای و ریلی در تکمیل زنجیره خدمات فولادیار

حمل و نقل یکی از ارکان اصلی در صنعت فولاد است که در تکمیل زنجیره تولید و تأمین مواد اولیه تأثیر زیادی دارد. فولادیار با توجه به تجربه و توانمندی های خود در این بخش، حمل و نقل جاده ای و ریلی را به عنوان دو بخش اصلی در خدمت رسانی به صنعت فولاد گسترش داده است. بخصوص حمل و نقل ریلی، با توجه به ظرفیت بالای حمل و هزینه های مناسب تر، در فولادیار اهمیت ویژه ای دارد. این بخش می تواند به کاهش هزینه های حمل و نقل و افزایش بهره وری کمک کند. فولادیار با همکاری شرکت های حمل و نقل ریلی، محصولات فولادی و مواد اولیه را به صورت بهینه جابه جا می کند.

اجرای موفقیت آمیز اولین مرحله آتش باری معدن
برای تأمین مواد اولیه مورد نیاز کارخانه آهنک، معدن اختصاصی این مجموعه در حال آماده سازی است. در ۱۴ بهمن ۱۴۰۳، نخستین مرحله آتش باری در معدن آهنک فولادیار نوین با موفقیت انجام شد. این عملیات که با رعایت دقیق استانداردهای ایمنی و مهندسی معدن اجرا گردید، گامی اساسی در تأمین پایدار مواد اولیه و تسریع روند تولید کارخانه محسوب می شود. گروه فولادیار با توسعه فعالیت های خود در حوزه تولید، حمل و نقل، مهندسی و بازرگانی، نقش مهمی در تأمین زنجیره خدمات فولادی کشور ایفا می کند. تحول ساختاری، افزایش سرمایه، اجرای پروژه های استراتژیک مانند کارخانه آهنک و بهره برداری از معدن اختصاصی، از جمله اقداماتی است که این مجموعه را به یکی از بازیگران کلیدی صنعت فولاد در شرق کشور تبدیل کرده است. با توجه به پیشرفت ۷۲ درصدی کارخانه آهنک فولادیار نوین و تکمیل زنجیره تأمین مواد اولیه فولاد خراسان، این پروژه نه تنها موجب اشتغال زایی پایدار خواهد شد، بلکه نقش فولادیار در تأمین زنجیره خدمات فولادی کشور را بیش از پیش تقویت خواهد کرد.

صنعت فولادی یکی از بخش های کلیدی و راهبردی اقتصاد کشور محسوب می شود که توسعه آن نیازمند سرمایه گذاری های گسترده و ایجاد زنجیره تأمین منسجم و کارآمد است. گروه شرکت های فولادیار با بیش از دو دهه فعالیت در این حوزه، توانسته با ارائه خدمات متنوع، نقشی کلیدی در تأمین زنجیره خدمات فولادی ایفا کند. این مجموعه که در سال ۱۳۷۵ به شکل یک تعاونی تأسیس شد، با رشد تدریجی و افزایش گستره فعالیت ها، اکنون در قالب یک شرکت سهامی و با سرمایه ثبت شده ۱۵۲ میلیارد تومان، مسیر توسعه و ورود به بازار بورس را دنبال می کند.

تحول ساختاری فولادیار و توسعه خدمات زنجیره تأمین
با گسترش نیازهای صنعت فولاد و افزایش دامنه فعالیت های فولادیار، این مجموعه در سال ۱۴۰۰ تصمیم گرفت تا ساختار خود را از تعاونی به شرکت سهامی تغییر دهد. این تصمیم علاوه بر فراهم کردن امکان جذب سرمایه بیشتر، مسیر را برای ورود به بازار بورس و تأمین مالی پروژه های جدید هموار کرده است. هم اکنون، فولادیار با ۱۳۰۰ سهامدار به عنوان یک مجموعه پیشرو در حوزه حمل و نقل جاده ای، حمل و نقل ریلی، فنی و مهندسی، بازرگانی و تولید فعالیت می کند.

پروژه استراتژیک کارخانه آهنک فولادیار نوین
یکی از مهم ترین پروژه های فولادیار، کارخانه آهنک فولادیار نوین است که به عنوان بزرگترین واحد تولید آهنک در شرق کشور شناخته می شود. این کارخانه با بهره گیری از تکنولوژی دانمارکی (FLS)، ظرفیت تولید ۱۲۰ هزار تن آهنک کلسینه در سال را دارد. این پروژه که از سال ۱۳۹۸ آغاز شد، در مقطعی به دلیل برخی چالش ها متوقف گردید، اما در سال ۱۴۰۱ با تصویب افزایش سرمایه سه هزار میلیارد ریالی، اجرای آن مجدداً سرعت گرفت. پیشرفت فیزیکی پروژه اکنون به ۷۲ درصد رسیده و بر اساس برنامه ریزی ها، کارخانه تا مرداد ۱۴۰۴ به بهره برداری خواهد رسید.

نقش فولادیار در ایجاد اشتغال و تکمیل زنجیره تولید
یکی از اهداف کلیدی فولادیار، ایجاد اشتغال پایدار و توسعه اقتصادی منطقه است. در حال حاضر، ۳۰۰ نفر در پروژه های مختلف فولادیار مشغول به کار هستند. همچنین، ۴۰ نفر به طور مستقیم در پروژه کارخانه آهنک مشغول به کار هستند و پیش بینی می شود پس از بهره برداری از این پروژه، ۱۴۰ نفر اشتغال مستقیم و ۱۰۰

فولادیار

گهرزمین

گوه‌رایران زمین

GOHARZAMIN
THE JEWEL OF IRAN

شرکت معدنی و صنعتی گهرزمین (سهامی خاص)

Goharzamin Mining and Industrial Company

روابط عمومی و امور بین الملل

www.goharzamin.com

[goharzamin.co](https://www.goharzamin.co)

طرح تسهیلاتی تدبیر بانک ایران زمین

تسهیلات خرد تا سقف ۱۵۰ میلیون تومان
امکان باز پرداخت تسهیلات با نرخ ۵٪

تسهیلات به صورت حضوری و غیر حضوری

تنوع در باز پرداخت اقساط

تنوع در مدت باز پرداخت تسهیلات

